

**EUROPOS SAJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2008 m. liepos 18 d. (15.09)
(OR. en)**

**8216/2/08
REV 2**

LIMITE

COPEN	70
EJN	26
EUROJUST	31

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės
kam: Delegacijoms

Ankstesnio

dokumento Nr.: 8216/1/08 REV 1 COPEN 70 EJN 26 EUROJUST 31

Dalykas: Europos arešto orderio išdavimo europinio vadovo galutinė redakcija

2007 m. liepos 17 d. posėdyje Bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose darbo grupė (Europos arešto orderio ekspertai)¹ pasikeitė nuomonėmis apie praktines problemas, susijusias su Europos arešto orderio išdavimo ir vykdymo procesu. Siekdamas aptarti šiuos klausimus, delegacijos svarstė pirmininkaujančios valstybės narės pasiūlymą parengti bendras gaires, kaip pildyti EAO formą.

Pirmininkaujanti valstybė narė padarė išvadą, kad delegacijos pasiekė bendrą susitarimą dėl to, jog reikia parengti vadovą. Be to, buvo pasiūlyta, kad Bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose darbo grupė (Europos arešto orderio ekspertai) vėl svarstytų pasiūlymo projektą vėliau Portugalijos pirmininkavimo laikotarpiu.

Ši užduotis buvo patikėta pirmininkaujančiai valstybei narei, kuriai padėjo Europos Sąjungos Tarybos generalinis sekretoriatas. Rengiant pasiūlytą tekstą buvo remiamasi naudojamais valstybių narių vadovais ir Europos teismo tinklo bei Eurojusto specialistų patirtimi.

¹ Žr. posėdžio rezultatus, dok. 12053/07 JAI 407 COPEN 115 EJN 43 EUROJUST 23

Europos teisminis tinklas šią iniciatyvą svarstė 2008 m. vasario 28 d. posėdyje. Be to, 2008 m. balandžio 30 d. posėdyje šią iniciatyvą nuodugnai svarstė Europos arešto orderio ekspertai (Bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose darbo grupė). 2008 m. gegužės 14–15 d. posėdyje 36 straipsnio komitetas patvirtino šį vadovą, laikantis susitarimo, kad po 18 mėnesių turėtų būti atliktas jo naudojimo įvertinimas.

Delegacijoms priede pateikiamas Europos arešto orderio išdavimo europinis vadovas.

PRIEDAS

EUROPOS AREŠTO ORDERIO IŠDAVIMO EUROPINIS VADOVAS ¹

¹ Šiame dokumente pateikiami komentarai nėra privalomo pobūdžio ir neturi poveikio nacionalinės teisės aktams, kuriais įgyvendinamas pagrindų sprendimas. Pastabos yra tik rekomendacijos. Tačiau teisminės institucijoms primenama, kad savo šalies nacionalinę teisę jos privalo aiškinti laikydamosi pagrindų sprendimo (žr. *Pupino* bylą Europos Teisingumo Teisme C-105/03).

ĮVADAS

- Šio leidinio tikslas – pateikti gaires, kuriomis būtų vadovaujama diegiant geriausios praktikos pavyzdžius atsižvelgiant į įgytą patirtį, tuo pat metu kompetentingiems teisėjams bei prokurorams pateikiant konkrečią informaciją, kaip geriausiai turėtų būtų pildomos EAO formos. Tuo tikslu tekste pateikiami konkretūs pavyzdžiai, kaip rengti EAO.
- Europos arešto orderis yra pirma teisinė priemonė, grindžiama sprendimų baudžiamosiose bylose abipusio pripažinimo principu. Tai radikalus pokytis palyginti su senąja ekstradicijos sistema, kuri buvo pakeista perdavimo sistema laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, turintis įtakos visų pirma procedūroms, terminams ir atsisakymo perduoti asmenį pagrindams. Todėl EAO yra glaudžiai susijęs su Europos Sąjungos sutarties 29 straipsnyje nustatytu tikslu.
- EAO turėtų būti naudojamas veiksmingai, efektyviai ir proporcingai kaip priemonė, skirta nusikalstamumo prevencijai ir slopinimui, tuo pat metu užtikrinant įtariamų bei nuteistų asmenų žmogaus teises. Ši asmens laisvės atėmimu pagrįsta priemonė iš esmės yra skirta padėti vykdyti baudžiamąjį persekiojimą sunkesnių ar daugiau žalos padariusių nusikaltimų atveju, kas gali iš esmės pateisinti EAO naudojimą, arba vykdyti baudžiamuosius nuosprendžius. EAO skirtas naudoti tik tais atvejais, kai nacionaliniu lygiu buvo išduotas arešto orderis arba lygiavertį poveikį turintis vykdytinas teismo sprendimas.

- „Europos arešto orderis yra parengtas taip, kad jo poveikis visoje Europos Sąjungoje būtų vienodas. Jo paskirtis – greitas ir spartus perdavimas. Taip pat reikia nepamiršti, kad dėl akivaizdžių praktinių priežasčių didelė Europos arešto orderių dalis nėra skirta tik vienai valstybei narei: žr. Lordų Rūmų Europos Sąjungos komiteto ataskaitą „Europos arešto orderis – pastarojo meto pokyčiai“ (LR dokumentas 156), 21 punktas. Pagrindų sprendimo priede pateikta forma buvo parengta atsižvelgiant į šią prielaidą. Europos arešto orderį išduodantis asmuo neprivalo jo adresuoti konkrečiai valstybei narei. Išduotą Europos arešto orderį galima naudoti neatsižvelgiant į tai, kur jo vykdymo metu yra prašomas perduoti asmuo“¹.
- Šis vadovas buvo parengtas Portugalijos ir Slovėnijos pirmininkavimo laikotarpiu su specialistų, dirbančių su EAO visoje Europoje, ir Europos teismo tinklo, Eurojusto, ES Tarybos generalinio sekretoriato bei Europos Komisijos pagalba. 2008 m. gegužės 14–15 d. posėdyje jį patvirtino 36 straipsnio komitetas. Būtent šis komitetas 2001 m. Belgijos pirmininkavimo laikotarpiu svarstė pagrindų sprendimo nuostatas.
- Šį vadovą prireikus ateityje bus galima atnaujinti, atsižvelgiant į praktinę patirtį, pagrindų sprendimo pakeitimus ar pokyčius teismų sprendimuose.
- Pasiūlymai dėl šio vadovo teksto turėtų būti siunčiami ES Tarybos generalinio sekretoriato Teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose skyriui, Rue de la Loi 175, B-1040 Briuselis (el. paštas: eaw@consilium.europa.eu) arba Europos Komisijos Teisingumo laisvės ir saugumo generalinio direktorato Teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose skyriui, Europos Komisija, B-1049 Briuselis.

¹ Lordo Hope of Craighead's nuomonė byloje Dabas prieš Aukščiausiąją Teismą, Madridas [Lordų Rūmai, 2007 UK HL 6].

TURINYS

1.	Pagrindų sprendimas dėl Europos arešto orderio.....	9
1.1.	EAO sąvokos apibrėžtis ir pagrindiniai ypatumai.....	10
1.2.	EAO forma.....	11
2.	Europos arešto orderio įgyvendinimas ES valstybėse narėse.....	12
2.1.	Valstybių narių pareiškimai dėl specialios tvarkos, susijusios su veikos įvykdymo data.....	12
2.2.	Šalies piliečių perdavimas.....	13
3.	Kriterijai, taikytini išduodant EAO – proporcingumo principas.....	14
4.	EAO vertimas.....	15
4.1.	Kalbos, kuriomis ES valstybėms galima pateikti EAO.....	16
5.	Terminas, per kurį po asmens įkalinimo vykdančioji institucija turi gauti EAO.....	16
6.	Kaip pildyti EAO formą.....	16
7.	Kaip perduoti EAO.....	18
7.1.	Tais atvejais, kai areštuotino asmens buvimo vieta yra nustatyta.....	18
7.2.	Tais atvejais, kai prašomo perduoti asmens buvimo vieta yra nežinoma.....	19

7.3.	Šengeno informacinė sistema – SIS	19
7.4.	Europos arešto orderis <i>SISone4all</i> sistemoje.....	19
7.5.	Perdavimas per Interpolą	21
8.	Eurojusto vaidmuo	21
9.	Europos teisminis tinklas	22
10.	<i>Fiches Françaises</i> – kiekvienos valstybės narės pateiktos gairės.....	22
11.	Norvegijos bei Islandijos ir Europos Sąjungos susitarimas	23
12.	Atitinkami Teisingumo Teismo sprendimai.....	23
13.	Kai kurių Aukščiausiųjų Teismų sprendimai (santrauka).....	23
14.	Nuorodos, kur pateikta daugiau informacijos apie EAO	23
15.	Pavyzdys, kaip pildyti EAO formą	24

PRIEDAI

I priedas	2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos	25
II priedas	Europos arešto orderio forma	49
III priedas	Gairės, kaip pildyti EAO formą.....	55
IV priedas	Kalbos, kuriomis ES valstybėms narėms galima pateikti EAO	76
V priedas	Terminai, per kuriuos po ieškomo asmens arešto turi būti gautas EAO	78
VI priedas	Teisingumo teismo sprendimas (C 105/03) Pupino byloje.....	80
	Teisingumo teismo sprendimas (C 303/03) <i>Advokaten voor de Wereld</i> byloje	99
VII priedas	Kai kurių Aukščiausiųjų Teismų sprendimai (santrauka)	119
VIII priedas	Kontaktinių punktų ir EAO ekspertų kontaktinių duomenų sąrašas	125

1. Pagrindų sprendimas dėl Europos arešto orderio

2002 m. birželio 13 d. Taryba priėmė Pagrindų sprendimą dėl Europos arešto orderio ¹. Pagal jo 34 straipsnio 1 dalį valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kad iki 2003 m. gruodžio 31 d. būtų pradėta laikytis šio pagrindų sprendimo nuostatų. Pasitelkus šią naują sistemą nuo 2004 m. sausio 1 d. ekstradicijos tvarka buvo pakeista, išskyrus kelias išimtis, naujaja perdavimo tvarka. Perdavimo tarp valstybių narių atžvilgiu buvo pakeistos atitinkamos šių konvencijų nuostatos:

- 1957 m. gruodžio 13 d. Europos konvencijos dėl ekstradicijos, jos 1975 m. spalio 15 d. papildomo protokolo, jos 1978 m. kovo 17 d. antrojo papildomo protokolo nuostatos ir 1977 m. sausio 27 d. Europos konvencijos dėl kovos su terorizmu nuostatos, susijusios su ekstradicija;
- 1989 m. gegužės 26 d. Europos Bendrijų 12 valstybių narių susitarimo dėl ekstradicijos prašymų perdavimo būdų supaprastinimo ir modernizavimo nuostatos;
- 1995 m. kovo 10 d. Konvencijos dėl supaprastintos ekstradicijos tvarkos tarp Europos Sąjungos valstybių narių nuostatos;
- 1996 m. rugsėjo 27 d. Konvencijos dėl ekstradicijos tarp Europos Sąjungos valstybių narių nuostatos;
- 1990 m. birželio 19 d. Konvencijos dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo dėl laipsniško bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo III antraštinės dalies 4 skyriaus nuostatos.

Europos arešto orderis yra Europos Sąjungoje vykdytinąs teisminis sprendimas, kurį išduoda valstybė narė ir kurį kita valstybė narė vykdo remdamasi abipusio pripažinimo principu.

¹ OL L 190, 2002 7 18, p. 1.

1.1. EAO sąvokos apibrėžtis ir pagrindiniai ypatumai

Įdiegus Europos arešto orderį tradicinė ekstradicijos sistema buvo pakeista paprastesniu ir greitesniu prašomų perduoti asmenų perdavimo siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę ar sprendimą dėl įkalinimo mechanizmu. Orderis gali būti išduodamas siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn už veiką, baustiną pagal nacionalinę teisę laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu, *kurio ilgiausias terminas – bent 12 mėnesių*¹ (tyrimo, nagrinėjimo ir teismo nagrinėjimo etapuose, kol priimamas galutinis nuosprendis), arba gali būti išduodamas siekiant vykdyti bausmę arba sprendimą dėl įkalinimo, kurio terminas – *bent keturi mėnesiai*. Šie kriterijai nėra kumuliatyviniai.

Centrinės institucijos, anksčiau atlikusios svarbų vaidmenį ekstradicijos procese, EAO procese dabar paprastai nedalyvauja, nors apskritai gali veikti kaip paramos, dokumentų perdavimo ir informacijos punktai. Kad prašymus vykdyti būtų paprasčiau ir lengviau, dabar jie išduodami vienodu būdu, *užpildant EAO formą*.

Pagrindų sprendime atspindėta integracijos į bendrą teisminę erdvę koncepcija ir nustatytas naujas valstybių narių savitarpio pasitikėjimu pagrįstas bendradarbiavimo metodas. Šalies piliečių perdavimas dabar yra principas ir bendroji taisyklė, išskyrus kelias išimtis. Šios išimties yra susijusios su terminais ir reikalavimais, susijusiais su vykdymu². Praktika rodo, kad maždaug vienas penktadalis visų perdavimų Sąjungoje yra susiję su pačios šalies piliečiais, nors atliekant perdavimą gražinimo ir bausmės vykdymo sąlygos dažnai yra nustatomos vadovaujantis pagrindų sprendimu.

¹ Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad formuluotė „*kurio ilgiausias terminas – bent 12 mėnesių*“, pateikta pagrindų sprendimo 2 straipsnio 1 dalyje, turėtų būti aiškinama vadovaujantis pirmiau galiojusia ekstradicijos tvarka (t.y., 1957 m. Europos konvencija dėl ekstradicijos ir 1995 m. ES konvencija dėl ekstradicijos). Todėl pagrindų sprendimo 2 straipsnio 1 dalį įgyvendinančiuose teisės aktuose turėtų būti nurodyta, kad EAO gali būti išduodamas tais atvejais, kai bausmė, kurią galima skirti už nusikalstamą veiką, yra 12 ar daugiau mėnesių.

² Žr. 2.2 dalį pačios šalies piliečių perdavimo.

Buvo sumažinta atsisakymo bendradarbiauti pagrindų. Pagrindų sprendimu buvo panaikinta galimybė remtis veikos abipusio baudžiamumo patikrinimu kaip pagrindu nevykdyti prašymo ir neišduoti asmens 32 nusikalstamų veikų kategorijų, nurodytų išduodančiosios valstybės nustatytame sąraše, atveju, kai šios nusikalstamos veikos yra baustinos išduodančiojoje valstybėje narėje laisvės atėmimo bausme arba sprendimu dėl įkalinimo, kurių ilgiausias terminas – bent 3 metai. Jei atitinkama nusikalstama veika baustina trumpesne nei 3 metų bausme arba jeigu tos nusikalstamos veikos nėra sąraše, tebebūtų taikomas abipusio baudžiamumo reikalavimas.

Todėl tais atvejais, kai tiriamos ar teisme nagrinėjamos nusikalstamos veikos konkrečiu atveju atitinka jų tipinį apibūdinimą išduodančiosios valstybės teisėje, vykdančioji teisminė institucija negali tikrinti, ar ta nusikalstama veika yra baudžiama abipusiai.

1.2. EAO forma

EAO yra teisminis sprendimas, išduodamas pagrindų sprendime nustatyta forma. EAO forma pateikiama pagrindų sprendimo dėl EAO priede. Šia forma turi būti naudojama, nors kai kurių valstybių narių teisės aktuose tai gali būti nurodyta neaiškiai. Tarybos ketinimas buvo įdiegti darbo dokumentą, kurį teisminės institucijos galėtų lengvai užpildyti ir kurį pripažintų vykdančiosios teisminės institucijos. Šia forma siekiama, be kita ko, išvengti ilgai trunkančio ir brangaus vertimo proceso bei sudaryti palankesnes sąlygas naudotis informacija. Turėtų būti naudojama tik ši forma; jos keisti negalima. Kadangi ši forma iš esmės yra vienintelis pagrindas areštuoti ir vėliau perduoti prašomą perduoti asmenį, ji turėtų būti pildoma ypač atidžiai, kad nereikėtų vėliau prašyti papildomos informacijos. Formą galima užpildyti ir atsispausdinti Europos teismo tinklo tinklavietėje <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/documents.aspx>.

2. Europos arešto orderio įgyvendinimas ES valstybėse narėse

2.1. Valstybių narių pareiškimai dėl specialios tvarkos, susijusios su veikos įvykdymo data

Vadovaujantis pagrindų sprendimo dėl EAO 32 straipsnio 1 dalimi, bet kuri valstybė narė, Tarybai priimant šį pagrindų sprendimą, gali padaryti pareiškimą, nurodydama, kad ji, kaip vykdančioji valstybė narė, pagrindų sprendimą dėl EAO taikys tik veikų, įvykdytų po tam tikros datos, kuri turi būti nurodyta ir kuri negali būti vėlesnė nei 2002 m. rugpjūčio 7 d., atveju. Jeigu veika buvo įvykdyta anksčiau nei toliau nurodytos datos, tam, kad prašomas perduoti asmuo būtų perduotas, turi būti pateikiamas tradicinis ekstradicijos prašymas.

Tokį pareiškimą padarė šios valstybės narės:

- Austrija: veikos, įvykdytos po 2002 m. rugpjūčio 7 d.
- Čekija: veikos, Čekijos piliečių įvykdytos po 2004 m. lapkričio 1 d.¹
- Prancūzija: veikos, įvykdytos po 1993 m. lapkričio 1 d.
- Italija: veikos, įvykdytos po 2002 m. rugpjūčio 7 d. Pagal Italijos teisės aktus Italija negali vykdyti EAO, išduotų iki 2005 m. gegužės 14 d.
- Liuksemburgas: veikos, įvykdytos po 2002 m. rugpjūčio 7 d. (Parlamente bus pateiktas įstatymo projektas)

Tik Austrija, Prancūzija ir Italija pranešė informaciją Tarybai pagal pagrindų sprendimą. Italijos atveju teisės aktai skiriasi nuo pareiškimo nuostatų.

Todėl jeigu veika buvo įvykdyta anksčiau nei pirmiau nurodytos datos, tam, kad prašomas perduoti asmuo būtų perduotas, turi būti pateikiamas tradicinis ekstradicijos prašymas, o ne EAO forma.

¹ Dok. 10750/06 COPEN 69 EJM 17 EUROJUST 31.

2.2. Šalies piliečių perdavimas

Europos arešto orderiu panaikinama taikant senąją ekstradicijos sistemą egzistavusi galimybė nevykdyti prašymo perduoti ieškomą asmenį dėl jo pilietybės. Šis piliečių perdavimo generalizavimas yra vienas iš pagrindų sprendimo svarbiausių pasiekimų. Tačiau kai kuriose valstybėse narėse buvo susidurta su konstituciniais sunkumais.

Vokietijoje Federalinis Konstitucinis Teismas 2005 m. liepos 18 d. sprendimu anuliavo perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymą; šiuo sprendimu buvo užkirstas kelias perduoti Vokietijos piliečius, tačiau leidžiama užsienio šalių piliečių ekstradicija, kol 2006 m. rugpjūčio 2 d. neįsigaliojo naujasis 2006 m. liepos 20 d. įstatymas.

Lenkijoje Konstitucinis Tribunolas 2005 m. balandžio 27 d. sprendimu iki 2006 m. lapkričio 6 d. atidėjo perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymo dalinio anuliovimo įsigaliojimą. Pakeitimai buvo padaryti laiku ir nuo 2006 m. lapkričio 7 d. Lenkija perduoda savo piliečius su sąlyga, kad nusikalstama veika, dėl kurios prašoma asmenį perduoti, buvo įvykdyta ne Lenkijoje ir yra laikoma nusikalstama veika pagal Lenkijos teisę.

Kipro Aukščiausiasis Teismas 2005 m. lapkričio 7 d. sprendime paskelbė, kad EAO perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymas prieštarauja Kipro konstitucijai. Patikslinta redakcija įsigaliojo 2006 m. liepos 28 d.; tačiau naujuoju 11 straipsniu, kuris buvo iš dalies pakeistas, nustatomas laiko apribojimas: perduoti piliečius galima tik tais atvejais, kai veika padaryta po Kipro įstojimo į Europos Sąjungą, t. y. po 2004 m. gegužės 1 d.

Vadovaujantis pagrindų sprendimo 33 straipsniu, Austrija, kol nėra iš dalies pakeitusi nacionalinės teisės aktų ir ne ilgiau kaip iki 2008 m. gruodžio 31 d., gali atsisakyti vykdyti dėl jos piliečių išduotą orderį tais atvejais, kai pagal Austrijos teisę atitinkama veika nėra baustina.

Čekija ir toliau sprendimus dėl prašymų, susijusių su veikomis, Čekijos piliečių įvykdytomis iki 2004 m. lapkričio 1 d., priims vadovaudamasi ekstradicijos sistema, kuri buvo taikoma iki Čekijos įstojimo į Europos Sąjungą, t.y. vadovaudamasi 1957 m. gruodžio 12 d. Europos konvencija dėl ekstradicijos, 1975 m. spalio 15 d. ir 1978 m. kovo 17 d. ją keičiančiais dviem protokolais, Šengeno įgyvendinimo konvencija ir taikomais dvišaliais susitarimais. Vadovaudamasi Baudžiamojo proceso kodekso (Aktas Nr. 141/1961 Coll. su pakeitimais) 403 skyriaus 2 dalimi, Čekija gali perduoti savo piliečius kitai ES valstybei narei tik laikydamasi abipusiškumo principo.

3. Kriterijai, taikytini išduodant EAO – proporcingumo principas

Aišku, kad pagrindų sprendimu dėl EAO išduodančiajai valstybei narei nėra nustatytas įpareigojimas patikrinti, ar laikomasi proporcingumo principo. Šis klausimas galiausiai sprendžiamas pagal valstybių narių teisės aktus ir teismų praktiką. Tačiau žr. VI priede pateiktą *Advocaten voor de Wereld* bylą ir ES pagrindinių teisių chartijos 49 straipsnį.

Atsižvelgiant į rimtas EAO vykdymo pasekmes perduoti prašomo asmens fizinės laisvės ir laisvo judėjimo atžvilgiu, kompetentingos institucijos prieš nusprendamos išduoti orderį turėtų atsižvelgti, kai tai įmanoma, į proporcingumo principą, konkrečiu atveju įvertindamos EAO ir taikytinos priemonės naudingumą bei jos pasekmes. Todėl tais atvejais, kai prievartos priemonė, atrodanti proporcinga, tinkama ir taikytina tuo konkrečiu atveju, nėra prevencinis sulaikymas, EAO neturėtų būti išduodamas.

Orderis neturėtų būti išduodamas tais atvejais, pavyzdžiui, kai, nors leidžiama taikyti prevencinį sulaikymą, galima rinktis kitą su laisvės atėmimu nesusijusią prievartos priemonę – pavyzdžiui, pateikti pažymą, patvirtinančią tapatybę ir gyvenamąją vietą – arba tokią priemonę, kurią pritaikius asmuo būtų paleistas iš karto po pirmojo teismo posėdžio.

Šis aiškinimas atitinka pagrindų sprendimo dėl EAO nuostatas ir bendrą jo įgyvendinimo koncepciją siekiant, kad EAO taptų veiksminga priemone kovojant visų pirma su sunkiais nusikaltimais ir organizuotu nusikalstamumu.

Išduodant EAO kiekvienu atveju turėtų būti atliekamas vertinimas, kuriuo atsižvelgiama į įvairius aspektus, įskaitant nusikalstamos veikos sunkumą, priemonę, vykdančiojoje valstybėje naudotinus išteklius ir visų pirma tai, kad ši priemonė yra susijusi su asmens laisvės atėmimu.

4. EAO vertimas

EAO turėtų būti siunčiamas kartu su vertimu į vykdančiosios valstybės valstybinę kalbą ar kitą tai valstybei priimtina oficialiąją Europos Sąjungos institucijų kalbą Europos Sąjungos Tarybos generaliniame sekretoriате deponuojant pareiškimą (žr. IV priedą).

Atsižvelgiant į trumpus Europos arešto orderio vykdymo terminus, pageidautina, kad tais atvejais, kai prašomo perduoti asmens buvimo vieta yra žinoma, minėtas arešto orderis būtų iš anksto išverstas į tos šalies, kurioje, tikėtina, yra prašomas perduoti asmuo, valstybinę kalbą. EAO perduodant tiesiai vykdančiajai teisminei institucijai arba centrinei institucijai, prie jo turi būti pridedamas vertimas.

Kitais atvejais orderis turėtų būti išverstas skubos tvarka į vieną iš vykdančiajai valstybei narei, kurioje buvo areštuotas asmuo, priimtinių kalbų per terminą, kurį nustato valstybė narė, kai gauna EAO.

Daugelis Šengeno informacine sistema besinaudojančių valstybių narių laikosi specialios praktikos. Nuo 2007 m. rugsėjo 1 d. *SISone4all* sistema iš esmės veikia daugumoje valstybių narių, išskyrus Bulgariją, Kiprą, Rumuniją, Airiją ir Jungtinę Karalystę. Tai reiškia, kad SIRENE sistemoje naudojamose A ir M formose pateikiama iš esmės tą pati informacija, kaip ir EAO, ir kad atliekami preliminarūs vertimai į anglų kalbą. Ši sistema veikia nuo 2007 m. rugsėjo mėn.

Pradėjus veikti antrosios kartos Šengeno informacinei sistemai (SIS II) – tikimasi, kad tai įvyks 2009 m. – EAO originalas bus skenavimo būdu įkeliamas į sistemą ir bus galima iš karto juo naudotis. Tai neturi įtakos pagrindų sprendimo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytiems įpareigojimams.

4.1. Kalbos, kuriomis ES valstybėms narėms galima pateikti EAO

Žr. IV priedą.

5. Terminas, per kurį po asmens įkalinimo vykdančioji institucija turi gauti EAO

Areštavus asmenį vykdančioji institucija turi per nurodytą terminą gauti Europos arešto orderį kartu su vertimu į vieną tai valstybei priimtinių kalbų, kad būtų atliekamos perdavimo procedūros ir (arba) areštuotas asmuo būtų įkalinamas. Terminai ir valstybėms narėms priimtinos kalbos skiriasi ir yra numatyti nacionalinės teisės aktuose. Terminų ar kalbų vartojimo tvarkos nesilaikymo pasekmės gali būti įvairios, pavyzdžiui, areštuotas asmuo gali būti paleistas, ir priklauso nuo teisės aktų ar teismų praktikos.

Taikomi terminai nurodyti V priede.

6. Kaip pildyti EAO formą

Išsamios gairės pateikiamos III priede.

Pateikiant EAO ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama aplinkybių, kuriomis buvo padaryta nusikalstama veika, apibūdinimui (e langelis), kadangi Europos arešto orderį vykdančias teismas nusikalstamų veikų, įtrauktų į 32 nusikalstamų veikų kategorijų sąrašą, atveju negali tikrinti, ar atitinkama nusikalstama veika baudžiama abipusiai, jeigu ta veika baustina laisvės atėmimo bausme, kurios ilgiausia trukmė – bent 3 metai.

Sąrašas, paimtas iš pagrindų sprendimo 2 straipsnio 2 dalies, iš dalies yra pagrįstas nusikalstamų veikų kategorijomis, suderintomis pagal ES teisę priimtais arba šiuo metu priimamais tekstais. Dauguma kategorijų atitinka nusikalstamas veikas, kurios yra lengvai identifikuojamos ES valstybių narių nacionalinės teisės aktuose, ir todėl jų nereikia konkrečiai aiškinti. Tačiau pabrėžtina, kad taikoma būtent išduodančiojoje valstybėje narėje nustatyta nusikalstamos veikos sąvokos apibrėžtis. Neturėtų būti aiškinama, kad šiame sąrašė nurodytos konkrečios nusikalstamos veikos – jame pateikiamos minimų rūšių nusikalstamų veikų kategorijos.

Tais atvejais, kai panaikintas abipusio baudžiamumo reikalavimas, taikoma būtent išduodančiosios valstybės narės baudžiamajame kodekse (bendrajame ar specialiajame) nustatyta nusikalstamos veikos sąvokos apibrėžtis. Pirminis pagrindų sprendimo rengėjų tikslas – kad į EAO nereikėtų įtraukti kodekso teksto (arba tokio teksto pridėti prie EAO, kaip daro kai kurios teisminės institucijos), tokiu būdu išvengiant bereikalingo teisinių tekstų vertimo. Bylos aplinkybės visada turi būti apibūdintos visapusiškai ir išsamiai, kad būtų galima įvertinti išimties taisyklės, *ne bis id idem* ir senaties principų taikymo galimybę. Visada būtina nurodyti prašomo perduoti asmens dalyvavimo nusikalstamoje (-ose) veikoje (-ose) laiką, vietą ir laipsnį. Jeigu nusikalstama veika nėra įtraukta į sąrašą, ji turėtų būti apibūdinta taip, kad vykdančioji teisminė institucija galėtų įvertinti, ar ta veika yra baudžiama abipusiai.

Perdavimas už šalutines nusikalstamas veikas – tai perdavimas už vieną ar kelias nusikalstamas veikas, baustinas švelnesne bausme, nei nustatyta pagrindų sprendimo 2 straipsnio 1 dalyje. Pačiame pagrindų sprendime nėra aiškiai nustatyta, kaip spręsti perdavimo už šalutines nusikalstamas veikas klausimą. Kai kurios valstybės narės tokį perdavimą leidžia, kai kurios – ne. Prieš išduodant EAO, atkreiptinas dėmesys į tai, kad dėl tokios situacijos EAO gali tapti negaliojančiu, visų pirma tokių nuosprendžių atvejais, kai EAO tikslas – vykdyti sudėtą laisvės atėmimo bausmę, o tam tikros nusikalstamų veikų dalys nepatenka į nustatytas ribas.

Formą galima atsispausdinti ir pildyti, tačiau joje pateiktose lentelėse nieko negalima keisti ar išbraukti. Jeigu tam tikras įrašas netaikomas, visada nurodykite „Netaikoma“, tačiau langelio neištrinkite. EAO formą atsispausdinti ir pildyti galima ją atsisiuntus iš šios tinklavietės:

<http://www.ejn-crimjust.europa.eu/forms.aspx> => *Form*

Neseniai (2007 m. lapkričio mėn.) forma buvo pakeista, kad langeliai galėtų didėti, jeigu reikia įrašyti daug informacijos.

Patartina formą atsisiųsti ir išsaugoti asmeninio kompiuterio byloje arba kompaktiniame diske, kad ja prireikus galėtumėte naudotis tuo atveju, jeigu nebūtų prieigos prie tinklavietės.

Teisingai užpildžius EAO formą, prie jos nereikia pridėti jokių kitų dokumentų. Tačiau, kai taikytina, atitinkami asmens tapatybės nustatymo duomenys turėtų būti siunčiami per Interpolą ar SIRENE sistemą, kaip nurodyta a langelio apačioje.

Tais atvejais, kai turima perduoti prašomo asmens nuotraukų ir pirštų atspaudų, svarbu tai nurodyti. Be to, visada reikėtų nurodyti budinčio pareigūno ir atsakingo asmens kontaktinę informaciją ir mobiliojo telefono numerį, kad suradus prašomą išduoti asmenį būtų galima nedelsiant juos informuoti.

III ir IV prieduose pateikiamos išsamios gairės, kaip pildyti tam tikrus langelius. Šios gairės valstybių narių teisminėms institucijoms nėra privalomos, tačiau yra svarbios, kadangi jas parengė ekspertai bei kiti asmenys, dalyvavę rengiant pagrindų sprendimą dėl EAO.

7. Kaip perduoti EAO

7.1. Tais atvejais, kai areštuotino asmens buvimo vieta yra nustatyta

Tais atvejais, kai areštuotino asmens buvimo vieta yra nustatyta, EAO vykdymui turėtų būti siunčiamas tiesiai tos valstybės, kurioje yra tas asmuo, kompetentingai institucijai. Visą informaciją apie valstybių narių išduodančiąsias ir vykdančiąsias institucijas galima nesunkiai rasti Europos teisminio tinklo tinklavietėje: <http://www.ejn-crimjust.europa.eu> => *search EAW Atlas* => *select the country*.

Tuo pat metu, siekdama užtikrinti, kad atitinkamas asmuo liktų toje pačioje vietoje, išduodančioji institucija paprastai siunčia EAO ir tiesiai atitinkamam SIRENE nacionaliniam skyriui, kad jis būtų išplatintas Šengeno informacinės sistemos narėmis esančioms ES valstybėms narėms. Taip sudaromos sąlygos valstybių narių policijos įstaigoms nustatyti areštuotino asmens tapatybę. Atitinkamas Interpolo nacionalinis skyrius išplatina EAO toms ES valstybėms narėms, kurios šiuo metu nepriklauso SIS: Bulgarijai, Kipriui, Airijai, Rumunijai ir Jungtinei Karalystei. Tačiau pažymėtina, kad kai kuriose valstybėse Interpolo duotas perspėjimas, kad paskelbta paieška, nėra pagrindas areštuoti asmenį. Šiuo atveju svarbu konkrečiai nurodyti, kad yra išduotas EAO, kuris gali būti būtinas, kad būtų leidžiama taikyti laisvės atėmimą.

7.2. Tais atvejais, kai prašomo perduoti asmens buvimo vieta yra nežinoma

Tais atvejais, kai prašomo perduoti asmens buvimo vieta yra nežinoma, EAO turėtų būti siunčiamas atitinkamam SIRENE nacionaliniam skyriui, kad šis jį išplatintų SIS narėmis esančioms ES valstybėms narėms. Interpolo kanalais EAO išplatintas toms ES valstybėms narėms, kurios šiuo metu nėra SIS narės: Bulgarijai, Kiprui, Airijai, Rumunijai ir Jungtinei Karalystei.

7.3. Šengeno informacinė sistema – SIS

Pagrindų sprendimo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kai perduoti prašomo asmens buvimo vieta yra žinoma, Europos arešto orderis gali būti perduodamas tiesiai vykdančiajai institucijai.

9 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad bet kuriuo atveju išduodančioji teisminė institucija gali nuspręsti įvesti perspėjimą apie perduoti prašomo asmens paiešką Šengeno informacinėje sistemoje (SIS).

Perspėjimas, kad paskelbta paieška, Šengeno informacinėje sistemoje kartu su 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija yra tolygus EAO. Pereinamuoju laikotarpiu, kol SIS galės perduoti visą 8 straipsnyje apibūdintą informaciją, perspėjimas, kad paskelbta paieška, yra tolygus EAO tol, kol vykdančioji teisminė institucija gauna deramos ir tinkamos formos originalą.

7.4. Europos arešto orderis *SISone4all* sistemoje

2006 m. gruodžio 4–5 d. TVR taryba nusprendė ¹ pradėti įgyvendinti Portugalijos pasiūlymą dėl *SISone4all* projekto siekiant rasti laikiną vėlavimo atvejų ir kitų problemų, su kuriomis susidurta vykdant SIS II projektą, sprendimą. Šio projekto tikslas – kad 2004 m. gegužės mėn. į ES įstojusios valstybės narės prisijungtų prie šiuo metu veikiančios SIS 1+. Užtikrinus prieigą prie SIS 1+, būtų panaikinta vidaus sienų kontrolė. Visos atitinkamos valstybės narės, išskyrus Kiprą, nusprendė prisijungti prie projekto (iš viso 9 šalys).

¹ Tarybos išvados dėl SIS II, SIS 1+ ir Šengeno erdvės plėtros, dok. 16391/1/06.

Atlikus techninį pasirengimą ir duomenų apsaugos įvertinimą atitinkamose valstybėse narėse buvo keistasi A ir M formomis, siekiant atsižvelgti į įvairių valstybių narių prašymus prie perspėjimų apie paiešką pagal 95 straipsnį pridėti Šengeno žymas. Darbas buvo pradėtas 2007 m. gegužės 21 d. ir nuolat daroma pažanga.

Teisiniu požiūriu Taryba priėmė du sprendimus:

- 2007/471/EB: 2007 m. birželio 12 d. Tarybos sprendimą dėl Šengeno *acquis* nuostatų, susijusių su Šengeno informacine sistema, taikymo Čekijos Respublikoje, Estijos Respublikoje, Latvijos Respublikoje, Lietuvos Respublikoje, Vengrijos Respublikoje, Maltos Respublikoje, Lenkijos Respublikoje, Slovėnijos Respublikoje ir Slovakijos Respublikoje ¹
- 2007/472/EB: 2007 m. birželio 25 d. Tarybos sprendimą, iš dalies keičiantį Vykdomojo komiteto, įsteigto pagal 1990 m. Šengeno konvenciją, sprendimą, iš dalies keičiantį Finansinį reglamentą dėl Šengeno informacinės sistemos (C.SIS) įrengimo ir techninio aptarnavimo tarnybos naudojimo išlaidų ²

Pirmuoju sprendimu

- leidžiama nuo 2007 m. liepos 7 d. realius SIS duomenis perduoti atitinkamoms valstybėms narėms.

Pirmoji nuostata reiškia, kad galima įsikelti valstybių narių nacionalines SIS kopijas nenaudojant tikrosios sistemos. Pagrindinis šios nuostatos tikslas yra techninis.

- atitinkamoms valstybėms narėms leidžiama nuo 2007 m. rugsėjo 1 d. įvesti duomenis į SIS ir naudotis SIS duomenimis, laikantis tam tikrų sąlygų. Šios sąlygos yra susijusios su tuo, kad kol nėra panaikinta sienų kontrolė, nuostatos dėl draudimo atvykti neturi būti įgyvendinamos. Šia antrąja nuostata 9 atitinkamoms valstybėms narėms suteikiamas leidimas faktiškai naudotis SIS tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip jau naudojasi kitos šalys.

¹ OL L 179, 2007 7 7, p. 46.

² OL L 179, 2007 7 7, p. 50.

7.5. Perdavimas per Interpolą

Pagrindų sprendimo 10 straipsnio 3 dalimi sukuriama teisinis pagrindas prašyti Interpolo perduoti Europos arešto orderį tais atvejais, kai jo perduoti neįmanoma per Šengeno informacinę sistemą.

Galimybė naudotis Interpolo tinklu laikoma vienu iš galimų būdų perduoti Europos arešto orderius tų valstybių narių, kurios šiuo metu nedalyvauja SIS (Bulgarijos, Kipro, Airijos, Rumunijos ir Jungtinės Karalystės), atveju.

8. Eurojusto vaidmuo

Vadovaujantis 2002 m. vasario mėn. Tarybos sprendimo (2002/87/TVR) ¹ 3 straipsniu, vienas iš Eurojusto tikslų yra gerinti valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą, visų pirma padedant teikti tarptautinę savitarpio teisinę pagalbą ir įgyvendinant prašymus dėl ekstradicijos. Todėl Eurojustas gali veikti kaip agentūra, sudaranti palankesnes sąlygas veiklai EAO ir ekstradicijos atvejais bei koordinuojanti tokią veiklą.

Vadovaujantis pagrindų sprendimo dėl EAO 16 straipsniu, jei tam pačiam asmeniui EAO išdavė dvi ar daugiau valstybių narių, sprendimą, kurį EAO vykdyti, priima vykdančioji teisminė institucija, deramai atsižvelgdama į visas aplinkybes, ypač santykinį nusikalstamų veikų sunkumą, jų padarymo vietą, atitinkamas Europos arešto orderių datas ir tai, ar orderis išduotas, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar vykdyti laisvės atėmimo bausmę, ar sprendimą dėl įkalinimo. Siekdama priimti sprendimą tuo atveju, kai gauti keli prašymai, vykdančioji institucija gali prašyti Eurojusto patarimo.

Pagrindų sprendimo 17 straipsnyje nustatyti sprendimo dėl EAO vykdymo priėmimo terminai ir tvarka. Kai išimtinėmis aplinkybėmis kuri nors valstybė narė negali laikytis šiame straipsnyje numatytų terminų, ji apie tai turėtų pranešti Eurojustui, nurodydama vėlavimo priežastis.

¹ OL L 63, 2002 3 6, p.1.

9. Europos teisminis tinklas

Europos teisminis tinklas įdiegė IT priemonę (Europos teisminį atlasą), kuria sudaroma galimybė nustatyti, kuriai vykdančiajai teisminei institucijai reikėtų tiesiai siųsti EAO (http://www.ejn-crimjust.europa.eu/eaw_atlas.aspx). Europos teisiniame atlase

- pateikiami vykdančiųjų institucijų kontaktiniai duomenys;
- nurodoma kalba, kuria turėtų būti išduodamas orderis;
- nurodomas terminas, per kurį turi būti gautas orderio originalas, skaičiuojant nuo tos dienos, kai asmuo, kuris turi būti perduotas, buvo areštuotas, tais atvejais, kai areštuota po to, kai SIS buvo įvestas perspėjimas, kad paskelbta paieška;
- pateikiami išduodančiųjų institucijų kontaktiniai duomenys;
- pateikiami centrinių institucijų kontaktiniai duomenys ir nurodomi jų įgaliojimai (t.y. įgaliojimai gauti ir perduoti EAO; įgaliojimai teikti pagalbą kompetentingoms institucijoms; tvarkyti tranzito prašymus; spręsti skubius atvejus).

Europos arešto orderio atlasą galima rasti Europos teismo tinklo tinklavietėje <http://www.ejn-crimjust.europa.eu>. EAO atlase pateikiama informacija, kurios reikia įvedant duomenis apie vietą, kur turi būti perduotas EAO (šalis, apygarda, rajonas, parajonis, vietovė, pašto indeksas). Be to, galima susisiekti su Europos teismo tinklo kontaktiniais asmenimis.

10. *Fiches Françaises* – kiekvienos valstybės narės pateiktos gairės

Šiuo metu bendrą informaciją apie EAO, pavyzdžiui, valstybių narių pareiškimus dėl pagrindų sprendimo taikymo srities, informaciją apie teisinę tvarką ir kitus praktinius aspektus – *Fiches Françaises*, EAO formas visomis ES oficialiosiomis kalbomis ir informaciją apie nacionalinės teisės aktus galima rasti šiose tinklavietėse:

Europos teismo tinklo tinklavietės duomenų bazėje

- <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/documents.aspx> (registravimosi vardas: rje; slaptažodis: dgsi)
(Spustelėkite „Document by category“ ir pasirinkite „EAW notifications“ bei „EAW reports and documents“.)

Tarybos generalinio sekretoriato tinklavietėje

- http://www.consilium.europa.eu/cms3_Applications/applications/PolJu/details.asp?lang=EN&cmsid=545&id=66

Bendra informacija Europos Komisijos tinklavietėje

- http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/criminal/extradition/fsj_criminal_extradition_en.htm

11. Norvegijos bei Islandijos ir Europos Sąjungos susitarimas

2006 m. birželio 28 d. buvo pasirašytas Norvegijos bei Islandijos ir Europos Sąjungos susitarimas dėl perdavimo. Vadovaujantis šiuo susitarimu perdavimo mechanizmas pradamas taikyti ir Norvegijai bei Islandijai. Šis susitarimas dar nėra įsigaliojęs.

12. Atitinkami Europos Teisingumo Teismo sprendimai

VI priede pateikiami du Europos Teisingumo Teismo sprendimai, kurie galėtų būti įdomūs valstybių narių teisminėms institucijoms, t.y. Pupino byloje (C-105/03) ir *Advocaten voor de Wereld* (C-303/05) byloje.

13. Kai kurių Aukščiausiųjų Teismų sprendimai (santrauka)

Kai kurių Aukščiausiųjų Teismų sprendimų santrauka pateikiama VII priede.

14. Nuorodos, kur pateikta daugiau informacijos apie EAO

Daugiau informacijos apie pagrindų sprendimo dėl Europos arešto orderio taikymą ir teismų praktiką galima rasti šiose tinklavietėse:

- <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

Europos teisminio tinklo tinklavietė

- http://www.ejn-crimjust.europa.eu/eaw_atlas.aspx

Europos teismo tinklo tinklavietėje pateiktas EAO atlasas

- <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/european-arrest-warrant.aspx>

Europos teismo tinklo tinklavietėje pateikta informacija apie EAO

15. Pavyzdys, kaip pildyti EAO formą

III priede pateikiamas pavyzdys, kaip pildyti EAO formą. Pavyzdys padalintas į dvi kategorijas pagal tai, ar EAO išduodamas, kai siekiama patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar vykdyti tyrimą (ikiteisminis etapas), ar kai siekiama vykdyti bausmę ar nuosprendį, kuris buvo priimtas *in absentia*.

I PRIEDAS

2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos ¹

ES TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 31 straipsnio a ir b punktus ir 34 straipsnio 2 dalies b punktą,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,

kadangi:

- (1) Vadovaujantis 1999 m. spalio 15 ir 16 d. Tampere Europos Vadovų Tarybos išvadomis, ypač jų 35 punktu, oficiali įsiteisėjusių sprendimų nuteistų asmenų, besislapstančių nuo teisingumo, ekstradicijos tarp valstybių narių procedūra turėtų būti panaikinta, o įtariamų nusikalstamos veikos padarymu asmenų ekstradicijos procedūros turėtų būti paspartintos.
- (2) Priemonių programoje, skirtoje baudžiamųjų sprendimų abipusio pripažinimo principui, numatytam Tampere Europos Vadovų Tarybos išvadų 37 punkte ir Tarybos priimtoje 2000 m. lapkričio 30 d., įgyvendinti, sprendžiamas klausimas dėl arešto orderių abipusio vykdymo.
- (3) Visos arba kai kurios valstybės narės yra daugelio ekstradicijos srityje priimtų konvencijų šalys, įskaitant 1957 m. gruodžio 13 d. Europos konvenciją dėl ekstradicijos ir 1977 m. sausio 27 d. Europos konvenciją dėl kovos su terorizmu. Šiaurės valstybės turi ekstradicijos įstatymus, kurių tekstai yra tapatūs.

¹ OL L 190, 2002 7 18, p. 1.

- (4) Be to, valstybės narės susitarė dėl šių trijų konvencijų, kurios visiškai ar iš dalies yra susijusios su ekstradicija ir sudaro Europos Sąjungos *acquis*: 1990 m. birželio 19 d. konvencija dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo dėl laisvniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo (susijusi su valstybių narių – konvencijos šalių, tarpusavio santykiais), 1995 m. kovo 10 d. Konvencijos dėl supaprastintos ekstradicijos tvarkos tarp ES valstybių narių ir 1996 m. rugsėjo 27 d. Konvencijos dėl ekstradicijos tarp ES valstybių narių.
- (5) Sąjungos siekis tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve reikalauja panaikinti ekstradiciją tarp valstybių narių ir pakeisti ją perdavimo sistema tarp teisminių institucijų. Be to, pradėjus taikyti naują nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo sistemą vykdamas baudžiamuosius nuosprendžius ar traukiant baudžiamojon atsakomybėn, galima panaikinti dabartinės ekstradicijos tvarkos sudėtingumą ir jai būdingas vilkinimo tendencijas. Tradiciniai iki šiol egzistavę valstybių narių bendradarbiavimo santykiai laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje turėtų būti pakeisti teismo sprendimų baudžiamosiose bylose laisvo judėjimo sistema, taikoma ir ikiteisminiams, ir galutiniams sprendimams.
- (6) Šiame pagrindų sprendime numatytas Europos arešto orderis (EAO) baudžiamosios teisės srityje yra pirmoji konkreti priemonė, įgyvendinanti abipusio pripažinimo principą, kurį Europos Vadovų Taryba pavadino teismo bendradarbiavimo kertiniu akmeniu.
- (7) Kadangi valstybės narės, veikdamos vienašališkai, negali pakeisti daugiašalės ekstradicijos sistemos, kuri remiasi 1957 m. gruodžio 13 d. Europos konvencija dėl ekstradicijos, ir todėl dėl šios užduoties masto ir poveikio ją geriau galima įvykdyti Sąjungos lygiu, Taryba gali priimti priemones, vadovaudamasi subsidiarumo principu, nurodytu Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje ir Europos bendrijos steigimo sutarties 5 straipsnyje. Vadovaujantis proporcingumo principu, nustatytu pastarajame straipsnyje, šis pagrindų sprendimas nereglamentuoja daugiau nei būtina šiam tikslui pasiekti.
- (8) Sprendimams dėl EAO vykdymo turi būti taikoma pakankama kontrolė, o tai reiškia, kad valstybės narės, kurioje prašomas perduoti asmuo buvo areštuotas, teisminė institucija turi priimti sprendimą dėl jo (jos) perdavimo.
- (9) Centrinių valdžios institucijų vaidmuo, vykdamas EAO, turi apsiriboti praktine ir administracine pagalba.

- (10) EAO mechanizmas remiasi aukštu valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu. Jo įgyvendinimą galima sustabdyti tik tuo atveju, jei viena iš valstybių narių sunkiai ir nuolat pažeidinėja Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 1 dalyje išdėstytus principus, Tarybos nustatytus pagal minėtos sutarties 7 straipsnio 1 dalį, ir dėl to atsiranda jos 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos pasekmės.
- (11) Valstybių narių tarpusavio santykiuose EAO turėtų pakeisti visus ankstesnius dokumentus, susijusius su ekstradicija, įskaitant Konvencijos, įgyvendinančios Šengeno susitarimą, III antraštinės dalies nuostatas, susijusias su ekstradicija.
- (12) Šis pagrindų sprendimas grindžiamas pagarba pagrindinėms teisėms ir principams, kurie pripažįstami Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje ir kurie atsispindi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, ypač jos VI skyriuje. Jokia šio pagrindų sprendimo nuostata negali būti išaiškinta taip, lyg ji draustų atsisakyti perduoti asmenį, kurio areštui yra išduotas EAO, kai yra objektyvių priežasčių manyti, kad minėtas arešto orderis yra išduotas, siekiant persekioti ar bausti asmenį dėl jo (jos) lyties, rasės, religijos, etninės kilmės, tautybės, kalbos, politinių įsitikinimų ar seksualinės orientacijos arba kad to asmens padėtis gali būti pažeista dėl bet kurios iš tų priežasčių. Šis pagrindų sprendimas nekliudo valstybei narei taikyti savo konstitucines taisykles, susijusias su teisingu procesu, asociacijos laisve, spaudos laisve ir žodžio laisve kitose žiniasklaidos priemonėse.
- (13) Joks asmuo neturėtų būti perkeltas, išsiųstas ar perduotas valstybei, kurioje yra rimtas pavojus, kad jam bus pritaikyta mirties bausmė, kankinimai arba kitoks nežmoniškas ar žeminantis elgesys arba bausmė.
- (14) Kadangi visos valstybės narės yra ratifikavusios 1981 m. sausio 28 d. Europos Tarybos konvenciją dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu, asmens duomenys, tvarkomi įgyvendinant šį pagrindų sprendimą, turėtų būti apsaugoti, vadovaujantis minėtos konvencijos principais,

PRIĖMĖ ŠĮ PAGRINDŲ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis EAO apibrėžimas ir įpareigojimas jį vykdyti

1. EAO yra teisminis sprendimas, kurį išduoda valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę, arba sprendimą dėl įkalinimo.
2. Valstybės narės vykdo EAO, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pagrindų sprendimo nuostatomis.
3. Šis pagrindų sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje.

2 straipsnis EAO taikymo sritis

1. EAO gali būti išduotas už veiką, baustiną pagal išduodančios valstybės narės teisę laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent 12 mėnesių, arba, kai bausmė arba sprendimas dėl įkalinimo jau yra priimtas, – bent keturi mėnesiai.
2. Už šias nusikalstamas veikas, jei išduodančioje valstybėje narėje už jas baudžiama laisvės atėmimu arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent treji metai, ir laikantis jų apibrėžimo išduodančios valstybės narės teisėje, taikomas perdavimas pagal EAO, atsižvelgiant į šio pagrindų sprendimo reikalavimus ir netaikant reikalavimo tikrinti veikos abipusį baudžiamumą:
 - dalyvavimas nusikalstamame susivienijime,
 - terorizmas,
 - prekyba žmonėmis,
 - seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija,
 - neteisėta prekyba narkotikais ir psichotropinėmis medžiagomis,
 - neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis,
 - korupcija,

- sukčiavimas, įskaitant sukčiavimą, kuris turi poveikį Europos Bendrijų finansiniams interesams, kaip apibrėžta 1995 m. liepos 26 d. Konvencijoje dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos,
- nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimas,
- valiutos, įskaitant eurą, padirbinėjimas,
- nusikaltimai informatikai,
- nusikaltimai aplinkai, įskaitant neteisėtą prekybą nykstančiomis gyvūnų ir nykstančiomis augalų rūšimis bei veislėmis,
- pagalba neteisėtai patekti į šalį ir apsigyventi joje,
- nužudymas, sunkus sveikatos sužalojimas,
- neteisėta prekyba žmogaus organais ir audiniais,
- žmogaus pagrobimas, neteisėtas laisvės atėmimas ir įkaitų ėmimas,
- rasizmas ir ksenofobija,
- organizuotas arba ginkluotas apiplėšimas,
- neteisėta prekyba kultūros vertybėmis, įskaitant antikvarines vertybes ir meno kūrinius,
- apgaulė,
- reketavimas ir turto prievartavimas,
- gaminių klastojimas ir piratavimas,
- administracinių dokumentų klastojimas ir prekyba jais,
- mokėjimo priemonių klastojimas,
- neteisėta prekyba hormoninėmis medžiagomis ir kitomis augimo skatinimo medžiagomis,
- neteisėta prekyba branduolinėmis ir radioaktyviomis medžiagomis,
- prekyba vogtomis transporto priemonėmis,
- išžaginimas,
- padegimas,
- Tarptautiniam baudžiamajam teismui teisingi nusikaltimai,
- neteisėtas orlaivių arba laivų užgrobimas,
- diversija.

3. Taryba, Europos Sąjungos sutarties (ESS) 39 straipsnio 1 dalyje nustatytomis sąlygomis pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali bet kuriuo metu vieningai papildyti šio straipsnio 2 dalyje pateiktą sąrašą kitomis nusikalstamų veikų kategorijomis. Taryba, atsižvelgdama į Komisijos pagal 34 straipsnio 3 dalį pateiktą pranešimą, ištiria, ar šį sąrašą reikėtų praplėsti ar pakeisti.

4. Kitų, į šio straipsnio 2 dalį neįrašytų, nusikalstamų veikų atvejais, perdavimas gali būti vykdomas su sąlyga, kad veikos, už kurias yra išduotas EAO, būtų laikomos nusikalstamomis veikomis pagal vykdančiosios valstybės narės teisę, nesvarbu, kokia būtų veikos sudėtis ar kaip ji būtų apibūdinama.

3 straipsnis EAO privalomo nevykdymo pagrindai

Vykdančiosios valstybės narės teisminė institucija (toliau – "vykdančioji teisminė institucija") atsisako vykdyti EAO šiais atvejais:

1. jei nusikalstamai veikai, kurios pagrindu yra išduotas arešto orderis, vykdančiojoje valstybėje narėje taikoma amnestija, kai persekiojimas už tokios nusikalstamos veikos padarymą priklausė tos valstybės jurisdikcijai pagal jos baudžiamąją teisę;
2. jei vykdančiajai teisminei institucijai yra pranešta, kad prašomam perduoti asmeniui kurioje nors valstybėje narėje yra priimtas galutinis teismo sprendimas už tą pačią veiką, jei paskyrus bausmę, toji bausmė yra atlikta arba atliekama, arba nebegali būti atlikta pagal nuteisusios valstybės narės įstatymus;
3. jei asmeniui, kuriam taikomas EAO, dėl jo amžiaus pagal vykdančiosios valstybės teisę negali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė už veiką, kurios pagrindu yra išduotas arešto orderis.

4 straipsnis EAO neprivalomo nevykdymo pagrindai

Vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti EAO:

1. jei vienu iš 2 straipsnio 4 dalyje nurodytų atvejų veika, dėl kurios išduotas EAO, nėra nusikalstama veika pagal vykdančiosios valstybės narės teisę; tačiau negalima atsisakyti vykdyti EAO, susijusio su mokesčiais, muitais ar valiutų keitimu, remiantis tuo, kad vykdančiosios valstybės narės teisė tokio pat mokesčio ar muito nenumato arba joje nėra tokių pat taisyklių dėl mokesčių, muitų ar valiutų keitimo kaip išduodančiosios valstybės narės teisėje;
2. kai asmuo, kuriam taikomas EAO, vykdančiojoje valstybėje narėje yra patrauktas baudžiamajon atsakomybėn už tą pačią veiką, kurios pagrindu yra išduotas Europos arešto orderis;

3. kai vykdančiosios valstybės narės teisminės institucijos yra nusprendusios netraukti baudžiamojon atsakomybėn už nusikalstamą veiką, dėl kurios yra išduotas EAO, arba sustabdyti teismo procesą, arba kai prašomam perduoti asmeniui kurioje nors valstybėje narėje už tą pačią veiką yra priimtas galutinis teismo sprendimas, ir dėl to teismo procesas toliau negali būti vykdomas;
4. kai pagal vykdančiosios valstybės narės teisę prašomą perduoti asmenį patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba nubausti draudžia įstatymas, ir veika priklauso tos valstybės narės jurisdikcijai pagal jos pačios baudžiamąją teisę;
5. jei vykdančiajai teisminei institucijai yra pranešta, kad prašomam perduoti asmeniui trečiojoje valstybėje dėl tos pačios veikos yra priimtas galutinis teismo sprendimas, jei skyrus bausmę, toji bausmė yra atlikta arba tuo metu atliekama, arba pagal nuosprendį priėmusios šalies teisę nebegali būti atliekama;
6. jei EAO yra išduotas, siekiant įvykdyti laisvės atėmimo bausmę arba sprendimą dėl įkalinimo, kai prašomas perduoti asmuo yra vykdančiojoje valstybėje arba yra jos pilietis ar gyventojas, ir toji valstybė imasi vykdyti bausmę arba sprendimą dėl įkalinimo pagal savo vidaus teisę;
7. kai EAO yra susijęs su nusikalstamomis veikomis, kurios:
 - a) pagal vykdančiosios valstybės narės teisę laikomos įvykdytomis visai ar iš dalies vykdančiosios valstybės narės teritorijoje arba tokiai teritorijai prilyginamoje vietovėje; arba
 - b) yra įvykdytos už išduodančiosios valstybės narės teritorijos ribų, o vykdančiosios valstybės narės įstatymai neleidžia traukti baudžiamojon atsakomybėn už tokias nusikalstamas veikas, kai jos yra įvykdytos ne jos teritorijoje.

5 straipsnis Išduodančiosios valstybės narės suteikiamos garantijos ypatingais atvejais

Vykdančiajai teisminei institucijai vykdant EAO, pagal vykdančiosios valstybės narės teisę gali būti taikomi šie reikalavimai:

1. kai EAO yra išduotas siekiant įvykdyti bausmę arba sprendimą dėl įkalinimo, priimtą *in absentia*, jei asmuo nebuvo pašauktas į teismą asmeniškai ar kitaip informuotas apie teismo posėdžio datą ir vietą, kas sąlygojo sprendimo priėmimą *in absentia*, perdavimui gali būti taikomas reikalavimas, kad išduodančioji teisminė institucija asmeniui, dėl kurio arešto yra išduotas EAO, tinkamai užtikrintų galimybę prašyti persvarstyti bylą išduodančiojoje valstybėje narėje ir dalyvauti teisme;
2. jei už nusikalstamą veiką, dėl kurios yra išduotas EAO, baudžiama laisvės atėmimu iki gyvos galvos arba įkalinimu iki gyvos galvos, minėto arešto orderio vykdymui gali būti taikomas reikalavimas, kad išduodančioji valstybė narė savo teisės sistemoje turėtų nuostatas dėl skirtos bausmės ar kitokios priemonės persvarstymo gavus tokį prašymą arba ne vėliau kaip po 20 metų arba turėtų nuostatas dėl malonės suteikimo, kurio asmuo turi teisę prašyti pagal išduodančiosios valstybės narės teisę arba praktiką, siekdamas, kad tokia bausmė arba priemonė nebūtų vykdoma;
3. kai asmuo, kurio atžvilgiu yra išduotas EAO, siekiant jį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, yra vykdančiosios valstybės narės pilietis arba gyventojas, perdavimui gali būti taikomas reikalavimas, kad apklausus asmenį, jis būtų grąžintas vykdančiajai valstybei narei ir ten atliktų išduodančiojoje valstybėje narėje jam priimtą laisvės atėmimo bausmę arba įvykdytų sprendimą dėl įkalinimo.

6 straipsnis Kompetentingų teisminių institucijų nustatymas

1. Išduodančioji teisminė institucija – tai išduodančiosios valstybės narės teisminė institucija, kuri pagal tos valstybės teisę yra kompetentinga išduoti EAO.
2. Vykdančioji teisminė institucija – tai vykdančiosios valstybės narės teisminė institucija, kuri pagal tos valstybės teisę yra kompetentinga vykdyti EAO.
3. Kiekviena valstybė narė Tarybos Generaliniam sekretoriatui praneša kompetentingą pagal jos teisę teisminę instituciją.

7 straipsnis Kreipimasis į centrinę instituciją

1. Kiekviena valstybė narė gali paskirti centrinę instituciją arba, jei taip numato jos teisinė sistema, kelias centrines institucijas, kurios padėtų kompetentingoms teisminėms institucijoms.
2. Valstybė narė, prireikus ir atsižvelgdama į savo vidaus teisminės sistemos sąrangos ypatybes, centrinę instituciją (institucijas) gali paskirti atsakingą už administracinį EAO perdavimą ir priėmimą bei už visą kitą su jais susijusį oficialų susirašinėjimą.
Valstybė narė, norėdama pasinaudoti pirmiau šiame straipsnyje minėtomis galimybėmis, Tarybos Generaliniam sekretoriatui praneša informaciją, susijusią su paskirtąja centrine institucija ar institucijomis. Tokie nurodymai yra privalomi visoms išduodančiosios valstybės narės institucijoms.

8 straipsnis EAO turinys ir forma

1. EAO nurodoma ši informacija, kuri pateikiama forma, nustatyta priede:
 - a) prašomo perduoti asmens tapatybė ir pilietybė;
 - b) išduodančiosios teisminės institucijos pavadinimas, adresas, telefono ir fakso numeriai bei elektroninio pašto adresas;
 - c) vykdytino teismo sprendimo įrodymas, arešto orderis arba kitas tokį pat poveikį turintis vykdytinas teismo sprendimas, kuriam taikomi 1 ir 2 straipsniai;
 - d) nusikalstamos veikos pobūdis ir teisinė kvalifikacija, ypač atsižvelgiant į 2 straipsnį;
 - e) aplinkybių, kuriomis nusikalstama veika buvo padaryta, aprašymas, ypač laikas, vieta, prašomo perduoti asmens dalyvavimo padarant nusikalstamą veiką laipsnis;
 - f) skirta bausmė, jei yra priimtas galutinis teismo sprendimas, arba pagal išduodančiosios valstybės narės teisę skirtinų už tokią nusikalstamą veiką bausmių ribos;
 - g) jei įmanoma, kitos nusikalstamos veikos aplinkybės.
2. EAO turi būti išverstas į vykdančiosios valstybės narės valstybinę kalbą arba vieną iš vykdančiosios valstybės narės valstybinių kalbų. Kiekviena valstybė narė, priimdama šį pagrindų sprendimą, arba vėliau kuriuo nors metu Tarybos Generaliniam sekretoriatui deponuojamame pareiškime gali pareikšti, kad ji priima vertimus į vieną ar kelias kitas Europos Bendrijų institucijų oficialiąsias kalbas.

9 straipsnis EAO perdavimas

1. Kai perduoti prašomo asmens vieta yra žinoma, išduodančioji teisminė institucija EAO gali perduoti tiesiai vykdančiajai teisminei institucijai.
2. Bet kuriuo atveju išduodančioji teisminė institucija gali nuspręsti paskelbti perduoti prašomo asmens paiešką Šengeno informacinėje sistemoje (ŠIS).
3. Tokia paieška skelbiama pagal 1990 m. birželio 19 d. Konvencijos dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo dėl laipsniško bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo, 95 straipsnio nuostatas. Paieška Šengeno informacinėje sistemoje kartu su 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija yra tolygi EAO. Pereinamuoju laikotarpiu, kol SIS galės perduoti visą 8 straipsnyje apibūdintą informaciją, paskelbta paieška yra tolygi EAO tol, kol vykdančioji teisminė institucija gauna deramos ir tinkamos formos originalą.

10 straipsnis Išsami EAO perdavimo tvarka

1. Jei išduodančioji teisminė institucija nežino kompetentingos vykdančiosios teisminės institucijos, ji pateikia reikiamą užklausimą, taip pat ir per Europos teisminį tinklą, kad gautų tokią informaciją iš vykdančiosios valstybės narės.
2. Jei išduodančioji teisminė institucija pageidauja, perduoti galima per saugią Europos teismo tinklo telekomunikacijų sistemą.
3. Jei negalima pasitelkti SIS paslaugų, išduodančioji teisminė institucija gali kreiptis į Interpolą, kad šis perduotų EAO.
4. Išduodančioji teisminė institucija EAO gali išsiųsti bet koku saugiu būdu, kuriuo galima gauti raštą tokiomis sąlygomis, kurios leidžia išduodančiajai valstybei narei nustatyti jo autentiškumą.
5. Visi sunkumai dėl visų EAO vykdymui reikalingų dokumentų perdavimo ar autentiškumo dalyvaujančių teisminių institucijų sprendžiami tiesiogiai arba tam tikrais atvejais dalyvaujant valstybių narių centrinėms institucijoms.

6. Jei institucija, kuri gauna EAO, yra nekompetentinga imtis dėl jo veiksmų, ji tą EAO automatiškai persiunčia savo valstybės narės kompetentingai institucijai ir apie tai praneša išduodančiajai teisminei institucijai.

11 straipsnis Prašomo perduoti asmens teisės

1. Kai prašomas perduoti asmuo areštuojamas, vykdančioji kompetentinga teisminė institucija pagal savo šalies įstatymus informuoja tą asmenį apie EAO, apie jo turinį, taip pat apie galimybę sutikti būti perduotu išduodančiajai teisminei institucijai.
2. Prašomas perduoti asmuo, kuris yra areštuojamas vykdant EAO, turi teisę, kad pagal vykdančiosios valstybės narės nacionalinę teisę jam padėtų advokatas ir vertėjas.

12 straipsnis Asmens laikymas laisvės atėmimo vietoje

Kai asmuo areštuojamas pagal EAO, vykdančioji teisminė institucija pagal vykdančiosios valstybės narės teisę nusprendžia, ar prašomą perduoti asmenį reikėtų laikyti laisvės atėmimo vietoje. Asmuo pagal vykdančiosios valstybės narės vidaus teisę gali būti bet kuriuo metu laikinai paleistas, jei minėtos valstybės narės kompetentinga institucija imasi visų, jos nuomone, reikalingų priemonių užtikrinti, kad asmuo nepasislėptų.

13 straipsnis Sutikimas būti perduotu

1. Jei areštuotasis asmuo nurodo, kad jis sutinka būti perduotu, tas sutikimas ir, jei reikia, aiškus teisės į 27 straipsnio 2 dalyje minimą specialiąją taisyklę atsisakymas duodamas vykdančiajai teisminei institucijai pagal vykdančiosios valstybės narės vidaus teisę.
2. Kiekviena valstybė narė priima priemones, kurios yra būtinos užtikrinti, kad sutikimas ir, jei reikia, šio straipsnio 1 dalyje minėtas atsisakymas būtų duodamas taip, kad būtų aišku, jog asmuo juos duoda savo noru visiškai suvokdamas jų pasekmes. Šiuo tikslu prašomas perduoti asmuo turi teisę turėti advokatą.
3. Sutikimas ir, jei reikia, šio straipsnio 1 dalyje minėtas atsisakymas fiksuojamas oficialiu įrašu vykdančiosios valstybės narės vidaus teisės nustatyta tvarka.

4. Sutikimo paprastai negalima atšaukti. Kiekviena valstybė narė gali numatyti, kad sutikimas ir, jei reikia, atsisakymas gali būti atšauktas pagal jos vidaus teisėje galiojančias taisykles. Šiuo atveju, nustatant 17 straipsnyje nurodytus terminus, į laikotarpį nuo sutikimo dienos iki jo atšaukimo dienos neatsižvelgiama. Valstybė narė, kuri nori turėti tokią galimybę, priimdama šį pagrindų sprendimą apie tai praneša Tarybos Generaliniam sekretoriatui ir nurodo tvarką, pagal kurią sutikimą galima atšaukti, bei tos tvarkos pakeitimus.

14 straipsnis Prašomo perduoti asmens apklausa

Kai areštuotasis asmuo nesutinka būti perduotas, kaip nurodyta 13 straipsnyje, jis turi teisę būti išklaustas vykdančiosios teisminės institucijos pagal vykdančiosios valstybės narės įstatymus.

15 straipsnis Perdavimo sprendimas

1. Vykdančioji teisminė institucija, laikydamasi šiame pagrindų sprendime nustatytų terminų ir sąlygų, nusprendžia, ar asmuo turi būti perduotas.
2. Jei vykdančioji teisminė institucija mano, kad išduodančiosios valstybės narės praneštos informacijos nepakanka sprendimui dėl perdavimo priimti, ji paprašo skubiai pateikti būtina papildomą informaciją, ypač susijusią su 3–5 ir 8 straipsniais, ir, atsižvelgdama į tai, kad reikia laikytis 17 straipsnyje nustatytų terminų, gali nustatyti terminą, iki kurio ji turi gauti tokią informaciją.
3. Išduodančioji teisminė institucija gali bet kuriuo metu vykdančiajai teisminei institucijai nusiųsti bet kokią papildomą naudingą informaciją.

16 straipsnis Sprendimas esant keliems reikalavimams

1. Jei tam pačiam asmeniui Europos arešto orderį išdavė dvi ar daugiau valstybių narių, sprendimą, kurį Europos arešto orderį vykdyti, priima vykdančioji teisminė institucija, deramai atsižvelgdama į visas aplinkybes, ypač į santykinį nusikalstamų veikų sunkumą, jų padarymo vietą, atitinkamas Europos arešto orderių datas ir į tai, ar orderis išduotas siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar vykdyti laisvės atėmimo bausmę, ar sprendimą dėl įkalinimo.
2. Spręsdama dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų pasirinkimo galimybių, vykdančioji teisminė institucija gali prašyti Eurojusto patarimo.
3. Europos arešto orderio ir kurios nors trečiosios šalies pateikto ekstradicijos prašymo kolizijos atveju, sprendimą, ar pirmenybę suteikti Europos arešto orderiui ar ekstradicijos prašymui, priima vykdančiosios valstybės narės kompetentinga institucija, deramai atsižvelgdama į visas aplinkybes, ypač į aplinkybes, nurodytas 1 dalyje ir taikytiname susitarime.
4. Šiuo straipsniu nepažeidžiami valstybių narių įsipareigojimai pagal Tarptautinio baudžiamojo teismo statutą.

17 straipsnis Sprendimo dėl Europos arešto orderio vykdymo priėmimo terminai ir tvarka

1. Europos arešto orderis nagrinėjamas ir vykdomas skubos tvarka.
2. Tais atvejais, kai prašomas perduoti asmuo sutinka būti perduotas, galutinis sprendimas dėl Europos arešto orderio vykdymo turėtų būti priimtas per 10 dienų nuo tokio sutikimo davimo.
3. Kitais atvejais sprendimas dėl Europos arešto orderio vykdymo turėtų būti priimtas per 60 dienų nuo prašomo perduoti asmens arešto.
4. Kai ypatingais atvejais Europos arešto orderio įvykdyti per 2 ir 3 dalyse nurodytus terminus negalima, vykdančioji teisminė institucija nedelsdama apie tai praneša išduodančiajai teisminei institucijai ir nurodo tokio vėlavimo priežastis. Tokiu atveju terminą galima pratęsti dar 30 dienų.
5. Kol vykdančioji teisminė institucija dėl Europos arešto orderio nėra priėmusi galutinio sprendimo, ji užtikrina, kad būtų užtikrinamos veiksmingam asmens perdavimui būtinos materialiosios sąlygos.
6. Atsisakius vykdyti Europos arešto orderį, visais atvejais privaloma nurodyti atsisakymo priežastis.

7. Kai išimtinėmis aplinkybėmis kuri nors valstybė narė negali laikytis šiame straipsnyje numatytų terminų, ji apie tai praneša Eurojustui, nurodydama vėlavimo priežastis. Be to, valstybė narė, kuri patiria nuolatinį kitos valstybės narės vėlavimą, susijusį su Europos arešto orderio vykdymu, apie tai praneša Tarybai siekdama, kad būtų įvertinta, kaip valstybių narių lygiu yra įgyvendinamas šis pagrindų sprendimas.

18 straipsnis Padėtis iki sprendimo priėmimo

1. Kai Europos arešto orderis yra išduotas siekiant patraukti asmenį baudžiamojon atsakomybėn, vykdančioji teisminė institucija privalo:
 - a) arba sutikti, kad prašomas perduoti asmuo būtų išklaustytas pagal 19 straipsnį;
 - b) arba sutikti laikinai perduoti prašomą perduoti asmenį.
2. Laikinojo perdavimo sąlygos ir trukmė nustatomos abipusiu išduodančiosios ir vykdančiosios teisminių institucijų susitarimu.
3. Laikinojo perdavimo atveju asmeniui turi būti suteikta galimybė grįžti į vykdančiąją valstybę narę, kad dalyvautų su jo perdavimo tvarka susijusiuose svarstymuose.

19 straipsnis Asmens išklausymas iki sprendimo priėmimo

1. Teisminė institucija prašomą perduoti asmenį išklauso kartu su jam padedančiu asmeniu, paskirtu pagal prašančio perduoti teismo valstybės narės įstatymus.
2. Prašomas perduoti asmuo išklausomas pagal vykdančiosios valstybės įstatymus, laikantis išduodančiosios ir vykdančiosios teisminių institucijų abipusio susitarimo nustatytų sąlygų.
3. Kompetentinga vykdančioji teisminė institucija, siekdama užtikrinti tinkamą šio straipsnio ir nustatytų reikalavimų taikymą, gali paskirti kurią nors kitą savo valstybės narės teisminę instituciją dalyvauti išklausančią prašomą perduoti asmenį.

20 straipsnis Privilegijos ir imunitetai

1. Kai prašomas perduoti asmuo naudojasi kokia nors privilegija ar imunitetu, susijusiais su teisingumu ar vykdymu vykdančiojoje valstybėje narėje, 17 straipsnyje minėti terminai nepradedami skaičiuoti, jei vykdančiajai teisminei institucijai nėra pranešta, kad privilegijos ar imuniteto yra atsisakyta; tuomet terminai pradedami skaičiuoti nuo tokio pranešimo dienos. Vykdančioji valstybė narė užtikrina, kad, asmeniui nustojus naudotis tokia privilegija ar imunitetu, būtų užtikrinamos veiksmingam perdavimui būtinos materialiosios sąlygos.
2. Kai teisė atsisakyti privilegijos ar imuniteto priklauso kuriai nors vykdančiosios valstybės narės institucijai, vykdančioji teisminė institucija paprašo, kad toji institucija nedelsdama įgyvendintų savo įgaliojimus šiuo klausimu. Kai teisė atsisakyti privilegijos ar imuniteto priklauso kitos valstybės institucijai arba tarptautinei organizacijai, įgyvendinti įgaliojimus pareikalauja išduodančioji teisminė institucija.

21 straipsnis Konkuruojantys tarptautiniai įsipareigojimai

Šis pagrindų sprendimas nepažeidžia vykdančiosios valstybės narės įsipareigojimų, kai prašomą perduoti asmenį tai valstybei narei yra išdavusi trečioji valstybė ir kai tokį asmenį saugo susitarimo, pagal kurį jis buvo išduotas laikantis specialiųjų taisyklių, nuostatos. Vykdančioji valstybė narė imasi visų būtinų priemonių nedelsiant pareikalauti valstybės, kuri išdavė prašomą perduoti asmenį, sutikimo, kad jį būtų galima perduoti valstybei narei, kuri išdavė Europos arešto orderį. 17 straipsnyje minėti terminai nepradedami skaičiuoti tol, kol tos specialiosios taisyklės nenustoja galioti. Laukdama valstybės, kuri išdavė prašomą perduoti asmenį, sprendimo, vykdančioji valstybė narė užtikrina, kad būtų užtikrinamos veiksmingam perdavimui būtinos materialiosios sąlygos.

22 straipsnis Pranešimas apie sprendimą

Vykdančioji teisminė institucija išduodančiajai teisminei institucijai nedelsdama praneša apie sprendimą dėl veiksmų, kurių būtina imtis dėl Europos arešto orderio.

23 straipsnis Asmens perdavimo terminai

1. Prašomas perduoti asmuo perduodamas kuo greičiau atitinkamų institucijų suderintą dieną.
2. Asmuo perduodamas ne vėliau kaip praėjus 10 dienų nuo galutinio sprendimo dėl Europos arešto orderio vykdymo.
3. Jei prašomo perduoti asmens perdavimui per 2 dalyje nurodytą laikotarpį trukdo nuo valstybių narių valios nepriklausančios aplinkybės, vykdančioji ir išduodančioji teisminės institucijos nedelsdamos susisieikia ir susitaria dėl naujos perdavimo datos. Tokiu atveju perdavimas turi įvykti per 10 dienų nuo iš naujo suderintos datos.
4. Išimtiniais atvejais perdavimas gali būti laikinai sustabdytas dėl rimtų humanitarinio pobūdžio priežasčių, pavyzdžiui, jei yra rimto pagrindo manyti, kad dėl to akivaizdžiai kils pavojus prašomo perduoti asmens gyvybei ar sveikatai. Europos arešto orderis įvykdomas, kai tik išnyksta tokios priežastys. Vykdančioji teisminė institucija nedelsdama apie tai praneša išduodančiajai teisminei institucijai ir susitaria dėl naujos perdavimo datos. Tokiu atveju perdavimas turi įvykti per 10 dienų nuo iš naujo suderintos datos.
5. Pasibaigus šio straipsnio 2–4 dalyse nurodytam terminui, jei asmuo vis dar yra laikomas nelaisvėje, jis yra paleidžiamas.

24 straipsnis Atidėtas arba sąlyginis perdavimas

1. Vykdančioji teisminė institucija, nusprendusi vykdyti Europos arešto orderį, gali atidėti prašomo perduoti asmens perdavimą, kad jis galėtų būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn vykdančiojoje valstybėje narėje, arba, jei jis yra jau nuteistas, kad bausmę, skirtą už kitą veiką, t. y. ne tą veiką, kuri yra nurodyta Europos arešto orderyje, galėtų atlikti jos teritorijoje.
2. Vietoj perdavimo atidėjimo vykdančioji teisminė institucija gali laikinai perduoti prašomą perduoti asmenį išduodančiajai valstybei narei abipusiu išduodančiosios ir vykdančiosios teisminių institucijų susitarimu nustatytais sąlygomis. Susitarimas sudaromas raštu, ir jo sąlygų privalo laikytis visos išduodančiosios valstybės narės institucijos.

25 straipsnis Tranzitas

1. Kiekviena valstybė narė, išskyrus atvejus, kai ji pasinaudoja galimybe nepatenkinti prašymo leisti tranzitu pervežti kokį nors pilietį ar gyventoją vykdant laisvės atėmimo bausmę ar sprendimą dėl įkalinimo, leidžia tranzitu per savo teritoriją pervežti perduodamą prašomą perduoti asmenį, jei jai yra pranešta:
 - a) asmens, kurio atžvilgiu yra išduotas Europos arešto orderis, tapatybė ir pilietybė;
 - b) Europos arešto orderio buvimo faktas;
 - c) nusikalstamos veikos pobūdis ir teisinė kvalifikacija;
 - d) nusikalstamos veikos padarymo aplinkybių apibūdinimas, įskaitant laiką ir vietą.Kai asmuo, kurio atžvilgiu yra išduotas Europos arešto orderis, siekiant jį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, yra tranzito valstybės narės pilietis arba gyventojas, tranzitui gali būti taikoma sąlyga, kad asmuo po to, kai jis bus apklaustas, bus grąžintas į tranzito valstybę narę atlikti išduodančiojoje valstybėje narėje jam paskirtą laisvės atėmimo bausmę arba įvykdyti sprendimą dėl įkalinimo.
2. Kiekviena valstybė narė paskiria instituciją, atsakingą už tranzito prašymų ir būtinų dokumentų, taip pat kitos oficialios korespondencijos, susijusios su tranzito prašymais, priėmimą. Valstybės narės apie tokį paskyrimą praneša Tarybos generaliniam sekretoriatui.
3. Tranzito prašymas ir 1 dalyje nurodyta informacija gali būti atsiųsta pagal 2 dalį paskirtai institucijai bet kuriuo būdu, kuriuo galima gauti raštišką dokumentą. Tranzito valstybė narė apie savo sprendimą praneša tokia pat tvarka.
4. Šis pagrindų sprendimas netaikomas, kai pervežimas vyksta oro transportu be tvarkaraštyje numatyto sustojimo. Tačiau jei įvyksta nenumatytas nusileidimas, išduodančioji valstybė narė pagal 2 dalį paskirtai institucijai pateikia 1 dalyje nurodytą informaciją.
5. Kai tranzitu yra pervežamas asmuo, kurį trečioji valstybė turi išduoti kuriai nors valstybei narei, šis straipsnis taikomas *mutatis mutandis*. Tuomet manoma, kad terminas „Europos arešto orderis“ yra pakeistas terminu „ekstradicijos prašymas“.

26 straipsnis Laisvės atėmimo bausmės, atliktos vykdančiojoje valstybėje narėje, laiko išskaičiavimas

1. Išduodančioji valstybė narė visus dėl Europos arešto orderio vykdymo susidariusius buvimo nelaisvėje laikotarpius išskaičiuoja iš viso laisvės atėmimo išduodančiojoje valstybėje narėje laikotarpio, kuris skiriamas nubaudus jį laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu.
2. Tuo tikslu perdavimo metu vykdančioji teisminė institucija arba pagal 7 straipsnį paskirta centrinė institucija išduodančiajai teisminei institucijai perduoda visą informaciją apie prašomo perduoti asmens buvimo nelaisvėje pagal Europos arešto orderį trukmę.

27 straipsnis Galimas patraukimas baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas

1. Kiekviena valstybė narė Tarybos generaliniam sekretoriatui gali pranešti, kad jos santykiuose su kitomis valstybėmis narėmis, kurios yra padariusios tokį pat pranešimą, leidimas patraukti baudžiamojon atsakomybėn, nuteisti ar įkalinėti, siekiant įvykdyti laisvės atėmimo bausmę ar sprendimą dėl įkalinimo už kitą nusikalstamą veiką, t. y. ne tą, dėl kurios asmuo yra perduotas, įvykdytą prieš jo perdavimą, yra laikomas duotu, jei kuriuo nors konkrečiu atveju vykdančioji teisminė institucija savo sprendime dėl perdavimo nenurodo kitaip.
2. Išskyrus atvejus, minėtus 1 ir 3 dalyse, perduotam asmeniui negali būti iškelta baudžiamoji atsakomybė, jis negali būti nuteistas ir jam negali būti atimta laisvė už kitą nusikalstamą veiką, t. y. ne tą nusikalstamą veiką, dėl kurios jis yra perduotas, padarytą prieš jo perdavimą.
3. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma šiais atvejais:
 - a) kai asmuo, turėjęs galimybę išvykti iš valstybės narės, į kurią jis buvo perduotas, teritorijos, neišvyko iš jos per 45 dienas nuo jo galutinio paleidimo dienos arba išvažiavęs grįžo į ją;
 - b) nusikalstama veika nebaudžiama laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu;
 - c) baudžiamajame procese nenustatoma, kad reikia taikyti asmens laisvės apribojimo priemonę;
 - d) kai asmeniui galėtų būti skiriama bauda arba bausmė, nesusijusi su laisvės atėmimu, ypač pinigine bauda arba ją pakeičianti priemonė net tais atvejais, kai bausmė arba priemonė gali apriboti jo asmeninę laisvę;

- e) kai asmuo sutiko būti perduotas ir tuo pat metu atitinkamais atvejais atsisakė specialiosios taisyklės pagal 13 straipsnį;
 - f) kai asmuo po jo perdavimo aiškiai atsisakė teisės į specialiąją taisyklę, susijusią su konkrečiomis nusikalstamomis veikomis, padarytoms prieš perdavimą. Atsisakymas pareiškiamas išduodančiosios valstybės narės kompetentingoms teisminėms institucijoms ir registruojamas pagal tos valstybės vidaus teisę. Atsisakymas formuluojamas taip, kad būtų aišku, jog asmuo jį davė savo noru visiškai suvokdamas jo pasekmes. Šiuo tikslu asmuo turi teisę turėti advokatą;
 - g) kai asmenį perdavusi vykdančioji teisminė institucija duoda savo sutikimą pagal 4 dalį.
4. Prašymas duoti sutikimą pateikiamas vykdančiajai teisminei institucijai kartu pateikiant 8 straipsnio 1 dalyje minėtą informaciją ir jos vertimą, kaip nurodyta 8 straipsnio 2 dalyje. Sutikimas duodamas, kai dėl tos pačios nusikalstamos veikos, dėl kurios prašoma sutikimo, taikomas perdavimas pagal šio pagrindų sprendimo nuostatas. Sutikimą atsisakoma duoti tik dėl 3 straipsnyje minėtų priežasčių, o kitais atvejais gali būti atsisakyta jį duoti tik dėl 4 straipsnyje nurodytų priežasčių. Sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo gavimo. 5 straipsnyje minėtose situacijose išduodančioji valstybė narė privalo suteikti tame straipsnyje numatytas garantijas.

28 straipsnis Perdavimas arba vėlesnė ekstradicija

1. Kiekviena valstybė narė Tarybos generaliniam sekretoriatui gali pranešti, kad jos santykiuose su kitomis valstybėmis narėmis, kurios yra padariusios tokį pat pranešimą, sutikimas perduoti asmenį kuriai nors valstybei narei, išskyrus vykdančiąją valstybę narę, remiantis Europos arešto orderiu, išduotu dėl nusikalstamos veikos, padarytos prieš jo perdavimą, yra laikomas duotu, jei koku nors konkrečiu atveju vykdančioji teisminė institucija savo sprendime dėl perdavimo nepareiškia kitaip.
2. Bet kuriuo atveju asmuo, kuris yra perduotas išduodančiajai valstybei narei remiantis Europos arešto orderiu, gali būti perduotas be vykdančiosios valstybės narės sutikimo ne vykdančiajai, o kuriai nors kitai valstybei narei, remiantis Europos arešto orderiu, išduotu dėl nusikalstamos veikos, padarytos prieš asmens perdavimą, šiais atvejais:

- a) kai prašomas perduoti asmuo, turėjęs galimybę išvykti iš valstybės narės, kuriai jis buvo perduotas, teritorijos, to nepadarė per 45 dienas nuo jo galutinio paleidimo dienos arba išvykęs vėl sugrįžo į tą teritoriją;
 - b) kai prašomas perduoti asmuo sutinka būti perduotas valstybei narei, išskyrus vykdančiąją valstybę narę, remiantis Europos arešto orderiu. Sutikimas pareiškiamas išduodančiosios valstybės narės kompetentingoms teisminėms institucijoms ir registruojamas pagal tos valstybės vidaus įstatymus. Sutikimas formuluojamas taip, kad būtų aišku, jog asmuo jį davė savo noru visiškai suvokdamas jo pasekmes. Šiuo tikslu asmuo turi teisę turėti advokatą;
 - c) kai prašomam perduoti asmeniui netaikoma specialioji taisyklė pagal 27 straipsnio 3 dalies a, e, f ir g punktus.
3. Vykdančioji teisminė institucija sutinka su perdavimu kitai valstybei narei, vadovaudamasi šiomis taisyklėmis:
- a) prašymas duoti sutikimą pateikiamas pagal 9 straipsnį kartu su informacija, minėta 8 straipsnio 1 dalyje, ir vertimu, kaip nurodyta 8 straipsnio 2 dalyje;
 - b) sutikimas duodamas, kai dėl tos pačios nusikalstamos veikos, dėl kurios prašoma sutikimo, taikomas perdavimas pagal šio pagrindų sprendimo nuostatas;
 - c) sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo gavimo;
 - d) sutikimą atsisakoma duoti tik dėl 3 straipsnyje minėtų priežasčių, o kitais atvejais gali būti atsisakyta jį duoti tik dėl 4 straipsnyje nurodytų priežasčių. 5 straipsnyje minėtais atvejais išduodančioji valstybė narė privalo suteikti jame numatytas garantijas.
4. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, asmuo, kuris yra perduotas remiantis Europos arešto orderiu, neišduodamas trečiajai valstybei be asmenį perdavusios valstybės narės kompetentingos institucijos sutikimo. Toks sutikimas duodamas vadovaujantis konvencijomis, kurios tai valstybei narei yra privalomos, ir jos vidaus teise.

29 straipsnis Turto perdavimas

1. Išduodančiosios teisminės institucijos prašymu arba savo iniciatyva vykdančioji teisminė institucija, vadovaudamasi savo nacionaline teise, areštuoja ir perduoda turtą, kuris:
 - a) gali būti reikalingas kaip įrodymas, arba
 - b) prašomo perduoti asmens buvo įsigytas padaryta nusikalstama veika.

2. 1 dalyje minėtas turtas perduodamas net tais atvejais, kai Europos arešto orderio negalima įvykdyti dėl to, kad prašomas perduoti asmuo mirė arba pasislėpė.
3. Jei 1 dalyje minėtam turtui vykdančiosios valstybės narės teritorijoje taikomas areštas arba konfiskavimas, toji valstybė narė gali, jei turtas reikalingas ryšium su vykstančiu baudžiamuoju procesu, laikinai jį palaikyti arba perduoti išduodančiajai valstybei narei su sąlyga, kad jis bus grąžintas.
4. Visos teisės, kurias vykdančioji valstybė narė arba trečiosios šalys yra įgijusios į 1 dalyje minėtą turtą, išlieka. Kai yra tokios teisės, išduodančioji valstybė narė grąžina turtą vykdančiajai valstybei narei be jokių mokesčių, kai tik nutraukiamas baudžiamasis procesas.

30 straipsnis Išlaidos

1. Išlaidas, susijusias su Europos arešto orderio vykdymu vykdančiosios valstybės narės teritorijoje, padengia toji valstybė narė.
2. Visas kitas išlaidas padengia išduodančioji valstybė narė.

4 SKYRIUS BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31 straipsnis Ryšiai su kitais teisės dokumentais

1. Nepažeidžiant toliau išvardytų konvencijų nuostatų taikymo valstybių narių ir trečiųjų valstybių santykiams, šiuo pagrindu sprendimu nuo 2004 m. sausio 1 d. pakeičiamos šių konvencijų, taikomų valstybių narių tarpusavio santykiams ekstradicijos srityje, atitinkamos nuostatos:
 - a) 1957 m. gruodžio 13 d. Europos konvencijos dėl ekstradicijos, jos 1975 m. spalio 15 d. papildomo protokolo, jos 1978 m. kovo 17 d. antrojo papildomo protokolo ir 1977 m. sausio 27 d. Europos konvencijos dėl kovos su terorizmu nuostatos, susijusios su ekstradicija;
 - b) 1989 m. gegužės 26 d. Europos Bendrijų 12 valstybių narių susitarimas dėl ekstradicijos prašymų perdavimo būdų supaprastinimo ir modernizavimo;

- c) 1995 m. kovo 10 d. Konvencija dėl supaprastintos ekstradicijos tvarkos tarp Europos Sąjungos valstybių narių;
 - d) 1996 m. rugsėjo 27 d. Konvencija dėl ekstradicijos tarp Europos Sąjungos valstybių narių;
 - e) 1990 m. birželio 19 d. Konvencijos dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo dėl laipsniško bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo III antraštinės dalies 4 skyrius.
2. Priėmus šį pagrindų sprendimą valstybės narės gali ir toliau taikyti galiojančius dvišalius ar daugiašalius susitarimus, jei tokie susitarimai leidžia išplėsti arba padidinti šio pagrindų sprendimo tikslus ir padeda dar labiau supaprastinti arba palengvinti asmenų, kurių atžvilgiu yra išduotas Europos arešto orderis, perdavimo tvarką.

Įsigaliojus šiam pagrindų sprendimui, valstybės narės gali sudaryti dvišalius arba daugiašalius susitarimus, jei tokie susitarimai leidžia išplėsti šio pagrindų sprendimo nuostatas ir padeda dar labiau supaprastinti arba palengvinti asmenų, kurių atžvilgiu yra išduoti Europos arešto orderiai, perdavimo tvarką, ypač nustatant trumpesnius už 17 straipsnyje nustatytus terminus, išplečiant 2 straipsnio 2 dalyje nustatytą nusikalstamų veikų sąrašą, dar labiau apribojant 3 ir 4 straipsnyje nurodytus atsisakymo pagrindus, arba dar labiau sumažinant 2 straipsnio 1 ar 2 dalyje nustatytą ribą.

Šios straipsnio dalies antroje pastraipoje minėti susitarimai negali turėti poveikio santykiams su valstybėmis narėmis, kurios nėra tokių susitarimų šalys. Per tris mėnesius nuo šio pagrindų sprendimo įsigaliojimo valstybės narės Tarybai ir Komisijai praneša apie šios straipsnio dalies pirmojoje pastraipoje minėtus esamus susitarimus, kuriuos jos nori ir toliau taikyti. Valstybės narės Tarybai ir Komisijai taip pat praneša apie naujus susitarimus, minėtus šios straipsnio dalies antroje pastraipoje, per tris mėnesius nuo jų pasirašymo dienos.

3. Kai 1 dalyje minėtos konvencijos ar susitarimai taikomi valstybių narių teritorijoms arba teritorijoms, už kurių išorės santykius atsakinga valstybė narė ir kurioms šis pagrindų sprendimas netaikomas, tokie dokumentai ir toliau galioja tų teritorijų ir kitų valstybių narių santykiams.

32 straipsnis Pereinamojo laikotarpio nuostata

Ekstradicijos prašymus, gautus iki 2004 m. sausio 1 d., ir toliau reglamentuoja su ekstradicija susiję galiojantys dokumentai. Prašymus, gautus po tos datos, reglamentuoja taisyklės, kurias valstybės narės priima pagal šį pagrindų sprendimą. Tačiau bet kuri valstybė narė, Tarybai priimant šį pagrindų sprendimą, gali padaryti pareiškimą, nuroydama, kad ji kaip vykdančioji valstybė narė ir toliau priims sprendimus dėl prašymų, susijusių su veikomis, įvykdytomis prieš jos nurodytą datą, vadovaudamasi ekstradicijos sistema, kuri buvo taikoma iki 2004 m. sausio 1 d. Toji data negali būti vėlesnė kaip 2002 m. rugpjūčio 7 d. Minėtas pareiškimas skelbiamas *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*. Jį galima atšaukti bet kuriuo metu.

33 straipsnis Nuostatos dėl Austrijos ir Gibraltaro

1. Kol Austrija nėra pakeitusi "Auslieferungs- und Rechtshilfegesetz" 12 straipsnio 1 dalies, bet ne vėliau kaip 2008 m. gruodžio 31 d., ji gali leisti savo vykdančiosioms teisminėms institucijoms atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, jei prašomas perduoti asmuo yra Austrijos pilietis ir jei už veiką, dėl kurios yra išduotas Europos arešto orderis, nėra baudžiama pagal Austrijos įstatymus.
2. Šis pagrindų sprendimas taikomas Gibraltarui.

34 straipsnis Įgyvendinimas

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kad iki 2003 m. gruodžio 31 d. būtų pradėta laikytis šio pagrindų sprendimo nuostatų.
2. Valstybės narės Tarybos generaliniam sekretoriatui ir Komisijai perduoda nuostatų, kuriomis yra perkeltami į jų nacionalinę teisę joms taikomi įpareigojimai pagal šį pagrindų sprendimą, tekstą. Tokiame pranešime kiekviena valstybė narė gali nurodyti, kad ji nedelsdama pradės taikyti šį pagrindų sprendimą savo santykiams su tomis valstybėmis narėmis, kurios yra padariusios tokį patį pranešimą. Tarybos Generalinis sekretoriatas valstybėms narėms ir Komisijai praneša informaciją, gautą pagal 7 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio 2 dalį, 13 straipsnio 4 dalį ir 25 straipsnio 2 dalį. Jis taip pat tą informaciją paskelbia *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

3. Remdamasi Tarybos generalinio sekretoriato pranešta informacija, Komisija ne vėliau kaip iki 2004 m. gruodžio 31 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą apie šio pagrindų sprendimo veikimą, prireikus kartu su teisės aktų pasiūlymais.
4. Antroje 2003 m. pusėje Taryba persvarsto, kaip valstybės narės taiko, ypač praktiškai, šį pagrindų sprendimą ir kaip veikia Šengeno informacijos sistema.

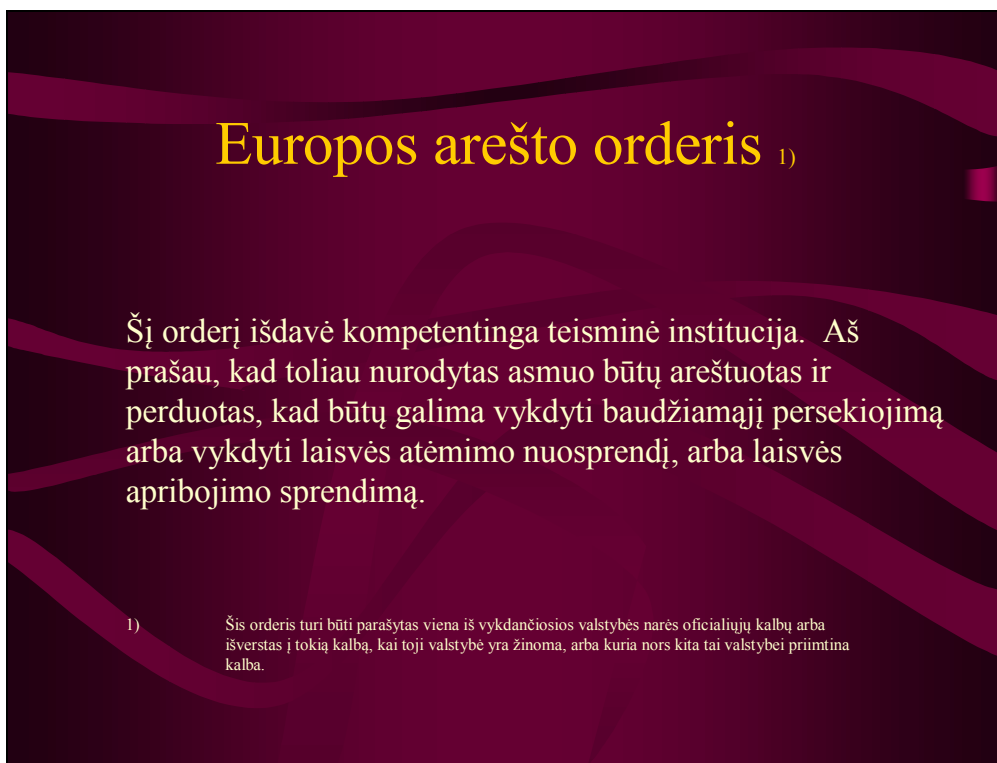
35 straipsnis Įsigaliojimas

Šis pagrindų sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

—————

II PRIEDAS

EUROPOS AREŠTO ORDERIO FORMA

Europos arešto orderis ¹⁾

Šį orderį išdavė kompetentinga teisminė institucija. Aš prašau, kad toliau nurodytas asmuo būtų areštuotas ir perduotas, kad būtų galima vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba vykdyti laisvės atėmimo nuosprendį, arba laisvės apribojimo sprendimą.

¹⁾ Šis orderis turi būti parašytas viena iš vykdančiosios valstybės narės oficialiųjų kalbų arba išverstas į tokią kalbą, kai toji valstybė yra žinoma, arba kuria nors kita tai valstybei priimtina kalba.

- a) Informacija apie prašomo perduoti asmens tapatybę:
Pavardė:
Vardas (-ai):
Mergautinė pavardė, jei naudojama:
Slapyvardžiai, jei naudojama:
Lytis:
Pilietybė:
Gimimo data:
Gimimo vieta:
Gyvenamoji vieta ir (arba) žinomas adresas:
- Kalba (-os), kurią (-as) prašomas perduoti asmuo supranta (jei žinoma):
- Prašomo perduoti asmens ypatingos žymės / aprašymas:
- Prašomo perduoti asmens nuotrauka ir pirštų atspaudai, jei jie yra ir gali būti perduoti, arba informacija apie asmenį, su kuriuo reikia susisiekti, kad būtų galima gauti tokią informaciją arba DNR charakteristikas (kai tokie įrodymai gali būti pateikti, tačiau nebuvo nurodyti)

- b) Sprendimas, kuriuo remiantis išduotas arešto orderis:
1. Arešto orderis arba jam prilygstančio poveikio teismo sprendimas:
Tipas:
 2. Vykdytinas sprendimas:
Registracijos numeris:
- c) Bausmės trukmės nurodymas:
1. Ilgiausias laisvės atėmimo arba įkalinimo terminas, kurį galima skirti už nusikalstamą (-as) veiką (-as):
 2. Skirtas laisvės atėmimo bausmės arba įkalinimo terminas:
Likęs neatliktas bausmės laikas:

- d) Sprendimas, paskelbtas *in absentia* ir:
- suinteresuotas asmuo buvo asmeniškai šauktas į teismą arba jam buvo pranešta kitaip apie posėdžio, kuris priėmė sprendimą *in absentia*, datą ir vietą

arba

 - suinteresuotas asmuo nebuvo asmeniškai šauktas į teismą arba jam nebuvo pranešta kitaip apie posėdžio, kuris priėmė sprendimą *in absentia*, datą ir vietą, bet jis turi šias teisines garantijas po perdavimo (tokios garantijos gali būti suteiktos iš anksto). Nurodykite teisines garantijas

e) Nusikalstamos veikos:

Orderis susijęs su iš viso: nusikalstamų veikų.

Aplinkybių, kuriomis buvo įvykdyta (-os) nusikalstama (-os) veika (-os), įskaitant laiką, vietą ir prašomo perduoti asmens dalyvavimo laipsnį joje (-se), apibūdinimas

Nusikalstamos veikos pobūdis ir teisinė kvalifikacija ir taikytina įstatymo / kodekso nuostata:

- I. Jei taikytina, pažymėkite vieną ar daugiau nusikalstamų veikų, baudžiamų išduodančioje valstybėje narėje laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent 3 metai, kaip nustatyta išduodančiosios valstybės narės įstatymuose:
- dalyvavimas nusikalstamame susivienijime;
 - terorizmas;
 - prekyba žmonėmis;
 - vaikų seksualinis išnaudojimas ir vaikų pornografija;
 - neteisėta prekyba narkotikais ir psichotropinėmis medžiagomis;
 - neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis;
 - korupcija;

- sukčiavimas, įskaitant sukčiavimą, kuris turi poveikį Europos Bendrijų finansiniams interesams, kaip apibrėžta 1995 m. liepos 26 d. Konvencijoje dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos;
- nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimas;
- valiutos, įskaitant eurą, padirbinėjimas;
- nusikaltimai informatikai;
- nusikaltimai aplinkai, įskaitant neteisėtą prekybą nykstančiomis gyvūnų ir nykstančiomis augalų rūšimis bei veislėmis;
- pagalba neteisėtai patekti į šalį ir apsigyventi joje;
- nužudymas, sunkus sveikatos sužalojimas;
- neteisėta prekyba žmogaus organais ir audiniais;
- žmogaus pagrobimas, neteisėtas laisvės atėmimas ir įkaitų ėmimas;
- rasizmas ir ksenofobija;
- organizuotas arba ginkluotas apiplešimas;
- neteisėta prekyba kultūros vertybėmis, įskaitant antikvarines vertybes ir meno kūrinius;
- apgaulė;
- reketavimas ir turto prievartavimas;
- gaminių klastojimas ir piratavimas;
- administracinių dokumentų klastojimas ir prekyba jais;
- mokėjimo priemonių klastojimas;
- neteisėta prekyba hormoninėmis medžiagomis ir kitomis augimo skatinimo medžiagomis;
- neteisėta prekyba branduolinėmis ir radioaktyviomis medžiagomis;
- prekyba vogtomis transporto priemonėmis;

- 0 išžaginimas;
- 0 padegimas;
- 0 Tarptautiniam baudžiamajam teismui teisingi nusikaltimai;
- 0 neteisėtas orlaivių arba laivų užgrobimas;
- 0 sabotžas.

II. Išsamus nusikalstamos (-ų) veikos (-ų), neįrašytos (-ų) į I skirsnį, apibūdinimas:

f) Kitos su byla susijusios aplinkybės (neprivaloma informacija):

(NB: Čia galima nurodyti eksteritorialumą, terminų nutraukimą ir kitas nusikalstamos veikos pasekmes)

g) Šis orderis taip pat taikomas turto, kurio gali reikėti kaip įrodymo, areštui ir perėmimui:

Šis orderis taip pat taikomas turto, kurį prašomas perduoti asmuo įsigijo įvykdyta nusikalstama veika, areštui ir perėmimui:

Turto (ir jo buvimo vietos) apibūdinimas (jei žinoma):

h) Už nusikalstamą (-as) veiką (-as), dėl kurios (-ių) buvo išduotas šis orderis, baudžiama laisvės atėmimu iki gyvos galvos arba įkalinimu iki gyvos galvos arba tokia bausmė yra paskirta:

– išduodančiosios valstybės narės teisinė sistema leidžia gavus prašymą arba bent po 20 metų persvarstyti paskirtą bausmę arba priemonę, kad tokia bausmė arba priemonė nebebūtų vykdoma;

ir (arba)

– išduodančiosios valstybės narės teisinė sistema leidžia suteikti malonę, į kurią asmuo turi teisę pagal išduodančiosios valstybės narės teisę arba praktiką, siekiant, kad tokia bausmė ar priemonė nebebūtų vykdoma.

i) Teisminė institucija, kuri išdavė orderį:
Oficialus pavadinimas:

Atstovo pavardė¹⁾ :

Užimamos pareigos (titulas / kategorija):

Bylos numeris:
Adresas:

Telefonas: (šalies kodas) (srities / miesto kodas) (...)
Faksas: (šalies kodas) (srities / miesto kodas) (...)
Elektroninis paštas:
Pasiteiravimui svarbi informacija apie asmenį, su kuriuo turi būti susisiekta dėl perdavimo praktinių klausimų:

1) Įvairiomis kalbomis nurodomas teisminius įgaliojimus turintis asmuo.

Kai už Europos arešto orderių perdavimą ir administracinį priėmimą yra atsakinga centrinė institucija:

Centrinės institucijos pavadinimas:

Asmuo pasiteiravimui, jei toks yra (pareigos / kategorija ir pavardė)

Adresas:

Telefonas: (šalies kodas) (srities / miesto kodas) (...)

Faksas: (šalies kodas) (srities / miesto kodas) (...)

Elektroninis paštas:

Išduodančiosios teisminės institucijos ir (arba) jos atstovo parašas:

Pavardė:

Užimamos pareigos (titulas / kategorija):

Data:

Oficialus antspaudas (jei toks yra)

III PRIEDAS

EUROPOS AREŠTO ORDERIO FORMOS PILDYMO GAIRĖS

Šį orderį išdavė kompetentinga teisminė institucija. Aš prašau, kad toliau nurodytas asmuo būtų areštuotas ir perduotas, kad būtų galima vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba vykdyti laisvės atėmimo nuosprendį, arba laisvės apribojimo sprendimą..

Komentaras¹

- *Patartina atsisiųsti formą iš Europos teismo tinklo interneto svetainės ir saugoti savo kompiuteryje, kad ja prireikus galėtumėte naudotis tuo atveju, jeigu nebūtų prieigos prie tinklavietės.*
- *Forma pildoma kompiuteriniu būdu.*
- *Jeigu įrašas jums netaikomas, langelyje įrašykite „netaikoma“ arba aiškiai nurodykite, pavyzdžiui, naudodami specifinį ženklą (pvz., -), kad jis jums netaikomas.*
- *Jeigu Europos arešto orderis išduotas už keletą nusikalstamų veikų, sunumeruokite nusikalstamas veikas 1, 2, 3 ir t. t. ir laikykitės tos numeracijos visame Europos arešto orderyje, ypač b langelyje.*

¹ Čia pateikti komentarai nėra privalomi. Tačiau teisminės institucijoms primenama, kad savo šalies nacionalinę teisę jos privalo aiškinti laikydamosi pagrindų sprendimo (žr. Pupino bylą C-105/03).

a langelis

Informacija, kuri būtina siekiant nustatyti prašomo išduoti asmens tapatybę

Komentaras:

Užpildykite, jei įmanoma, visus laukelius.

a) Informacija apie prašomo perduoti asmens tapatybę:

Pavardė: **Komentaras: privaloma informacija. Nurodykite, jei žinoma, ankstesnę oficialią pavardę ir užrašykite pavardę taip, kaip ji rašoma nacionaline kalba, pavardė neturėtų būti išversta.**

Vardas (-ai): **Komentaras: privaloma informacija.**

Mergautinė pavardė, jei naudojama:

Slapyvardžiai, jei naudojama: **Komentaras: Nurodykite netikrus vardus ir pavardes. Pravardes nurodykite laužtiniuose skliaustuose. Jeigu asmuo naudojasi netikra tapatybe, ši netikra tapatybė turėtų būti nurodoma visuose laukeliuose, pvz., netikra gimimo data ir netikras adresas.**

Lytis: **Komentaras: privaloma informacija.**

Pilietybė: **Komentaras: privaloma informacija.**

Gimimo data: **Komentaras: privaloma informacija.**

Gimimo vieta: **Komentaras: privaloma informacija (jeigu ji turima).**

Gyvenamoji vieta ir (arba) žinomas adresas: **Komentaras: privaloma informacija (jeigu ji turima). Nurodykite „nežinoma“, jeigu neturima informacijos.**

Kalba (-os), kurią (-as) prašomas perduoti asmuo supranta (jei žinoma):

Prašomo perduoti asmens ypatingos žymės / aprašymas: **Komentaras: privaloma informacija (jeigu ji turima). Taip pat nurodykite, ar asmuo yra pavojingas ir (arba) ar jis gali būti ginkluotas.**

Prašomo perduoti asmens nuotrauka ir pirštų atspaudai, jei jie yra ir gali būti perduoti, arba informacija apie asmenį, su kuriuo reikia susisiekti, kad būtų galima gauti tokią informaciją arba DNR charakteristikas (kai tokie įrodymai gali būti pateikti, tačiau nebuvo nurodyti) **Komentaras: Privaloma pateikti per Interpolą arba SIS (jei informacija turima). Tai yra labai svarbu tam, kad būtų areštuotas tikrai tas asmuo.**

b langelis
Informacija apie sprendimą, kuriuo pagrįstas Europos arešto orderis

Komentaras:

Formoje turėtų būti nurodytas tik prašomas nurodyti tikslas – patraukimas baudžiamojon atsakomybėn ar nuosprendžio vykdymas. b langelyje vartojamas terminas „sprendimas“. Jis gali reikšti teismo ar teisminį sprendimą, įskaitant bylą tiriančio teisėjo ar lygiavertės kompetentingos teisminės institucijos sprendimą. Kai kuriose valstybėse narėse pagrindžiantis sprendimas dėl įkalinimo gali būti sprendimas, kuriuo įtariamasis nukreipiamas į pirmosios instancijos teismą, jeigu šiuo sprendimu grindžiamas (ikiteisminis) sulaikymas tose valstybėse narėse. Tais atvejais, kai sprendimas, kuriuo remiantis buvo priimtas sprendimas dėl įkalinimo, yra pakeičiamas, pavyzdžiui, nuosprendžiu *in absentia*, turėtų būti išduotas naujas Europos arešto orderis (su nauju pavadinimu).

Ikiteisminis etapas (Europos arešto orderis išduodamas siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn)

- b) 1. Nurodykite sprendimą, kuriuo grindžiamas orderis (... m. d. priimtas teismo arba teisminis sprendimas, kuriuo nustatoma prievartos priemonė – prevencinis sulaikymas).
Atkreiptinas dėmesys, kad užpildžius b langelio 1 laukelį turėtų būti užpildytas ir c langelio 1 laukelis.
- b) 2. Įrašykite „netaikoma“.

Poteisminis etapas (Europos arešto orderis išduodamas tam, kad būtų vykdoma bausmė arba nuosprendis, kuris buvo priimtas *in absentia*).

- b) 1. Jei Europos arešto orderis išduodamas priėmus nuosprendį *in absentia*, nurodykite teismo sprendimą. Turėtų būti užpildytas tik vienas langelis. Jeigu teisminis sprendimas buvo priimtas *in absentia*, tai sprendimas nėra vykdytinas daugumoje valstybių narių ir turėtų būti užpildytas b langelio 1 laukelis. Taip pat situaciją galima būtų paaiškinti f laukelyje.
- b) 2. Nurodykite atitinkamą sprendimą ar nutartį, kurie ... m. d. tapo galutiniais, ir nurodykite bylos numerį bei sprendimą priėmusio teismo pavadinimą.

b) Sprendimas, kuriuo remiantis išduotas orderis:

1. Arešto orderis arba jam prilygstančio poveikio poveikį teismo sprendimas:

Tipas: *Komentaras: Nurodykite teismo sprendimą ar kitokį teisminį sprendimą, datą ir bylos numerį.*

2. Vykdytinas sprendimas: *Komentaras: Jeigu sprendimas vykdytinas, taip pat nurodykite datą, kada jis tapo galutiniu.*

Registracijos numeris: *Komentaras: nurodykite datą, bylos numerį, sprendimo rūšį.*

c langelis
Informacija apie bausmės / laisvės atėmimo bausmės trukmę

Komentaras:

Šiame langelyje nurodoma, kad Europos arešto orderis viršija bausmės terminus, nustatytus pagrindų sprendimo 2 straipsnio 1 dalyje. Ikiteisminiame etape šis minimumas bus taikomas bausmei, kuri iš principo gali būti paskirta, o tuo atveju, kai bausmė jau paskirta, jis bus taikomas faktinės bausmės trukmei. Kaip ir b langelyje, iš esmės turėtų būti užpildytas tik vienas laukelis.

Ikiteisminis etapas (Europos arešto orderis išduodamas siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn)

- c) 1. Nurodykite bausmę, kuri iš principo gali būti paskirta. Atkreipkite dėmesį, kad pagal pagrindų sprendimo 2 straipsnio 1 dalį Europos arešto orderis gali būti išduotas už veiką, baustiną laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent 12 mėnesių. Užpildžius b langelio 1 laukelį turėtų būti užpildytas ir c langelio 1 laukelis.
- c) 2. Įrašyti „netaikoma“.

Poteisminis etapas (Europos arešto orderis išduodamas tam, kad būtų vykdoma bausmė arba nuosprendis, kuris buvo priimtas *in absentia*)

- c) 2. Nurodykite paskirtos laisvės atėmimo bausmės arba įkalinimo trukmę. Atkreipkite dėmesį, kad pagal pagrindų sprendimo 2 straipsnio 1 dalį Europos arešto orderis gali būti išduotas, kai bausmės trukmė – bent keturi mėnesiai ir kai bausmė jau yra paskirta arba sprendimas dėl įkalinimo jau yra priimtas. Užpildžius b langelio 2 laukelį turėtų būti užpildytas ir c langelio 2 laukelis.
- c) 2. Nurodyti metus, mėnesius ir dienas. Reikėtų pažymėti, kad pagrindų sprendime nenustatyta minimali likusi bausmės trukmė tam, kad būtų galima išduoti Europos arešto orderį. 2 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos tik tais atvejais, kai buvo paskirta bent 4 mėnesių trukmės bausmė arba priimtas sprendimas dėl įkalinimo. Tais atvejais, kai **likusi bausmės trukmė** yra mažesnė negu 4 mėnesiai, o pirminė bausmės trukmė buvo 4 mėnesiai ar daugiau, rekomenduojama nuodugnai apsvarstyti sprendimą išduoti Europos arešto orderį. Paprastai tokiais atvejais rekomenduotina Europos arešto orderio neišduoti.

c) Bausmės trukmės nurodymas:

1. Ilgiausias laisvės atėmimo bausmės arba įkalinimo terminas, kurį galima skirti už nusikalstamą (-as) veiką (-as):

2. Skirtas laisvės atėmimo bausmės arba įkalinimo terminas: *Komentaras: Tais atvejais, kai buvo paskirta laisvės atėmimo bausmė arba priimtas sprendimas dėl įkalinimo, įkalinimo terminas gali būti neribotas, pvz., tai gali būti įkalinimas iki gyvos galvos arba bausmė, kuria numatoma psichiatrinė priežiūra.*

Likęs neatliktas bausmės laikas: *Komentaras: Jeigu bausmės trukmė yra neribota, nurodyti, kad likusi neatliktos bausmės trukmė – bent 4 mėnesiai.*

d langelis

Atvejai, kai sprendimai priimti in absentia

Komentaras:

Formoje įtraukos pakeistos langeliais, spragtelėkite langelį prie taikytinos atvejo. Nurodomi du atvejai: arba asmeniui buvo asmeniškai įteiktas teismo šaukimas arba jis buvo kitaip informuotas apie teismo posėdžio laiką ir vietą, arba nebuvo. Antruoju atveju jis turi teisinės garantijas, kad bus persvarstyta byla, kad jis galės teikti apeliacinį skundą arba reikšti prieštaravimus (teisės sistemos skiriasi). Šios teisinės garantijos valstybėse narės skiriasi. Nurodykite konkrečias teisinės garantijas.

Ikiteisminis etapas (Europos arešto orderis išduodamas siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn)

- Netaikoma. Nurodykite langelyje, kad netaikoma.

Poteisminis etapas (Europos arešto orderis išduotas tam, kad būtų vykdoma bausmė arba nuosprendis, kuris buvo priimtas *in absentia*)

- **Jei pažymėtas 1 langelis, jums nereikia nurodyti konkrečių teisinių garantijų.**
- „Kitaip informuotas“ – reiškia, kad asmuo informuotas pagal nacionalinę teisę. Nurodykite konkrečias aplinkybes. Kaip asmuo faktiškai sužinojo apie posėdį? Būtų gerai žinoti išsamiau, kaip buvo informuotas asmuo (žr. f langelį), nors pagrindų sprendime tokios informacijos nereikalaujama. Nurodykite, ar teikiant paraišką persvarstyti bylą taikomi kokie nors terminai. Taip pat būtų naudinga, jeigu jūs konkrečiai nurodytumėte, kada ir iki kada gali būti pateikta paraiška atnaujinti bylą. Ar galima paraišką atnaujinti bylą užpildyti po to, kai asmuo faktiškai perduodamas? Pranešimas apie Europos arešto orderį kai kuriose šalyse gali būti laikomas informavimu apie oficialų pranešimą apie patį sprendimą, ir nuo tada gali būti pradėtas skaičiuoti bylos persvarstymo terminas. Tuo atveju išduodančioji institucija turėtų orderyje aiškiai nurodyti vykdančiajai institucijai atitinkamai informuoti asmenį, dėl kurio sprendimas buvo priimtas *in absentia*.
- **Jei šalyje nėra *in absentia* atveju, rašoma „netaikoma, nes mes neturime *in absentia*“**

d) Sprendimas, paskelbtas *in absentia* ir:

suinteresuotas asmuo buvo asmeniškai šauktas į teismą arba jam buvo pranešta kitaip apie posėdžio, kuris priėmė sprendimą *in absentia*, datą ir vietą

arba

suinteresuotas asmuo nebuvo asmeniškai šauktas į teismą arba jam nebuvo pranešta kitaip apie posėdžio, kuris priėmė sprendimą *in absentia*, datą ir vietą, bet jis turi šias teises garantijas po perdavimo (tokios garantijos gali būti suteiktos iš anksto).

Nurodykite teises garantijas

Komentaras: Kai kuriose valstybėse narėse bus taikomi abu atvejai, todėl teisėjas turės taip pat konkrečiai nurodyti teises garantijas pirmuoju atveju. Konkrečiai nurodykite galimybes pateikti apeliacinį skundą / paraišką persvarstyti bylą arba prieštaravimą ir teisių gynimo priemonės panaudojimo sąlygas.

.....

[Atkreipkite dėmesį, kad vietoj dabartinio d langelio iki 2010 m. pabaigos bus pradėta naudoti tokia forma]¹

d) Nurodykite, ar asmuo asmeniškai dalyvavo teisminiame nagrinėjime, po kurio buvo priimtas sprendimas:

1. Taip, asmuo asmeniškai dalyvavo teisminiame nagrinėjime, po kurio buvo priimtas sprendimas.

2. Ne, asmuo asmeniškai nedalyvavo teisminiame nagrinėjime, po kurio buvo priimtas sprendimas.

3. Jeigu į pirmiau minėtą klausimą atsakėte „ne“, nurodykite ar:

3.1a asmeniui buvo asmeniškai įteiktas teismo šaukimas ir tokiu būdu jis buvo informuotas apie numatytą teismo nagrinėjimo, po kurio buvo priimtas sprendimas, laiką ir vietą, ir ar asmuo buvo informuotas, kad sprendimas gali būti priimtas, jei jis neatvyks į teisminį nagrinėjimą;

Data, kai asmeniui buvo asmeniškai įteiktas teismo šaukimas:

.....(metai / mėnuo / diena)

Vieta, kurioje asmeniui buvo asmeniškai įteiktas teismo šaukimas:

.....

ARBA

3.1b asmeniui nebuvo asmeniškai įteiktas teismo šaukimas, tačiau jis kitomis priemonėmis faktiškai gavo oficialią informaciją apie numatytą teismo nagrinėjimo, po kurio buvo priimtas sprendimas, laiką ir vietą tokiu būdu, kad buvo aiškiai nustatyta, jog jis žinojo apie numatytą teisminį nagrinėjimą, ir asmuo buvo informuotas, kad sprendimas gali būti priimtas, jei jis neatvyks į teisminį nagrinėjimą;

Apibūdinti, kaip buvo nustatyta, kad atitinkamas asmuo žinojo apie teisminį nagrinėjimą:

.....
.....
.....

¹ 2008 m. birželio 6 d. Teisingumo ir vidaus reikalų taryba pasiekė bendrą požiūrį į Slovėnijos Respublikos, Prancūzijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Švedijos Karalystės, Slovakijos Respublikos, Jungtinės Karalystės ir Vokietijos Federacinės Respublikos iniciatyvą siekiant priimti Tarybos pamatinį sprendimą dėl *in absentia* priimtų sprendimų vykdymo, iš dalies keičiantį Pagrindų sprendimą 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos, Pamatinį sprendimą 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms, Pamatinį sprendimą 2006/783/TVR dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo nutarimams konfiskuoti ir Pamatinį sprendimą 2008/.../TVR dėl teismo sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje. Tikimasi, kad šis sprendimas bus oficialiai priimtas iki 2008 m. pabaigos ir kad įgyvendinimo procedūros trukmė bus dveji metai.

ARBA

- 3.2 žinodamas apie numatomą teisminį nagrinėjimą, asmuo įgalioto advokatą, kurį paskyrė atitinkamas asmuo arba valstybė, jį ginti teismo nagrinėjimo metu, ir tas advokatas iš tiesų jį gynė teismo nagrinėjimo metu;

Pateikti informaciją apie tai, kaip buvo įvykdyta ši sąlyga:

.....

ARBA

- 3.3 asmuo, jam įteikus sprendimą, aiškiai nurodė, kad sprendimo neginčija.

Apibūdinti, kada ir kaip asmuo aiškiai nurodė, kad jis neginčija sprendimo:

.....

ARBA

- 3.4 asmeniui buvo suteikta teisė į teisminį nagrinėjimą arba teisė pateikti apeliacinį skundą, jei įvykdytos šios sąlygos:

- 3.4.1 asmeniui sprendimas buvo asmeniškai įteiktas..... (metai / mėnuo / diena); ir

- asmuo buvo aiškiai informuotas apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą ir teisę dalyvauti tame teisminiame nagrinėjime; ir
- jį informavus apie šią teisę, asmuo per taikomą laikotarpį nepareikalavo persvarstyti bylą arba nepateikė apeliacinio skundo.

ARBA

- 3.4.2 asmeniui sprendimas nebuvo asmeniškai įteiktas, tačiau

- sprendimas asmeniui bus asmeniškai įteiktas nedelsiant po perdavimo; ir
- įteikus jam sprendimą, asmuo bus aiškiai informuotas apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą ir teisę dalyvauti tame teisminiame nagrinėjime; ir

- įteikus jam sprendimą, asmuo turės teisę per ... dienas (-ų) reikalauti persvarstyti bylą arba pateikti apeliacinį skundą.

Jeigu varnele pažymėjote šį 3.4.2 langelį, patvirtinkite

- kad jei prašomas perduoti asmuo, jam vykdančiojoje valstybėje narėje pranešus Europos arešto orderio turinį, prašo prieš jį perduodant pateikti jam teismo sprendimo kopiją, tam asmeniui, gavus tokį prašymą, nedelsiant per vykdančiąją instituciją pateikiama teismo sprendimo kopija;

ir

- kad jei asmuo yra pareikalavęs persvarstyti bylą arba pateikęs apeliacinį skundą, tokio bylos persvarstymo arba apeliacinio skundo nagrinėjimo laukiančio asmens sulaikymas iki šio proceso pabaigos reguliariai arba atitinkamo asmens prašymu peržiūrimas pagal išdavusiosios valstybės teisę; tokia peržiūra visų pirma apima galimybę sustabdyti arba nutraukti sulaikymą;

ir

- kad jei asmuo yra pareikalavęs persvarstyti bylą arba pateikęs apeliacinį skundą, toks bylos persvarstymas arba apeliacinio skundo nagrinėjimas pradedamas tinkamu laiku po perdavimo.

e langelis
Nusikalstamos veikos

Komentaras:

Iš pradžių buvo manyta, kad e langelis bus reikalingas tam, kad santykinai trumpai, bet tiksliai galėtų būti apibūdintos bylos aplinkybės, įskaitant laiką, vietą ir prašomo perduoti asmens dalyvavimo padarant nusikalstamą veiką laipsnį. Vykduojantis teisėjas daugeliu atvejų, kai išduodamas Europos arešto orderis, neturėtų „peržengti langelio ribų“; kitaip sakant, jis neturėtų nagrinėti su byla susijusių faktų, kai varnele pažymimas langelis ties viena iš 32 nusikalstamų veikų kategorijų. Būtent dėl to manyta, kad tokiais atvejais pakaktų trumpo ir tikslaus apibūdinimo, o išsamus apibūdinimas reikalingas tik II skirsnyje, kai turi būti patikrintas abipusis baudžiamumas.

Tačiau praktiškai paaiškėjo, kad daugeliu atvejų išsamus bylos apibūdinimas jau pateikiamas langelio pradžioje. Tais atvejais, kai panaikintas abipusio baudžiamumo reikalavimas, taikoma būtent išduodančiosios valstybės narės baudžiamajame kodekse nustatyta nusikalstamos veikos apibrėžtis ir nebūtina kodekso tekstą įrašyti į Europos arešto orderį (arba pridėti prie orderio, kaip daro kai kurios teisminės institucijos – taip išvengiama nebūtino teisinių tekstų vertimo, nors kai kuriose teisės sistemose prašoma pateikti teisinio teksto kopiją). Bylos aplinkybės visada turi būti apibūdintos visapusiškai ir išsamiai, kad būtų galima įvertinti išimties taisyklės, *ne bis id idem* ir senaties principų taikymo galimybę.

Ikiteisminis ir poteisminis etapai

- Nurodykite atitinkamų nusikalstamų veikų skaičių.
- Tiksliai paaiškinkite faktus, kuriais pagrindžiamas prašymas: rašykite trumpais sakiniais, kuriuos lengva išversti. Apibūdinant faktus nereikėtų pažodžiui perrašinėti visų bylos puslapių – turėtų būti pateikiama tik trumpa santrauka. Tačiau sudėtingų bylų atvejais, ypač kai taikomas abipusis baudžiamumas, ilgesnis apibūdinimas būtinas siekiant dokumentais pagrįsti pagrindinius faktų aspektus. Tokiais atvejais pateikite duomenis, kurie yra **labai svarbūs** vykdančiajai institucijai priimant sprendimą dėl Europos arešto orderio, visų pirma siekiant nustatyti galimus nepripažinimo pagrindus ar išimties taisyklės arba *ne bis in idem* principo taikymo galimybę. Trumpas apibūdinimas bus taip pat naudingas SIRENE nacionaliniam skyriui įvedant perspėjimus apie paiešką į SIS.

- Nurodykite nusikalstamos veikos teisinę kvalifikaciją ir nuostatas, kurias ji pažeidžia.
- Jeigu išduodančioji institucija pripažįsta, kad nusikalstama veika yra viena iš sąraše nurodytų nusikalstamų veikų, ji turėtų varnele pažymėti vieną iš sąraše nurodytų nusikalstamų veikų kategorijų.
- Jeigu nusikalstama veika baustina laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu, kurių ilgiausias terminas – bent 3 metai, varnele turėtų būti pažymėtas atitinkamas langelis (prie atitinkamos nusikalstamos veikos).
- Iš pat pradžių pagrindų sprendimo autoriai siekė, kad nebūtų būtina į Europos arešto orderį įrašyti teisinius tekstus. Tai tik pagausina nereikalingo vertimo darbo. Teisinių tekstų negalima įrašyti ir dėl techninių priežasčių, pavyzdžiui, SIRENE gali elektroniniu būdu perduoti tik 1024 langelyje įrašytus ženklus (15-a *Word* 12-o dydžio šriftu parašytų eilučių); viršijus šią ribą SIRENE turi perkelti dalį informacijos į kitą papildomą formą (M formą) ir parengti „papildomą vertimą“, o tokiu atveju kyla pavojus perkrauti sistemą, nes šiam procesui atlikti turimi išteklių yra riboti.
- Rekomenduojama vienam Europos arešto orderiui dėl vieno asmens naudoti tik vieną formą. Jeigu orderis susijęs su keliomis nusikalstamomis veikomis, turi būti aiškiai nurodyta (pvz., nurodant „1 nusikalstama veika“, „2 nusikalstama veika“, „3 nusikalstama veika“), kuri varnelė taikoma kuriai nusikalstamai veikai (ypač žr. b langelį). Pažymėtina, kad vieną Europos arešto orderį į SIS sistemą galima įvesti tik vieną kartą.
- Perdavimas *už šalutines nusikalstamas veikas* – tai perdavimas už vieną ar kelias nusikalstamas veikas, baustinas švelnesne bausme, nei nustatyta pagrindų sprendimo 2 straipsnio 1 dalyje. Pačiame pagrindų sprendime nėra aiškiai nustatyta, kaip spręsti perdavimo už šalutines nusikalstamas veikas klausimą. Kai kurios valstybės narės tokį perdavimą leidžia, kai kurios – ne. Prieš išduodant EAO, atkreiptinas dėmesys į tai, kad dėl tokios situacijos EAO gali tapti negaliojančiu, visų pirma tokių nuosprendžių atvejais, kai EAO tikslas – vykdyt sudėtinę laisvės atėmimo bausmę, o tam tikros nusikalstamų veikų dalys nepatenka į nustatytas ribas.
- Tais atvejais, kai ta pati šalis dėl to paties asmens išdavė kelis Europos arešto orderius, šie Europos arešto orderiai neturėtų būti laikomi konkuruojančiais. Tačiau kai kuriose teisės sistemose vieno asmens atžvilgiu pripažįstamas tik vienas tos pačios išduodančiosios valstybės narės Europos arešto orderis.

e) Nusikalstamos veikos:

Orderis susijęs su iš viso: nusikalstamomis veikomis.

Aplinkybių, kuriomis buvo įvykdyta (-os) nusikalstama (-os) veika (-os), įskaitant laiką, vietą ir prašomo perduoti asmens dalyvavimo joje (-se) laipsnį, apibūdinimas; **Komentaras: Siekiant aiškumo tais atvejais, kai, pavyzdžiui, padarytos 3 nusikalstamos veikos, apibūdinimai turėtų būti sunumeruoti (1, 2, 3). Rašykite trumpais sakiniais, tačiau išsamiai apibūdinkite faktus. Rašykite tiksliai.**

.....

Nusikalstamos (-ų) veikos (-ų) pobūdis, teisinė kvalifikacija ir taikytina įstatymo / kodekso nuostata:

Komentaras: Nurodykite nusikalstamos veikos teisinę kvalifikaciją ir Baudžiamojo kodekso nuostatas, kurias jis pažeidžia

.....

.....

I. Jei taikytina, pažymėkite vieną ar kelias iš šių nusikalstamų veikų, baudžiamų išduodančioje valstybėje narėje laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent 3 metai, kaip nustatyta išduodančios valstybės narės įstatymuose:

dalyvavimas nusikalstamame susivienijime;

- terorizmas;
- prekyba žmonėmis;
- seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija;
- neteisėta prekyba narkotikais ir psichotropinėmis medžiagomis;
- neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis;
- korupcija;
- sukčiavimas, įskaitant sukčiavimą, kuris turi poveikį Europos Bendrijų finansiniams interesams, kaip apibrėžta 1995 m. liepos 26 d. Konvencijoje dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos;

- nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimas;
- valiutos, įskaitant eurą, padirbinėjimas;
- nusikaltimai informatikai;
- nusikaltimai aplinkai, įskaitant neteisėtą prekybą nykstančiomis gyvūnų ir nykstančiomis augalų rūšimis bei veislėmis;

- pagalba neteisėtai patekti į šalį ir apsigyventi joje;
- nužudymas, sunkus sveikatos sužalojimas;
- neteisėta prekyba žmogaus organais ir audiniais;
- žmogaus pagrobimas, neteisėtas laisvės atėmimas ir įkaitų ėmimas;
- rasizmas ir ksenofobija;
- organizuotas arba ginkluotas apiplėšimas;
- neteisėta prekyba kultūros vertybėmis, įskaitant antikvarines vertybes ir meno kūrinius;
- apgaulė;
- reketavimas ir turto prievartavimas;

- gaminių klastojimas ir piratavimas;
- administracinių dokumentų klastojimas ir prekyba jais;
- mokėjimo priemonių klastojimas;
- neteisėta prekyba hormoninėmis medžiagomis ir kitomis augimo skatinimo medžiagomis;
- neteisėta prekyba branduolinėmis ir radioaktyviomis medžiagomis;
- prekyba vogtomis transporto priemonėmis;
- išžaginimas;
- padegimas;
- Tarptautiniam baudžiamajam teismui teismingi nusikaltimai;
- neteisėtas orlaivių arba laivų užgrobimas;
- diversija.

II. Išsamus nusikalstamos (-ų) veikos (-ų), neįrašytos (-ų) į I skirsnį, apibūdinimas: **Komentaras: Tai, kas buvo apibūdinta e langelyje, neturėtų būti kartojama II skirsnyje. Turi būti pateiktas tik išsamus apibūdinimas – jokia informacija apie nacionalinės teisės aktus nėra reikalinga.**

Jeigu aplinkybės buvo nurodytos pirmiau, nekartokite jų. Neįrašykite teisinių tekstų, jeigu aplinkybės buvo pirmiau aiškiai nurodytos; naudokite šį langelį tik tuo atveju, jei taikomas abipusis baudžiamumas, ir jums reikia išsamiau, negu pirmiau nurodyta, apibūdinti aplinkybes. Tam, kad išnagrinėtų abipusio baudžiamumo klausimą, teisėjui būtina ne turėti teisinį tekstą, o tiksliai žinoti bylos aplinkybes, nors kai kuriose teisės sistemose prašoma pateikti teisinio teksto kopiją.

.....
.....

Langelis f
Kitos bylai svarbios aplinkybės

Komentaras:

Paprastai ši langelis nebus pildomas. Pildykite jį tik tuo atveju, kai numatoma, jog kils sunkumų vykdant Europos arešto orderį, net jeigu tiesioginiais teisminiais kanalais pateikiami paaiškinimai. Šioje vietoje galima prašyti laikinai perduoti asmenį arba įrašyti paaiškinimus, jei manoma, kad atsakymas bus neigiamas, arba kai reikalingas konkretus procedūrinis aktas (ypač įtariamojo pareiškimas). Jeigu vykdančiosios valstybės taisyklės nedraudžia, čia galima prašyti surengti posėdį vaizdo konferencijos būdu. Šis langelis turėtų būti naudojamas pateikti prašymui duoti sutikimą pagal pagrindų sprendimo 27 straipsnio 4 dalį.

Ikiteisminis etapas (Europos arešto orderis išduodamas siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn)

- Apibūdinkite kitas bylai svarbias aplinkybes, pvz., jeigu nusikaltimas buvo padarytas seniai, kodėl Europos arešto orderis išduodamas dabar?

Poteisminis etapas (Europos arešto orderis išduodamas tam, kad būtų vykdoma bausmė arba nuosprendis, kuris buvo priimtas *in absentia*)

- Apibūdinkite kitas bylai svarbias aplinkybes. Pavyzdžiui, „neteisėtas pasišalinimas iš kalėjimo, – nusikaltęs asmuo negrįžo į kalinimo įstaigą pasibaigus laikino paleidimo į laisvę laikotarpiui (1995 m. lapkričio 13–19 d.)“.

f) Kitos su byla susijusios aplinkybės (neprivaloma informacija):

(NB: Čia galima nurodyti eksteritorialumą, terminų nutraukimą ir kitas nusikalstamos veikos pasekmes). Komentaras: Čia taip pat būtų galima nurodyti kontaktų su trečiosiomis šalimis apribojimą po to, kai įvykdytas areštas, nurodyti, kad esama pavojaus, jog bus sunaikinti įrodymai arba bus vėl padaryta nusikalstama veika.

Paprastai nėra būtina nurodyti ieškinio senaties terminų nutraukimą, tačiau jeigu nusikalstama veika buvo padaryta seniai, tokia nuoroda gali būti naudinga. Kai kurios valstybės narės taip pat gali reikalauti pateikti tokią informaciją reguliariai, nors pagrindų sprendime tai nenumatyta.

g langelis
Turto areštas

Komentaras:

Ikteisminis etapas (Europos arešto orderis išduodamas siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn)

- Trumpai apibūdinkite prašomą dalyką (pvz., ginklą, tapatybę patvirtinantį dokumentą, kelionės dokumentus ir t. t.). Kai tokio bendradarbiavimo neprašoma, įrašykite „netaikoma“.
- Pavyzdžiui, apibūdinkite ginklą, kurį prašoma areštuoti.
- Jeigu turima, turėtų būti pateikta informacija, susijusi su atskiru tarpusavio teisinės pagalbos prašymu ar arešto aktu.
- *g langelis* nesusijęs su „asmeniniais daiktais“; nurodykite daiktus, kurie gali būti laikomi įrodymais, pvz., nešiojamasis kompiuteris, asmeniniai dokumentai, mobilieji telefonai, kad galima būtų areštuoti turtą neišduodant kito Europos arešto orderio.
- Užpildykite, nes užtikrinus tokį areštą, gali nebereikėti ateityje teikti teisinės pagalbos prašymų.

Poteisminis etapas (Europos arešto orderis išduodamas tam, kad būtų vykdoma bausmė arba nuosprendis, kuris buvo priimtas *in absentia*)

- Įrašykite „netaikoma“ (nebent sprendime yra nutarimas konfiskuoti).

g) Šis orderis taip pat taikomas turto, kurio gali reikėti kaip įrodymo, areštui ir perėmimui:

Šis orderis taip pat taikomas turto, kurį prašomas perduoti asmuo įsigijo įvykdyta nusikalstama veika, areštui ir perėmimui:

Turto (ir jo buvimo vietos) (jei žinoma) apibūdinimas: ***Komentaras: kuo tiksliau užpildysite ši langelį, tuo labiau tikėtina, kad gali nebereikėti ateityje teikti teisinės pagalbos prašymų.***

.....
.....
.....

h langelis

Komentaras:

Įtraukos buvo pakeistos langeliais – pažymėkite varnele, jei taikoma. Jeigu Konstitucija draudžia įkalinimo bausmę iki gyvos galvos, įrašykite „netaikoma“.

Ikiteisminis etapas (Europos arešto orderis išduodamas siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn)

- Pažymėkite varnele, jei taikoma.

Poteisminis etapas (Europos arešto orderis išduodamas tam, kad būtų vykdoma bausmė arba nuosprendis, kuris buvo priimtas *in absentia*)

- Pažymėkite varnele, jei taikoma.

h) Už nusikalstamą (-as) veiką (-as), dėl kurios (-ių) buvo išduotas šis orderis, baudžiama laisvės atėmimu iki gyvos galvos ar įkalinimu iki gyvos galvos arba tokia bausmė yra paskirta:

- Išduodančiosios valstybės narės teisinė sistema leidžia gavus prašymą arba bent po 20 metų persvarstyti paskirtą bausmę arba priemonę, kad tokia bausmė arba priemonė nebebūtų vykdoma,

ir (arba)

- Išduodančiosios valstybės narės teisinė sistema leidžia suteikti malonę, į kurią asmuo turi teisę pagal išduodančiosios valstybės narės teisę arba praktiką, siekiant, kad tokia bausmė ar priemonė nebebūtų vykdoma.

i langelis
Informacija apie išduodančiąją instituciją

Komentaras:

- Atstovo vardas ir pavardė: redakcijose įvairiomis kalbomis nurodomas teisinius įgaliojimus turintis asmuo.
- įrašykite išduodančiosios institucijos adresą
- įrašykite išduodančiosios institucijos telefono / fakso numerį bei el. pašto adresą
- kontaktiniai duomenys, reikalingi sprendžiant praktinius klausimus: jei galima, nurodykite teisminės institucijos pareigūno, mokančio užsienio (anglų / prancūzų) kalbą, vardą ir pavardę bei kontaktinius duomenis

i) Teisminė institucija, kuri išdavė orderį:

Oficialus pavadinimas:

Jos atstovo pavardė:

Užimamos pareigos (titulas / kategorija):

Bylos numeris:

Adresas:

Telefonas: (šalies kodas) (srities / miesto kodas) (..)

Faksas: (šalies kodas) (srities / miesto kodas) (..)

Elektroninis paštas:

Pasiteiravimui svarbi informacija apie asmenį, su kuriuo turi būti susisiekta dėl perdavimo praktinių klausimų:

Centrinės institucijos kontaktinė informacija

Komentaras:

Tiksliai nurodykite visus kontaktinius duomenis (jei taikoma).

Kai už Europos arešto orderių perdavimą ir administracinį priėmimą yra atsakinga centrinė institucija:

Centrinės institucijos pavadinimas:

.....

Asmuo pasiteiravimui, jei toks yra (pareigos / kategorija ir pavardė):

.....

Adresas:.....

.....

Telefonas: (šalies kodas) (srities / miesto kodas) (..)

Faksas: (šalies kodas) (srities / miesto kodas) (..)

Elektroninis paštas:.....

Išduodančiosios teisminės institucijos ir (arba) jos atstovo parašas bei informacija apie ją (ji)

Komentaras:

- Tai gali būti teisminė institucija arba, pavyzdžiui, teismo sekretorius, kuris pasirašo teismo vardu.
- Pažymėtina, kad prašymą gaunančioji šalis gali reikalauti išduodančiosios institucijos antspaudo.

Išduodančiosios institucijos ir (arba) jos atstovo parašas:
Pavardė:
Užimamos pareigos (titulas / kategorija):
Data:
Oficialus antspaudas (jei toks yra) <i>Komentaras: tai turi būti išduodančiosios institucijos pagal nacionalinę teisę oficialus antspaudas. Jei yra – visuomet naudotinas.</i>

IV PRIEDAS

KALBOS, KURIOMIS ES VALSTYBĖMS NARĖMS GALIMA PATEIKTI EUROPOS AREŠTO ORDERĮ

Pagal pagrindų sprendimo 8 straipsnio 2 dalį valstybės narės padarė tokius pareiškimus dėl kalbų, kuriomis joms galima pateikti Europos arešto orderį:

- Austrija:** vokiečių kalba arba kita kalba, jeigu laikomasi abipusiškumo principo (valstybė narė gali pateikti EAO savo valstybine kalba, jeigu Austrijos teisminės institucijos jai gali pateikti savo išduotą EAO vokiečių kalba)
- Belgija:** prancūzų, olandų, vokiečių kalbomis.
- Bulgarija:** bulgarų kalba.
- Kipras:** graikų, turkų, anglų kalbomis.
- Čekija:** čekų kalba; Slovakijos Respublika gali pateikti Čekijai EAO slovakų kalba arba kartu su vertimu į slovakų kalbą, o Austrija gali pateikti Čekijai EAO vokiečių kalba.
- Danija:** danų, anglų, švedų kalbomis.
- Estija:** estų arba anglų kalbomis.
- Suomija:** suomių, švedų, anglų kalbomis.
- Prancūzija:** prancūzų kalba.
- Vokietija:** Vokietija laikosi abipusiškumo principo (valstybė narė gali pateikti EAO savo valstybine kalba, jeigu Vokietijos teisminės institucijos jai gali pateikti savo išduotą EAO vokiečių kalba)
- Graikija:** graikų kalba.
- Vengrija:** vengrų kalba arba kartu su EAO vertimu į vengrų kalbą. Tos valstybės narės, kurioms galima pateikti EAO ne tik jų kalba arba viena iš jų valstybinių kalbų, gali pateikti Vengrijai EAO anglų, prancūzų ar vokiečių kalbomis, arba kartu su vertimu į vieną iš tų kalbų.

Airija:	airių arba anglų kalbomis, arba kalba, kurią gali nustatyti Teisingumo ministerija, arba EAO kartu su vertimu į airių ar anglų kalbas.
Italija:	italų kalba.
Latvija:	latvių, anglų kalbomis.
Lietuva:	lietuvių, anglų kalbomis.
Liuksemburgas:	prancūzų, vokiečių, anglų kalbomis.
Malta:	maltiečių, anglų kalbomis.
Nyderlandai:	olandų, anglų ar kita Europos Sąjungos oficialiaja kalba, jeigu kartu pateikiamas vertimas į anglų kalbą.
Lenkija:	lenkų kalba.
Portugalija:	portugalų kalba.
Rumunija:	rumunų, prancūzų ir anglų kalbomis.
Slovakija:	slovakų kalba arba, remiantis prieš tai sudarytomis dvišalėmis sutartimis, Austrija – vokiečių kalba, Čekija – čekų kalba, Lenkija – lenkų kalba.
Slovėnija:	slovėnų ir anglų kalbomis.
Ispanija:	ispanų kalba. Jei EAO buvo išduotas remiantis SIS perspėjimu apie paskelbtą paiešką, vykdančioji institucija pasirūpina orderio vertimu, kai jis išduotas ne ispanų kalba.
Švedija:	švedų, danų, norvegų, anglų kalbomis arba kartu su vertimu į vieną iš šių kalbų.
Jungtinė Karalystė:	anglų kalba arba kartu su EAO vertimu į anglų kalbą.

V PRIEDAS

TERMINAS, PER KURĮ TURI BŪTI GAUTAS EUROPOS AREŠTO ORDERIS, KAI AREŠTUOJAMAS IEŠKOMAS ASMUO

Austrija	40 dienų.
Belgija	10 dienų.
Bulgarija	24 valandos.
Kipras	3 dienos su sąlyga, kad Europos arešto orderis buvo išduotas iki areštuojant ieškomą asmenį.
Čekija	40 dienų.
Danija	kuo greičiau (pagal Danijos įstatymą dėl administracinių sprendimų ekstradicija turi būti vykdoma kuo greičiau arba, jeigu įmanoma, per 10 dienų nuo tos dienos, kai asmuo buvo areštuotas arba sutiko būti išsiųstas).
Estija	3 darbo dienos.
Suomija	kuo greičiau arba pateikus prašymą per terminą, kurį nustato Suomijos vykdančioji kompetentinga institucija; tačiau pagal Suomijos teisės aktus nereikalaujama būtina pateikti EAO, kai prašymas dėl EAO buvo jau įvestas į SIS perspėjimą apie paskelbtą paiešką.
Prancūzija	6 darbo dienos.
Vokietija	40 dienų.
Graikija	15 dienų, gali būti pratęstas iki 30 dienų.
Vengrija	40 dienų.
Airija	Ieškomas asmuo areštuojamas gavus EAO ir jį patvirtinus Aukščiausiajam Teismui. Kai SIS bus taikoma Airijai, bus taikomas 7 dienų terminas.
Italija	10 dienų.
Latvija	48 valandos.
Lietuva	48 valandos nuo asmens arešto.

Liuksemburgas	6 darbo dienos.
Malta	Tais atvejais, kai SIS yra perspėjimas apie paskelbtą paiešką, jis laikomas EAO, ir teismas gali nustatyti terminą, per kurį turi būti gautas EAO. Kitais atvejais areštas gali būti vykdomas remiantis laikinu arešto orderiu, o orderis turi būti gautas per 48 valandas. Laikinas areštas gali būti vykdomas tik išimtinėmis aplinkybėmis.
Nyderlandai	valstybių narių, kurios yra prisijungusios prie SIS, EAO turi būti gautas: ne vėliau kaip 23-ią dieną po arešto, įvykdyto remiantis SIS perspėjimu apie paskelbtą paiešką. Prie SIS neprisijungusių valstybių narių EAO turi būti gautas kuo greičiau.
Lenkija	48 valandos.
Portugalija:	nustato teismai, paprastai – 10 dienų.
Rumunija	48 valandos po to, kai asmuo buvo areštuotas dalyvaujant prokurorui, areštuojamo asmens gynėjui ir prireikus – vertėjui, kaip numatyta Rumunijos baudžiamojo proceso kodekse.
Slovakija	18 dienų nuo asmens arešto turi būti gautas Europos arešto orderio originalas ir dokumento, kuriame pateikiamas EAO vertimas į slovakų kalbą, originalas. Jei nurodyti dokumentų negaunama per 18 dienų, prokuroras gali prašyti teisėjo paleisti asmenį į laisvę (jei taikoma); jei dokumentų negaunama per 40 dienų, asmuo turi būti paleistas.
Slovėnija	10 dienų.
Ispanija	Ispanijos teisės aktuose nenumatomas terminas, per kurį turi būti gautas EAO originalas. Tačiau vykdančiosios teisminės institucijos prašo, kad EAO būtų gautas kuo greičiau ir bet kuriuo atveju – per dešimt dienų nuo asmens arešto.
Švedija	kuo greičiau (per kelias dienas, jų skaičių nustato prokuroras)
Jungtinė Karalystė	48 valandos po laikinojo arešto; tačiau laikinasis areštas gali būti vykdomas tik išimtinėmis aplinkybėmis; paprašius turi būti pateiktas EAO, kitaip asmuo bus paleistas į laisvę.

VI PRIEDAS

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. birželio 16 d.

„Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – ES 34 ir 35 straipsniai – Pagrindų sprendimas 2001/220/TVR – Nukentėjusiųjų padėtis baudžiamosiose bylose – Ypač pažeidžiamų nukentėjusiųjų apsauga – Nepilnamečių liudytojų apklausa – Pagrindų sprendimo poveikis“

Byloje C-105/03,

dėl *Tribunale di Firenze* (Italija) ikiteisminio tyrimo teisėjo 2003 m. vasario 3 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2003 m. kovo 5 d., pagal ES 35 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje prieš

Maria Pupino

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijos pirmininkai P. Jann, C. W. A. Timmermans ir A. Rosas, R. Silva de Lapuerta ir A. Borg Barthet, teisėjai N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues (pranešėjas), P. Kūris, E. Juhász, G. Arestis ir M. Ilešič,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. spalio 26 d. posėdžiui, išnagrinėjęs rašytines pastabas, pateiktas:

- M. Pupino, atstovaujamos advokatų M. Guagliani ir D. Tanzarella,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* P. Gentili,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos A. Samoni-Rantou ir K. Boskovits,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos R. Abraham, G. de Bergues ir C. Isidoro,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos H. G. Sevenster ir C. Wissels,
- Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Fernandes,
- Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Kruse ir K. Wistrand,
- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos R. Caudwell ir E. O'Neill, padedamų *barrister* M. Hoskins,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos M. Condou-Durande ir L. Visaggio,

susipažinęs su 2004 m. lapkričio 11 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada, priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą buvo pateiktas dėl 2001 m. kovo 15 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2001/220/TVR dėl nukentėjusiųjų padėties baudžiamosiose bylose (OL L 82, p. 1, toliau – „pagrindų sprendimas“) 2, 3 ir 8 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas baudžiamojoje byloje prieš M. Pupino, pradinės mokyklos mokytoją, kaltinamą tuo metu jaunesnių kaip penkerių metų mokinių sužalojimu.

Teisinis pagrindas

Europos Sąjungos sutartis

- 3 Pagal ES sutarties, iš dalies pakeistos Amsterdamo sutartimi, VI antraštinės dalies „Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose nuostatos“ 34 straipsnio 2 dalį:

„Taryba imasi priemonių ir skatina bendradarbiavimą taikydama deramą formą ir tvarką, kaip nustatyta šioje antraštinėje dalyje, padėdama siekti Sąjungos tikslų. Tuo tikslu, remdamasi bet kurios valstybės narės arba Komisijos iniciatyva, Taryba vieningai gali:

...

- b) priimti pagrindų sprendimus siekiant derinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus. Pagrindų sprendimai valstybėms narėms yra privalomi siektinų rezultatų atžvilgiu, bet palieka nacionalinėms valdžios institucijoms galimybę pasirinkti jų įgyvendinimo formą ir būdus. Jie nėra tiesiogiai veikiantys;

...“

- 4 ES 35 straipsnis numato:

„1. Europos Bendrijų Teisingumo Teismas, laikydamasis šiame straipsnyje išdėstytų sąlygų, turi teisę priimti preliminarius nutarimus dėl pagrindų ir kitų sprendimų teisėtumo ir išaiškinimo, dėl konvencijų, sudarytų pagal šią antraštinę dalį, išaiškinimo ir jas įgyvendinančių priemonių teisėtumo ir išaiškinimo.

2. Pareiškimu, padarytu pasirašant Amsterdamo sutartį arba bet kada vėliau, kiekviena valstybė narė turi galimybę pripažinti Teisingumo Teismo jurisdikciją priimti preliminarius nutarimus, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje.

3. Valstybė narė, padarydama pareiškimą pagal šio straipsnio 2 dalį, nurodo, kad arba:
 - a) bet kuris tos valstybės teismas ar specializuotas teismas, kurio sprendimai pagal nacionalinę teisę negali būti apskundžiami teismine tvarka, gali prašyti Teisingumo Teismą priimti preliminarų nutarimą jo nagrinėjamoje byloje iškilusiu ir su šio straipsnio 1 dalyje minėtų aktų teisėtumu ar išaiškinimu susijusiu klausimu, jei tas teismas ar specializuotas teismas mano, jog tą klausimą būtina išspręsti, kad būtų galima priimti sprendimą; arba
 - b) bet kuris tos valstybės teismas ar specializuotas teismas gali prašyti Teisingumo Teismą priimti preliminarų nutarimą jo nagrinėjamoje byloje iškilusiu ir su šio straipsnio 1 dalyje minėtų aktų teisėtumu ar išaiškinimu susijusiu klausimu, jei tas teismas ar specializuotas teismas mano, jog tą klausimą būtina išspręsti, kad būtų galima priimti sprendimą.

...“

- 5 Iš 1999 m. gegužės 1 d. Europos Bendrijų oficialiame leidinyje (OL L 114, p. 56) paskelbtos su Amsterdamo sutarties įsigaliojimo data susijusios informacijos išplaukia, kad Italijos Respublika padarė pareiškimą pagal ES 35 straipsnio 2 dalį, kuriuo ji pripažino Teisingumo Teismo jurisdikciją priimti nutarimus ES 35 straipsnio 3 dalies b punkte numatytais sąlygomis.

Pagrindų sprendimas

- 6 Pagal pagrindų sprendimo 2 straipsnį „Pagarba ir pripažinimas“:

„1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad nukentėjusiesiems priklausytų realus ir prideramas vaidmuo jos baudžiamosios teisės sistemoje. Ji ir toliau visaip stengiasi užtikrinti, kad atliekant procesinius veiksmus nukentėjusieji būtų traktuojami su derama pagarba asmens orumui, ir pripažįsta nukentėjusiųjų teises ir teisėtus interesus, ypač susijusius su baudžiamosios bylos nagrinėjimu.

2. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad nukentėjusieji, kurie yra ypač pažeidžiami, galėtų naudotis konkrečiai nustatyta tvarka, geriausiai atitinkančia jų padėtį.“

7 Pagal pagrindų sprendimo 3 straipsnį „Bylos nagrinėjimas ir parodymų davimas“:

„Kiekviena valstybė narė atliekant procesinius veiksmus garantuoja nukentėjusiesiems galimybę būti išklaustytiems ir duoti parodymus.

Kiekviena valstybė narė imasi atitinkamų priemonių siekdama užtikrinti, kad jos valdžios institucijos apklaustų nukentėjusiuosius tik tiek, kiek reikia baudžiamosios bylos nagrinėjimui.“

8 Pagrindų sprendimo 8 straipsnio „Teisė į apsaugą“ 4 dalis numato:

„Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad tais atvejais, kai nukentėjusiuosius, ypač labiausiai pažeidžiamus, reikia apsaugoti nuo parodymų davimo viešame teismo posėdyje padarinių, nukentėjusieji teismo sprendimu gali turėti teisę duoti parodymus tokiu būdu, kuris leis šį tikslą pasiekti bet kuriomis tinkamomis priemonėmis, suderinamomis su pagrindiniais teisiniais principais.“

9 Pagal pagrindų sprendimo 17 straipsnį kiekviena valstybė narė įteisina įstatymus ir kitus teisės aktus, reikalingus, kad būtų laikomasi šio pagrindų sprendimo dėl šiame sprendime minėtų straipsnių „nuo 2002 m. kovo 22 d.“

Nacionalinės teisės aktai

10 Italijos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) V knygos „Ikiteisminis tyrimas ir preliminarus posėdis“ 392 straipsnis numato:

„1. Ikiteisminio tyrimo metu prokuratūra ir įtariamasis gali prašyti teisėjo atskiros procedūros tvarka surinkti tokius įrodymus:

a) apklausti liudytoją, kai yra pagrindo manyti, kad liudytojo nebus galima apklausti teisminių ginčų metu dėl invalidumo arba dėl svarbių priežasčių;

b) apklausti liudytoją, kai dėl konkrečių ir specialių įrodymų yra pagrindo manyti, kad prieš liudytoją gali būti smurtaujama, jam grasinama, jam siūlomi ar žadami pinigai ar kitokia nauda siekiant sukliudyti duoti parodymus arba siekiant melagingų parodymų.

...

1a. Bylose dėl Baudžiamojo kodekso 600 a, 600 c, 600 f, 609 a, 609 c, 609 d, 609 f ir 609 k straipsniuose numatytų nusikaltimų (susijusių su seksualiniais ar seksualinio pobūdžio nusikaltimais) prokuratūra arba įtariamasis gali prašyti atskiros procedūros tvarka apklausti jaunesnius kaip šešiolikos metų liudytojus net ir nesant 1 dalyje numatytų aplinkybių.

...“

11 Pagal BPK 398 straipsnio 5a dalį:

„Jei atliekant ikiteisminį tyrimą dėl nusikaltimų, numatytų Baudžiamojo kodekso 600 a, 600 c, 600 f, 609 a, 609 c, 609 d, 609 f ir 609 k straipsniuose, tarp asmenų, susijusių su įrodymų rinkimu, yra jaunesnių kaip šešiolikos metų nepilnamečių, teisėjas nutartimi nustato apklausos vietą, laiką ir ypatingus reikalavimus įrodymams rinkti, jei tai įmanoma ir būtina, atsižvelgiant į nepilnamečio būklę. Šiuo tikslu gali būti apklausama ne teisme, o specialiose socialinėse įstaigose arba, jei tai neįmanoma, nepilnamečio namuose. Parodymai turi būti nepertraukiamai užfiksuoti garso ir vaizdo įrašymo priemonėmis. Tais atvejais, kai negalima panaudoti įrašymo priemonių arba nėra techninio personalo, teisėjas skiria ekspertizę arba specialistą. Be to, apklausa yra trumpai aprašoma protokole. Įrašų transkripcija atliekama tik šalių prašymu.“

Faktinės bylos aplinkybės ir prejudicinis klausimas

12 Iš nutarties, kuria prašoma priimti prejudicinį sprendimą, matyti, kad baudžiamoji byla M. Pupino buvo iškelta kaltinant ją 2001 m. sausio ir vasario mėnesiais, kelis kartus padarius „piktnaudžiavimo drausmės priemonėmis“ baudžiamąjį nusižengimą Italijos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 571 straipsnio prasme kai kurių tuo metu jaunesnių kaip penkerių metų savo mokinių atžvilgiu, nes ji jiems nuolat suduodavo, grasindavo duosianti raminamųjų ir užklijuosianti burną pleistru bei neleisdavo jiems nueiti į tualetą. Be to, ji kaltinama 2001 m. vasario mėnesį smūgiu, sukėlusiu patinimą kaktos srityje, padariusi „sunkų sužalojimą“, BK 582, 585 ir 576 straipsniuose kartu su to paties kodekso 61 straipsnio 2 ir 11 punktais numatytą baudžiamąjį nusižengimą. *Tribunale di Firenze* pradėta byla yra ikiteisminio tyrimo stadijoje.

- 13 Šiuo atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad pagal Italijos teisę baudžiamasis procesas susideda iš dviejų atskirų stadijų. Pirmos – ikiteisminio tyrimo stadijos metu prokuratūra, ikiteisminio tyrimo teisėjui kontroliuojant, ieško ir renka įrodymus, kuriais remdamasi nusprendžia tyrimą nutraukti arba perduoti asmenį baudžiamajam teismui. Pastaruoju atveju galutinį sprendimą bylą nagrinėti teisme arba bylą nutraukti priima minėtas teisėjas parengiamajame posėdyje.
- 14 Galimas sprendimas įtariamąjį perduoti teismui pradeda antrą proceso stadiją, vadinamąjį žodinį nagrinėjimą, kurioje ikiteisminio tyrimo teisėjas nedalyvauja. Procesas siaurąja prasme iš esmės ir prasideda šia stadija. Iš principo įrodymai pateikiami tik šioje stadijoje, nepažeidžiant rungtyniškumo principo ir šalių iniciatyva. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad tik bylos žodinio nagrinėjimo metu šalių pateikta informacija gali būti pripažinta įrodymais tiesiogine šio žodžio prasme. Šiomis aplinkybėmis ikiteisminio tyrimo metu, siekiant nuspręsti, ar reikia tęsti baudžiamąją bylą, ar ją nutraukti, prokuratūros surinkti įrodymai privalo būti išnagrinėti proceso siaurąja prasme teisminių ginčų metu tam, kad įgytų visišką „įrodomąją“ galią.
- 15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad vis dėlto yra šios taisyklės išimčių, numatytų BPK 392 straipsnyje, ikiteisminio tyrimo metu leidžiančių ikiteisminio tyrimo teisėjui, nepažeidžiant rungtyniškumo principo, taikyti atskirą išankstinio įrodymų rinkimo procedūrą. Taip surinkti įrodymai turi tokią pačią įrodomąją galią kaip ir antroje proceso stadijoje surinktieji. BPK 392 straipsnio 1a dalis numatė galimybę pasinaudoti tokia atskira procedūra renkant nuo kai kurių išvardytų (seksualinių arba seksualinio pobūdžio) nusikaltimų nukentėjusiųjų jaunesnių kaip šešiolikos metų asmenų parodymus net ir to paties straipsnio 1 dalyje nenumatytais atvejais. Be to, BPK 398 straipsnio 5a dalis leidžia tam pačiam teisėjui su BPK 392 straipsnio 1 a dalyje numatytais nusikaltimais susijusiais atvejais nurodyti rinkti įrodymus pagal ypatingas taisykles, leidžiančias apsaugoti šiuos nepilnamečius. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, šios papildomos išimtys siekia apsaugoti, pirma, nepilnamečio liudytojo asmenį, orumą, drovumą bei, antra, įrodymo patikimumą.

- 16 Pagrindinėje byloje prokuratūra, remdamasi BPK 392 straipsnio 1a dalimi, 2001 m. rugpjūčio mėn. paprašė ikiteisminio tyrimo teisėjo tokios atskiros išankstinio įrodymų rinkimo procedūros tvarka surinkti aštuonių vaikų, nusikaltimų, kuriais įtariama M. Pupino, liudytojų ir nukentėjusiųjų, parodymus, nes šių įrodymų surinkimo nebuvo galima atidėti iki rungtyniško posėdžio dėl liudytojų amžiaus ir neišvengiamų jų psichologinės būsenos pakitimų bei galimų psichologinio slopinimo procesų. Prokuratūra taip pat paprašė, kad įrodymai būtų surinkti pagal BPK 398 straipsnio 5a dalyje numatytas ypatingas taisykles, pagal kurias apklausa turėtų vykti specialioje įstaigoje ir tokiomis sąlygomis, kurios apsaugotų šių nepilnamečių orumą, privatų gyvenimą ir ramybę, prireikus dėl faktinių aplinkybių keblumo ir sunkumo bei dėl su nukentėjusiųjų jaunu amžiumi susijusių sunkumų pasinaudojant psichologo eksperto pagalba. M. Pupino paprieštaravo šiam prašymui tvirtindama, kad toks atvejis nenumatytas BPK 392 straipsnio 1 ir 1a dalyje.
- 17 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, atsižvelgiant į svarstomas nacionalines nuostatas prokuratūros prašymas yra atmestinas, nes jos nenumato tokios atskiros išankstinio įrodymų rinkimo procedūros bei ypatingų įrodymų rinkimo taisyklių naudojimo įtariamajai inkriminuojamų faktų atvejais, net jei nėra priežasčių, dėl kurių šios nuostatos, kai nukentėjusieji yra nepilnamečiai, neturėtų būti taikomos ir BPK 392 straipsnio 1 dalyje nenumatytais atvejais. Kai kurie į BPK 392 straipsnio 1 dalies taikymo sritį nepatenkantys nusikaltimai gali būti daug pavojingesni nukentėjusiesiems nei į ją patenkantys. Taip yra pagrindinės bylos atveju, kai, prokuratūros teigimu, M. Pupino žiaurus elgesys su keliais jaunesniais kaip penkerių metų vaikais jiems sukėlė psichologinių traumų.

18 Tvirtindamas, kad, „nepaisydamas esamo ar nesamo Bendrijos teisės aktų tiesioginio veikimo“, nacionalinis teismas privalo „aiškinti savo nacionalinę teisę remdamasis Bendrijos nuostatų tekstu ir prasme“ ir abejodamas dėl BPK 392 straipsnio 1 a dalies ir 398 straipsnio 5 a dalies atitikties pagrindų sprendimo 2, 3 ir 8 straipsniams, nes šios kodekso nuostatos apriboja ikiteisminio tyrimo teisėjo galimybę atitinkamai pasinaudoti išankstinio įrodymų rinkimo būdu ir ypatingomis įrodymų rinkimo bei fiksavimo taisyklėmis tik seksualinių ir seksualinio pobūdžio nusikaltimais, *Tribunale di Firenze* ikiteisminio tyrimo teisėjas nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir prašyti Teisingumo Teismo pareikšti nuomonę dėl pagrindų sprendimo 2, 3 ir 8 straipsnių reikšmės.

Dėl Teisingumo Teismo kompetencijos

- 19 Pagal ES 46 straipsnio b punktą Europos bendrijos, Europos anglių ir plieno bendrijos ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarčių nuostatos dėl Europos Bendrijų Teisingumo Teismo įgaliojimų ir jų vykdymo, įskaitant ir EB 234 straipsnį, taikomos VI antraštinės dalies nuostatomis, atsižvelgiant į 35 straipsnyje numatytas sąlygas. Iš to matyti, kad EB 234 straipsnyje numatytą sistemą siekiama taikyti Teisingumo Teismo jurisdikcijai, susijusiai su prejudicinių sprendimų priėmimu, pagal ES 35 straipsnį, atsižvelgiant į šioje nuostatoje numatytas sąlygas.
- 20 Kaip buvo pažymėta šio sprendimo 5 punkte, 1999 m. gegužės 1 d. įsigaliojusioje deklaracijoje Italijos Respublika nurodė, kad ji pripažįsta Teisingumo Teismo jurisdikciją dėl ES 35 straipsnyje numatytų aktų galiojimo ir išaiškinimo šio straipsnio 3 dalies b punkte numatytomis sąlygomis.
- 21 Kalbant apie ES 35 straipsnio 1 dalyje numatytus aktus, analogiškai EB 234 straipsnio pirmajai ir antrajai pastraipoms išdėstytos šios nuostatos 3 dalies b punktas numato, kad valstybės narės „bet kuris <...> teismas“ gali „prašyti Teisingumo Teismą priimti preliminarų nutarimą“ jo nagrinėjamoje byloje iškilusiu ir su šių aktų „teisėtumu ar išaiškinimu“ susijusiu klausimu, „jei tas teismas <...> mano, jog tą klausimą būtina išspręsti, kad būtų galima priimti sprendimą“.

- 22 Aišku, pirma, kad baudžiamojoje byloje veikiantis ikiteisminio tyrimo teisėjas, šiuo atveju teisėjas pagrindinėje byloje, atlieka teisminę funkciją ir todėl turi būti laikomas „valstybės narės teismu“ ES 35 straipsnio prasme (dėl EB 234 straipsnio žr. 1995 m. vasario 23 d. Sprendimą *Cacchiarelli ir Stanghellini*, C-54/94 ir C-74/94, Rink. p. I-391 ir 1996 m. gruodžio 12 d. Sprendimą X, C-74/95 ir C-129/95, Rink. p. I-6609) ir, antra, kad pagrindų sprendimas, pagrįstas ES 31 ir 34 straipsniais, išplaukia iš aktų, numatytų ES 35 straipsnio 1 dalyje, dėl kurių Teisingumo Teismas gali priimti prejudicinį sprendimą.
- 23 Nors Teisingumo Teismas iš principo turi jurisdikciją atsakyti į pateiktą prejudicinį klausimą, vis dėlto dėl pateikto prašymo Prancūzijos ir Italijos vyriausybės nurodė prieštaravimą dėl priimtumo, susijusį su tuo, kad Teisingumo Teismo atsakymas nebus naudingas pagrindinei bylai išspręsti.
- 24 Prancūzijos vyriausybė teigia, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia taikyti tam tikras pagrindų sprendimo nuostatas vietoj nacionalinės teisės aktų, nors pagal paties ES 34 straipsnio 2 dalies b punktą pagrindų sprendimai negali turėti tokio tiesioginio veikimo. Be to, šios vyriausybės teigimu, net ir paties prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, nacionalinės teisės neįmanoma išaiškinti taip, kad ji derėtų su pagrindų sprendimu. Vadinasi, pagal Teisingumo Teismo praktiką atitinkamo aiškinimo principas negali virsti *contra legem* aiškinimu bei apsunkinti fizinio asmens padėties baudžiamojoje byloje vien remiantis pagrindų sprendimu, nors taip yra šios pagrindinės bylos atveju.
- 25 Italijos vyriausybė visų pirma teigia, kad pagrindų sprendimas ir Bendrijos direktyva yra labai skirtingi teisės šaltiniai ir todėl pagrindų sprendimas nesukelia nacionaliniam teismui tokios atitinkamo nacionalinės teisės aiškinimo pareigos, kokią Teisingumo Teismas pabrėžė savo praktikoje, susijusioje su Bendrijos direktyvomis.

- 26 Akivaizdžiai neprieštaraudamos dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtimumo, Švedijos ir Jungtinės Karalystės vyriausybės visiškai pritaria Italijos vyriausybei, *inter alia*, pabrėždamos Europos Sąjungos sutarties VI antraštinėje dalyje numatyto valstybių narių bendradarbiavimo tarpvyriausybinių pobūdį.
- 27 Galiausiai Nyderlandų vyriausybė akcentuoja atitinkamo aiškinimo pareigos ribas ir klausia, ar darant prielaidą, kad ši pareiga taikytina pagrindų sprendimui, ji gali būti taikoma pagrindinėje byloje, būtent atsižvelgiant į šias ribas.
- 28 Pažymėtina, kaip nurodyta šio sprendimo 19 punkte, kad EB 234 straipsnyje numatyta tvarka taikytina ES 35 straipsniui, atsižvelgiant į jame numatytas sąlygas.
- 29 Kaip ir EB sutarties 234, ES 35 straipsnis numato, kad kreipimasis į Teisingumo Teismą dėl prejudicinio sprendimo priėmimo yra galimas tik su sąlyga, kad nacionalinis teismas „mano, jog tą klausimą būtina išspręsti, kad būtų galima priimti sprendimą“, todėl Teisingumo Teismo praktika, susijusi su prejudicinių klausimų, pateiktų pagal EB 234 straipsnį, priimtimumu, iš principo yra taikytina ir pagal ES 35 straipsnį Teisingumo Teismui pateiktiems prašymams priimti prejudicinius sprendimus.
- 30 Iš to išplaukia, kad svarbumo prezumpcijos, taikytinos prejudicine tvarka nacionalinių teismų pateikiamiems klausimams, gali būti nesilaikoma tik išimtiniais atvejais, jeigu paaiškėja, kad prašomas Bendrijos teisės aiškinimas yra akivaizdžiai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais arba dalyku, jeigu problema hipotetinė arba jeigu Teisingumo Teismas neturi faktinės ir teisinės informacijos, kad galėtų naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus. Išskyrus šiuos atvejus, Teisingumo Teismas iš principo privalo atsakyti į prejudicinius klausimus dėl ES 35 straipsnio 1 dalyje numatytų aktų išaiškinimo (dėl EB 234 straipsnio, be kita ko, žr. 1999 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Beck ir Bergdorf*, C-355/97, Rink. p. I-4977, 22 punktą ir 2005 m. birželio 7 d. Sprendimo *VEMW ir kt.*, C-17/03, Rink. p. I-0000, 34 punktą).

- 31 Atsižvelgiant į Prancūzijos, Italijos, Švedijos, Nyderlandų bei Jungtinės Karalystės vyriausybių pateiktus argumentus, būtina išnagrinėti, ar, kaip spėja nacionalinis teismas bei jį palaikančios Prancūzijos, Graikijos, Portugalijos vyriausybės ir Komisija, nacionalinėms valdžios institucijoms tenkanti pareiga aiškinti nacionalinę teisę kuo labiau atsižvelgiant į Bendrijos direktyvos nuostatas ir tikslus lygiai taip pat bei tose pačiose ribose galioja, jei toks aktas yra pagrindų sprendimas, priimtas remiantis Europos Sąjungos sutarties VI antraštine dalimi.
- 32 Teigiamai atsakius į šį klausimą, būtina patikrinti, kaip pastebėjo Prancūzijos, Italijos, Švedijos ir Jungtinės Karalystės vyriausybės, ar akivaizdu, kad atsakymas į prejudicinį klausimą negalėtų konkrečiai paveikti pagrindinės bylos ginčo išsprendimo, atsižvelgiant į atitinkamo aiškinimo pareigai būdingas ribas.
- 33 Visų pirma pažymėtina, kad ES 34 straipsnio 2 dalies b punkto formuluotė yra labai panaši į EB 249 straipsnio trečiosios pastraipos formuluotę. Pagal ES 34 straipsnio 2 dalies b punktą pagrindų sprendimams suteikiamas privalomas pobūdis ta prasme, kad jie valstybėms narėms „yra privalomi siektinų rezultatų atžvilgiu, bet palieka nacionalinėms valdžios institucijoms galimybę pasirinkti jų įgyvendinimo formą ir būdus“.
- 34 Suformuluotas panašiai kaip ir EB 249 straipsnio trečiojoje pastraipoje, privalomas pagrindų sprendimų pobūdis lemia nacionalinės valdžios institucijų, ypač nacionalinių teismų, atitinkamo nacionalinės teisės aiškinimo pareigą.
- 35 Ta aplinkybė, kad Teisingumo Teismo įgaliojimai pagal ES 35 straipsnį yra siauresni dėl Europos Sąjungos sutarties VI antraštinės dalies nei pagal EB sutartį, ir tai, kad nėra užbaigtos teisės gynimo priemonių ir procedūrų sistemos, skirtos užtikrinti institucijų teisės aktų teisėtumo pagal minėtą VI antraštinę dalį kontrolę, neprieštarauja šiai išvadai.

- 36 Iš esmės, neatsižvelgiant į Amsterdamo sutartimi numatytą integracijos laipsnį glaudesnės Europos tautų sąjungos kūrimo etapu ES 1 straipsnio antrosios pastraipos prasme, yra visiškai suprantama, kad Europos Sąjungos sutarties autoriai manė esant naudinga numatyti galimybę dėl šios sutarties VI antraštinės dalies panaudoti panašaus į EB sutartyje numatyto poveikio teisinius instrumentus tam, kad būtų veiksmingai siekiama Sąjungos tikslų.
- 37 Teisingumo Teismo jurisdikcijos, susijusios su prejudicinių sprendimų priėmimu, pagal ES 35 straipsnį svarbą patvirtina ir tai, kad pagal jo 4 dalį kiekviena valstybė narė, pagal šio straipsnio 2 dalį padariusi pareiškimą ar jo nepadariusi, turi teisę pateikti Teisingumo Teismui pareiškimus arba rašytines pastabas tais atvejais, kai iškeliama byla pagal to paties straipsnio 1 dalį.
- 38 Šie įgaliojimai netektų savo esminio naudingo poveikio, jei fiziniai asmenys neturėtų teisės remtis pagrindų sprendimais, siekdami atitinkamo nacionalinės teisės aiškinimo valstybių narių teismuose.
- 39 Pagrįsdamos savo teiginį, Italijos ir Jungtinės Karalystės vyriausybės teigia, kad, skirtingai nei EB sutartis, Europos Sąjungos sutartis nenumato jokios analogiškos numatytai EB 10 straipsnyje pareigos, kuria iš dalies rėmėsi Teisingumo Teismo praktika, pagrįsdama Bendrijos teisę atitinkančio nacionalinės teisės aiškinimo pareigą.
- 40 Šis argumentas yra atmestinas.
- 41 Europos Sąjungos sutarties 1 straipsnio antra ir trečia dalys numato, kad ši Sutartis žymi naują glaudesnės Europos tautų sąjungos kūrimo etapą ir kad Sąjungos, kurios pagrindas yra Europos Bendrija, kurias papildė šios Sutarties nustatytos bendradarbiavimo politikos sritys ir formos, uždavinys – darniai ir solidariai tvarkyti valstybių narių ir jų tautų santykius.

- 42 Sajungai būtų sunku veiksmingai įvykdyti šį uždavinį, jei sąžiningo bendradarbiavimo principas, be kita ko, numatantis, kad valstybės narės imasi visų atitinkamų bendrų ar specialių priemonių, kad užtikrintų įsipareigojimų pagal Europos Sąjungos teisę vykdymą, taip pat nebūtų taikytinas policijos ir teismų bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, kuris, be to, visiškai remiasi valstybių narių ir institucijų bendradarbiavimu, kaip visiškai teisingai pastebėjo generalinė advokatė savo išvados 26 punkte.
- 43 Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad atitinkamo aiškinimo principas taikytinas ir pagrindų sprendimų, priimtų pagal Europos Sąjungos sutarties VI antraštinę dalį, atžvilgiu. Taikant nacionalinę teisę, šią teisę aiškinantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi tai daryti kuo labiau atsižvelgdamas į pagrindų sprendimo nuostatas ir tikslus, kad pasiektų juo siekiamą tikslą ir laikytųsi ES 34 straipsnio 2 dalies b punkto.
- 44 Vis dėlto pažymėtina, kad nacionalinio teismo pareigos aiškinant atitinkamas savo nacionalinės teisės normas atsižvelgti į pagrindų sprendimo turinį riboja bendrieji teisės principai, ypač teisinio saugumo ir negaliojimo atgal principai.
- 45 Šie principai, be kita ko, prieštarauja tam, kad ši pareiga galėtų, remiantis pagrindų sprendimu ir neatsižvelgiant į jį įgyvendinantį valstybės narės įstatymą, lemti jo nuostatas pažeidusių asmenų baudžiamosios atsakomybės nustatymą arba sugriežtinimą (dėl Bendrijos direktyvų, be kita ko, žr. 1996 m. gruodžio 12 d. Sprendimo X, C-74/95 ir C-129/95, Rink. p. I-6609, 24 punktą ir 2005 m. gegužės 3 d. Sprendimo *Berlusconi ir kt.*, C-387/02, C-391/02 ir C-403/02, Rink. p. I-0000, 74 punktą).
- 46 Vis dėlto pažymėtina, kad nuostatos, dėl kurių pateiktas šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą, yra susijusios ne su suinteresuotojo asmens baudžiamosios atsakomybės apimtimi, o su proceso eiga ir įrodymų rinkimo taisyklėmis.

- 47 Nacionalinio teismo pareiga aiškinant susijusias nacionalinės teisės normas atsižvelgti į pagrindų sprendimo turinį pasibaigia, jei ši nacionalinė teisė negali būti taikoma taip, kad pasiektų tikslą, suderinamą su pagrindų sprendimo tikslu. Kitaip tariant, atitinkamo aiškinimo principas negali pagrįsti nacionalinės teisės *contra legem* aiškinimo. Vis dėlto šis principas reikalauja, kad nacionalinis teismas prireikus atsižvelgtų į visą nacionalinės teisės sistemą, siekiant nustatyti, koku mastu ji turi būti taikoma, kad būtų išvengta priešingo nei pagrindų sprendimu siekiamo rezultato.
- 48 Tačiau, kaip pastebėjo generalinė advokatė savo išvados 40 punkte, nėra akivaizdu, kad pagrindinėje byloje pagrindų sprendimą atitinkantis nacionalinės teisės aiškinimas būtų negalimas. Nacionalinis teismas turi patikrinti, ar atitinkamas nacionalinės teisės aiškinimas galimas šioje byloje.
- 49 Atsižvelgiant į šią sąlygą, į prejudicinį klausimą reikia atsakyti.

Dėl prejudicinio klausimo

- 50 Prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar pagrindų sprendimo 2, 3 straipsniai ir 8 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinami taip, kad nacionalinis teismas privalo turėti galimybę leisti mažamečiams vaikams, kurie, kaip pagrindinėje byloje, tvirtina nukentėję dėl žiauraus elgesio, duoti parodymus pagal taisykles, užtikrinančias šiems vaikams tinkamą apsaugą, pavyzdžiui, neviešame posėdyje ir prieš jam įvykstant.
- 51 Pagal pagrindų sprendimo 3 straipsnį kiekviena valstybė narė atliekant procesinius veiksmus garantuoja nukentėjusiesiems galimybę būti išklaustytiems ir duoti parodymus bei imasi atitinkamų priemonių siekdama užtikrinti, kad jos valdžios institucijos apklaustų nukentėjusiuosius tik tiek, kiek reikia baudžiamosios bylos nagrinėjimui.

- 52 Pagrindų sprendimo 2 straipsnis ir 8 straipsnio 4 dalis įpareigoja kiekvieną valstybę narę stengtis užtikrinti, kad atliekant procesinius veiksmus nukentėjusieji būtų traktuojami su derama pagarba asmens orumui, užtikrinti, kad nukentėjusieji, kurie yra ypač pažeidžiami, galėtų naudotis konkrečiai nustatyta tvarka, geriausiai atitinkančia jų padėtį, ir užtikrinti, kad tais atvejais, kai nukentėjusiuosius, ypač labiausiai pažeidžiamus, reikia apsaugoti nuo parodymų davimo viešame teismo posėdyje padarinių, nukentėjusieji teismo sprendimu gali turėti teisę duoti parodymus tokiu būdu, kuris leistų šį tikslą pasiekti bet kuriomis tinkamomis priemonėmis, suderinamomis su pagrindiniais teisiniais principais.
- 53 Pagrindų sprendimas neapibrėžia nukentėjusiojo pažeidžiamumo sąvokos 2 straipsnio 2 dalies ir 8 straipsnio 4 dalies prasme. Tačiau, nepaisant atsakymo į klausimą, ar aplinkybės, kad nukentėjusysis nuo baudžiamojo pažeidimo yra mažametis, paprastai pakanka jį laikyti ypač pažeidžiamu pagrindų sprendimo prasme, negalima nesutikti, kad jei, kaip yra pagrindinėje byloje, mažamečiai vaikai teigia patyrę žiaurų elgesį, ypač mokytojos žiaurų elgesį, jie gali būti laikomi ypač pažeidžiami, atsižvelgiant konkrečiai į jų amžių bei pažeidimo, nuo kurio nukentėjo, pobūdį ir pasekmes tam, kad galėtų pasinaudoti specialia apsauga, nustatyta anksčiau minėto pagrindų sprendimo nuostatomis.
- 54 Nė viena iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytų šių trijų pagrindų sprendimo nuostatų nenumato konkrečių taisyklių, įgyvendinančių nurodomus tikslus, būtent užtikrinti ypač pažeidžiamiems nukentėjusiesiems „konkrečiai nustatytą tvarką, geriausiai atitinkančią jų padėtį“ ir taip pat galimybę pasinaudoti specialia „teise duoti parodymus“, užtikrinančia visiems nukentėjusiesiems, kad jie „bus traktuojami su derama pagarba asmens orumui“, bei galimybę būti išklaudytiems ir „duoti parodymus“, taip pat užtikrinti, kad nukentėjusiuosius apklaustų „tik tiek, kiek reikia baudžiamosios bylos nagrinėjimui“.

- 55 Pagal pagrindinėje byloje svarstomus teisės aktus ikiteisminio tyrimo metu duoti parodymai paprastai turi būti pakartoti viešame posėdyje tam, kad įgytų visišką įrodomąją galią. Vis dėlto tam tikrais atvejais leidžiama duoti tokios pačios įrodomosios galios parodymus tik vieną kartą ikiteisminio tyrimo metu, tačiau pagal kitokias taisykles nei numatytos viešajame posėdyje.
- 56 Šiomis aplinkybėmis pagrindų sprendimo nuostatose minėti siekiami tikslai reikalauja, kad nacionalinis teismas turėtų galimybę ypač pažeidžiamų nukentėjusiųjų atžvilgiu taikyti specialią tvarką, pavyzdžiui, valstybės narės teisėje numatytą atskirą išankstinio įrodymų rinkimo procedūrą bei specialias parodymų davimo taisykles, jei ši tvarka geriausiai atitinka nukentėjusiųjų padėtį ir neleidžia prarasti įrodymų, minimaliai sumažindama kartotinių apklausų skaičių ir užkirsdama kelią dėl parodymų davimo viešajame posėdyje galimoms žalingoms pasekmėms tokių nukentėjusiųjų atžvilgiu.
- 57 Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad pagal pagrindų sprendimo 8 straipsnio 4 dalį taip duoti parodymai privalo visais atvejais būti suderinami su valstybės narės pagrindiniais teisiniais principais.
- 58 Be to, pagal ES 6 straipsnio 2 dalį Sąjunga gerbia pagrindines teises, kurias užtikrina 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašyta Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija (toliau – konvencija) ir kurios kyla iš valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų kaip bendrieji teisės principai.
- 59 Vadinas, pagrindų sprendimas privalo būti aiškinamas atsižvelgiant į pagrindines teises, iš kurių ypač pažymėtina teisė į teisingą bylos nagrinėjimą, numatyta konvencijos 6 straipsnyje ir aiškinama Europos žmogaus teisių teismo.

- 60 Darant prielaidą, kad nagrinėjamu atveju galima pasinaudoti pagal Italijos teisę numatyta atskira išankstinio įrodymų rinkimo procedūra bei specialiomis parodymų davimo taisyklėmis, atsižvelgiant į atitinkamo nacionalinės teisės aiškinimo pareigą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui reiktų įsitikinti, ar dėl šių priemonių taikymo visas M. Pupino baudžiamasis procesas netaps neteisingas konvencijos 6 straipsnio, išaiškinto Europos žmogaus teisių teismo, prasme (be kita ko, žr. 2001 m. gruodžio 20 d. Europos žmogaus teisių teismo sprendimą *P.S. prieš Vokietiją* ir 2002 m. liepos 2 d. Sprendimą *S.N. prieš Švediją*, *Recueil des arrêts et décisions* 2002-V; 2004 m. vasario 13 d. Sprendimą *Rachdad prieš Prancūziją* ir 2005 m. sausio 20 d. Sprendimą *Accardi ir kt. prieš Italiją*, skundas Nr. 30598/02).
- 61 Atsižvelgiant į visa tai, kas pasakyta, į prejudicinį klausimą reikia atsakyti, kad pagrindų sprendimo 2, 3 straipsniai ir 8 straipsnio 4 dalis privalo būti aiškinami taip, jog nacionalinis teismas privalo turėti galimybę leisti mažamečiams vaikams, kurie, kaip pagrindinėje byloje, tvirtina nukentėję dėl žiauraus elgesio, duoti parodymus pagal taisykles, užtikrinančias šiems vaikams tinkamą apsaugą, pavyzdžiui, neviešame posėdyje ir prieš jam įvykstant. Nacionalinis teismas privalo atsižvelgti į visas nacionalinės teisės normas ir jas aiškinti kuo labiau remdamasis pagrindų sprendimo nuostatomis bei tikslais.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 62 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

2001 m. kovo 15 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2001/220/TVR dėl nukentėjusiųjų padėties baudžiamosiose bylose 2, 3 straipsniai ir 8 straipsnio 4 dalis privalo būti aiškinami taip, kad nacionalinis teismas privalo turėti galimybę leisti mažamečiams vaikams, kurie, kaip pagrindinėje byloje, tvirtina nukentėję dėl žiauraus elgesio, duoti parodymus pagal taisykles, užtikrinančias šiems vaikams tinkamą apsaugą, pavyzdžiui, neviešame posėdyje ir prieš jam įvykstant.

Nacionalinis teismas privalo atsižvelgti į visas nacionalinės teisės normas ir jas aiškinti kuo labiau remdamasis pagrindų sprendimo nuostatomis bei tikslais.

Parašai.

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2007 m. gegužės 3 d.

„Policijos ir teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – ES 6 straipsnio 2 dalis ir 34 straipsnio 2 dalies b punktas – Pamatinis sprendimas 2002/584/TVR – Europos arešto orderis ir perdavimo tarp valstybių narių tvarka – Nacionalinės teisės aktų derinimas – Dvigubo baudžiamumo tikrinimo panaikinimas – Galiojimas“

Byloje C-303/05

dėl *Arbitragehof* (Belgija) 2005 m. liepos 13 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2005 m. liepos 29 d., pagal ES 35 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Advocaten voor de Wereld VZW

prieš

Leden van de Ministerraad

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, R. Schintgen, P. Kūris, E. Juhász ir J. Klučka, teisėjai J. N. Cunha Rodrigues (pranešėjas), J. Makarczyk, U. Løhmus, E. Levits ir L. Bay Larsen,

generalinis advokatas D. Ruiz-Jarabo Colomer,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. liepos 11 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Advocaten voor de Wereld VZW*, atstovaujamos advokatų L. Deleu, P. Bekaert ir F. Van Vlaenderen,
- Belgijos vyriausybės, atstovaujamos M. Wimmer, padedamo advokatų E. Jacobowitz ir P. de Maeyer,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos T. Boček,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos J. M. Rodríguez Cárcamo,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir J.-C. Niollet bei E. Belliard,
- Latvijos vyriausybės, atstovaujamos E. Balode-Buraka,
- Lietuvos vyriausybės, atstovaujamos D. Kriauciūno,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos H. G. Sevenster, M. de Mol ir C. M. Wissels,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos J. Pietras,
- Suomijos vyriausybės, atstovaujamos E. Bygglin,
- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos S. Nwaokolo ir C. Gibbs, padedamų *barrister* A. Dashwood,
- Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos S. Kyriakopoulou bei J. Schutte ir O. Petersen,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos W. Bogensberger ir R. Troosters,

susipažinęs su 2006 m. rugsėjo 12 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada, priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra susijęs su 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1, toliau – pamatinis sprendimas) teisėtumo įvertinimu.

- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant *Advocaten voor de Wereld VZW* (toliau – *Advocaten voor de Wereld*) Arbitražo teisme (*Arbitragehof*) pateiktą ieškinį dėl 2003 m. gruodžio 19 d. Belgijos įstatymo dėl Europos arešto orderio (*Moniteur belge*, 2003 m. gruodžio 22 d., p. 60075, toliau – 2003 m. gruodžio 19 d. Įstatymas) panaikinimo ar bent jau jo 3 straipsnio, 5 straipsnio 1 ir 2 dalių bei 7 straipsnio panaikinimo.

Teisinis pagrindas

- 3 Pagal pamatinio sprendimo penktą konstatuojamąją dalį:

„Sajungos siekis tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve reikalauja panaikinti ekstradiciją tarp valstybių narių ir pakeisti ją perdavimo sistema tarp teisminių institucijų. Be to, pradėjus taikyti naują supaprastintą nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo sistemą vykdant baudžiamuosius nuosprendžius ar traukiant baudžiamojon atsakomybėn, galima panaikinti dabartinės ekstradicijos tvarkos sudėtingumą ir jai būdingas vilkinimo tendencijas. Tradiciniai iki šiol egzistavę valstybių narių bendradarbiavimo santykiai laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje turėtų būti pakeisti teismo sprendimų baudžiamosiose bylose laisvo judėjimo sistema, taikoma ir ikiteisminiams, ir galutiniams sprendimams.“

- 4 Pamatinio sprendimo šeštoje konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Šiame pamatiniame sprendime numatytas Europos arešto orderis baudžiamosios teisės srityje yra pirmoji konkreti priemonė, įgyvendinanti abipusio pripažinimo principą, kurį Europos Vadovų Taryba pavadino teismo bendradarbiavimo „kertiniu akmeniu“.“

- 5 Vadovaujantis pamatinio sprendimo septinta konstatuojamąja dalimi:

„Kadangi valstybės narės, veikdamos vienašališkai, negali pakeisti daugiašalės ekstradicijos sistemos, kuri remiasi 1957 m. gruodžio 13 d. Europos konvencija dėl ekstradicijos, ir todėl dėl šios užduoties masto ir poveikio ją geriau galima įvykdyti Sąjungos lygiu, Taryba gali priimti priemones, vadovaudamasi subsidiarumo principu, nurodytu Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje ir Europos bendrijos steigimo sutarties 5 straipsnyje. Vadovaujantis proporcingumo principu, nustatytu pastarajame straipsnyje, šis pamatinis sprendimas nereglamentuoja daugiau nei būtina šiam tikslui pasiekti.“

6 Pagal pamatinio sprendimo vienuoliktą konstatuojamąją dalį:

„Valstybių narių tarpusavio santykiuose Europos arešto orderis turėtų pakeisti visus ankstesnius dokumentus, susijusius su ekstradicija, įskaitant Konvencijos, įgyvendinančios Šengeno susitarimą, III antraštinės dalies nuostatas, susijusias su ekstradicija.“

7 Pamatinio sprendimo 1 straipsnyje, priimtame remiantis ES 31 straipsnio 1 dalies a ir b punktais ir ES 34 straipsnio 2 dalies b punktu, įtvirtinta:

„1. Europos arešto orderis yra teisminis sprendimas, kurį išduoda valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę, arba sprendimą dėl įkalinimo.

2. Valstybės narės vykdo Europos arešto orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pamatinio sprendimo nuostatomis.

3. Šis pamatinis sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje.“

8 Pamatinio sprendimo 2 straipsnyje numatyta:

„1. Europos arešto orderis gali būti išduotas už veiką, baustiną pagal išduodančios valstybės narės teisę laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent 12 mėnesių, arba, kai bausmė arba sprendimas dėl įkalinimo jau yra priimtas, – bent keturi mėnesiai.

2. Už šias nusikalstamas veikas, jei išduodančioje valstybėje narėje už jas baudžiama laisvės atėmimu arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent treji metai, ir laikantis jų apibrėžimo išduodančios valstybės narės teisėje, taikomas perdavimas pagal Europos arešto orderį, atsižvelgiant į šio pamatinio sprendimo reikalavimus ir netikrinant veikos dvigubo baudžiamumo principo:

- dalyvavimas nusikalstamame susivienijime,
- terorizmas,
- prekyba žmonėmis,
- seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija,
- neteisėta prekyba narkotikais ir psichotropinėmis medžiagomis,
- neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis,
- korupcija,
- sukčiavimas, įskaitant sukčiavimą, kuris turi poveikį Europos Bendrijų finansiniams interesams, kaip apibrėžta 1995 m. liepos 26 d. Konvencijoje dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos,
- nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimas,
- valiutos, įskaitant eurą, padirbinėjimas,
- nusikaltimai informatikai,
- nusikaltimai aplinkai, įskaitant neteisėtą prekybą nykstančiomis gyvūnų ir nykstančiomis augalų rūšimis bei veislėmis,
- pagalba neteisėtai patekti į šalį ir apsigyventi joje,
- nužudymas, sunkus sveikatos sužalojimas,
- neteisėta prekyba žmogaus organais ir audiniais,
- žmogaus pagrobimas, neteisėtas laisvės atėmimas ir įkaitų ėmimas,
- rasizmas ir ksenofobija,
- organizuotas arba ginkluotas apiplėšimas,
- neteisėta prekyba kultūros vertybėmis, įskaitant antikvarines vertybes ir meno kūrinius,
- apgaulė,

- reketavimas ir turto prievartavimas,
 - gaminių klastojimas ir piratavimas,
 - administracinių dokumentų klastojimas ir prekyba jais,
 - mokėjimo priemonių klastojimas,
 - neteisėta prekyba hormoninėmis medžiagomis ir kitomis augimo skatinimo medžiagomis,
 - neteisėta prekyba branduolinėmis ir radioaktyviomis medžiagomis,
 - prekyba vogtomis transporto priemonėmis,
 - išžaginimas,
 - padegimas,
 - Tarptautiniam baudžiamajam teismui teisingi nusikaltimai,
 - neteisėtas orlaivių arba laivų užgrobimas,
 - diversija.
3. Taryba, Europos Sąjungos sutarties (ESS) 39 straipsnio 1 dalyje nustatytomis sąlygomis pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali bet kuriuo metu vieningai papildyti šio straipsnio 2 dalyje pateiktą sąrašą kitomis nusikalstamų veikų kategorijomis. Taryba, atsižvelgdama į Komisijos pagal 34 straipsnio 3 dalį pateiktą pranešimą, ištiria, ar šį sąrašą reikėtų praplėsti ar pakeisti.
4. Kitų, į šio straipsnio 2 dalį neįrašytų, nusikalstamų veikų atvejais perdavimas gali būti vykdomas su sąlyga, kad veikos, dėl kurių yra išduotas Europos arešto orderis, būtų laikomos nusikalstamomis veikomis pagal vykdančiosios valstybės narės teisę, nesvarbu, kokia būtų veikos sudėtis ar kaip ji apibūdinama.“ (Pataisytas vertimas)

9 Pamatinio sprendimo 31 straipsnyje numatyta:

„1. Nepažeidžiant toliau išvardytų konvencijų nuostatų taikymo valstybių narių ir trečiųjų valstybių santykiams, šis pamatinis sprendimas nuo 2004 m. sausio 1 d. pakeičia šių konvencijų, taikomų valstybių narių tarpusavio santykiams ekstradicijos srityje, atitinkamas nuostatas:

- a) 1957 m. gruodžio 13 d. Europos konvencijos dėl ekstradicijos, jos 1975 m. spalio 15 d. papildomo protokolo, jos 1978 m. kovo 17 d. antrojo papildomo protokolo ir 1977 m. sausio 27 d. Europos konvencijos dėl kovos su terorizmu nuostatas, susijusias su ekstradicija;
- b) 1989 m. gegužės 26 d. Europos Bendrijų 12 valstybių narių susitarimą dėl ekstradicijos prašymų perdavimo būdų supaprastinimo ir modernizavimo;
- c) 1995 m. kovo 10 d. Konvenciją dėl supaprastintos ekstradicijos tvarkos tarp Europos Sąjungos valstybių narių;
- d) 1996 m. rugsėjo 27 d. Konvenciją dėl ekstradicijos tarp Europos Sąjungos valstybių narių;
- e) 1990 m. birželio 19 d. Konvencijos dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimą dėl laipsniško bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo III antraštinės dalies 4 skyrių.

2. Valstybės narės, priėmus šį pagrindų sprendimą, gali ir toliau taikyti galiojančius dvišalius ar daugiašalius susitarimus, jei tokie susitarimai leidžia išplėsti arba padidinti šio pamatinio sprendimo tikslus ir padeda dar labiau supaprastinti arba palengvinti asmenų, kurių areštui yra išduoti Europos arešto orderiai, perdavimo tvarką.

Įsigaliojus šiam pamatiniam sprendimui, valstybės narės gali sudaryti dvišalius arba daugiašalius susitarimus, jei tokie susitarimai leidžia išplėsti šio pamatinio sprendimo nuostatas ir padeda dar labiau supaprastinti arba palengvinti asmenų, kurių areštui yra išduoti Europos arešto orderiai, perdavimo tvarką, ypač nustatant trumpesnius už 17 straipsnyje nustatytus terminus, išplečiant 2 straipsnio 2 dalyje nustatytą nusikalstamų veikų sąrašą, dar labiau apribojant 3 ir 4 straipsnyje nurodytus atsisakymo pagrindus arba dar labiau sumažinant 2 straipsnio 1 ar 2 dalyse nustatytą ribą.

Šios straipsnio dalies antrojoje pastraipoje minėti susitarimai negali turėti poveikio santykiams su valstybėmis narėmis, kurios nėra tokių susitarimų šalys.

Per tris mėnesius nuo šio pamatinio sprendimo įsigaliojimo valstybės narės Tarybai ir Komisijai praneša apie šios straipsnio dalies pirmojoje pastraipoje minėtus esamus susitarimus, kuriuos jos nori ir toliau taikyti.

Valstybės narės Tarybai ir Komisijai taip pat praneša apie naujus susitarimus, minėtus šios straipsnio dalies antrojoje pastraipoje, per tris mėnesius nuo jų pasirašymo dienos.

3. Kai šio straipsnio 1 dalyje minėtos konvencijos ar susitarimai taikomi valstybių narių teritorijoms arba teritorijoms, už kurių išorės santykius atsakinga valstybė narė ir kurioms šis pamatinis sprendimas netaikomas, tokie dokumentai ir toliau galioja tų teritorijų ir kitų valstybių narių santykiams.“ (Pataisytas vertimas)

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 10 Iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo sprendimo matyti, kad 2004 m. birželio 21 d. *Advocaten voor de Wereld* Arbitražo teisme pateikė ieškinį dėl viso ar dalies 2003 m. gruodžio 19 d. Įstatymo, perkeliančio į Belgijos teisę pamatinio sprendimo nuostatas, panaikinimo.
- 11 Grįsdama savo ieškinį *Advocaten voor de Wereld*, be kita ko, teigia, kad pamatinis sprendimas yra neteisėtas dėl to, jog su Europos arešto orderiu susijusius klausimus turėjo reglamentuoti konvencija, o ne pamatinis sprendimas, nes pagal ES 34 straipsnio 2 dalies b punktą pamatiniai sprendimai gali būti priimami tik „siekiant suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus“, tačiau taip nėra šios bylos atveju.

- 12 Be to, *Advocaten voor de Wereld* tvirtina, kad 2003 m. gruodžio 19 d. Įstatymo 5 straipsnio 2 dalis, kuria į vidaus teisę perkeliama pamatinio sprendimo 2 straipsnio 2 dalis, pažeidžia lygybės ir nediskriminavimo principą, nes pastarojoje nuostatoje nurodytų nusikalstamų veikų atžvilgiu, vykdant Europos arešto orderį, nukrypstama nuo veikos dvigubo baudžiamumo tikrinimo reikalavimo nesant objektyvių ir protingų priežasčių, nors šis reikalavimas išsaugomas kitų nusikalstamų veikų atžvilgiu.
- 13 *Advocaten voor de Wereld* taip pat teigia, kad 2003 m. gruodžio 19 d. Įstatymas neatitinka ir teisėtumo principo baudžiamosiose bylose sąlygų, nes jame nurodytos ne nusikalstamos veikos, turinčios pakankamai aiškų ir tikslų norminį turinį, o tik abstrakčios nepageidautino elgesio kategorijos. Dėl Europos arešto orderio vykdymo sprendimą priimanti teisminė institucija neturi pakankamai informacijos, kad galėtų veiksmingai patikrinti, ar nusikalstamos veikos, už kurias prašomas išduoti asmuo yra persekiojamas ar už kurias jam paskirta bausmė, patenka į šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje numatytas kategorijas. Nesant aiškaus ir tikslaus šioje nuostatoje įtvirtintų nusikalstamų veikų apibrėžimo, skirtingos Europos arešto orderį vykdančiosios institucijos nevienodai taikytų šį įstatymą, o dėl to irgi būtų pažeistas lygybės ir nediskriminavimo principas.
- 14 Arbitražo teismas nurodo, kad 2003 m. gruodžio 19 d. Įstatymas yra tiesioginė Tarybos sprendimo Europos arešto orderį reglamentuoti pamatiniu sprendimu pasekmė. *Advocaten voor de Wereld* dėl šio įstatymo pateikti prieštaravimai taip pat būtų nukreipti prieš pamatinį sprendimą. Skirtingas teisminių institucijų pateiktas Bendrijos aktų ir juos įgyvendinančių nacionalinių įstatymų teisėtumo aiškinimas sudarytų grėsmę vienodai Bendrijos teisės sistemai ir pažeistų bendrąjį teisinio saugumo principą.
- 15 Arbitražo teismas priduria, kad, remiantis ES 35 straipsnio 1 dalimi, tik Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti prejudicinius sprendimus dėl pamatinių sprendimų teisėtumo ir kad pagal to paties straipsnio 2 dalį Belgijos Karalystė pripažino Teisingumo Teismo jurisdikciją šioje srityje.

16 Tokiomis aplinkybėmis Arbitražo teismas nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar <...> pamatinis sprendimas <...> atitinka (ES) sutarties 34 straipsnio 2 dalies b punktą, pagal kurį pamatiniai sprendimai gali būti priimti tik siekiant suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus?
2. Ar <...> pamatinio sprendimo <...> 2 straipsnio 2 dalis tiek, kiek joje nurodytų nusikalstamų veikų atžvilgiu panaikinamas dvigubo baudžiamumo tikrinimas, atitinka ES sutarties 6 straipsnio 2 dalį ir ypač šia nuostata užtikrinamą teisėtumo baudžiamosiose bylose principą bei lygybės ir nediskriminavimo principą?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

Dėl priimtinumų

- 17 Čekijos vyriausybė teigia, kad pirmasis prejudicinis klausimas yra nepriimtinas dėl to, kad jis paskatintų Teisingumo Teismą išnagrinėti ES 34 straipsnio 2 dalies b punktą, t. y. pirminės teisės nuostatą, kuriai jo kontrolė netaikoma.
- 18 Šis argumentas yra nepagrįstas, nes remiantis ES 35 straipsnio 1 dalimi Teisingumo Teismo jurisdikcija, laikantis šiame straipsnyje išdėstytų sąlygų, yra priimti prejudicinius sprendimus dėl pamatinių sprendimų teisėtumo bei išaiškinimo, o tai neišvengiamai reiškia, kad net nesant aiškios jurisdikcijos šioje srityje šis teismas gali būti priverstas aiškinti pirminės teisės nuostatas, kaip antai ES 34 straipsnio 2 dalies b punktą, kai jo prašoma įvertinti, ar pamatinis sprendimas buvo tinkamai priimtas remiantis šia nuostata, kaip yra šios bylos atveju.

- 19 Čekijos vyriausybės manymu, pirmasis prejudicinis klausimas yra taip pat nepriimtinas dėl to, kad nacionalinio teismo sprendime nėra aiškiai išdėstyti atitinkami motyvai, kurie pateisintų pamatinio sprendimo pripažinimą neteisėtu. Dėl šios priežasties ši vyriausybė negalėjo pateikti savo pastabų šiuo klausimu. Konkrečiai tariant, jeigu *Advocaten voor de Wereld* manė, kad pamatiniu sprendimu nėra siekiama suderinti valstybių narių teisės aktų nuostatų, ji turėjo pagrįsti šį teiginį, o Arbitražo teismas tai turėjo nurodyti sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą.
- 20 Reikia priminti, kad sprendimuose dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikta informacija turi ne tik leisti Teisingumo Teismui pateikti naudingą atsakymą, bet ir suteikti valstybių narių vyriausybėms bei kitoms suinteresuotoms šalims galimybę pateikti pastabas pagal Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnį (žr., be kita ko, 1999 m. kovo 2 d. Nutarties *Colonia Versicherung ir kt.*, C-422/98, Rink. p. I1279, 5 punktą).
- 21 Pagrindinėje byloje nacionalinio teismo sprendime pateiktos informacijos pakanka, kad būtų įgyvendinti šie reikalavimai. Kaip buvo nurodyta šio sprendimo 11 punkte, iš Arbitražo teismo sprendimo matyti, kad *Advocaten voor de Wereld* gina teiginį, jog su Europos arešto orderiu susijusius klausimus turėjo reglamentuoti konvencija, o ne pamatinis sprendimas, nes pagal ES 34 straipsnio 2 dalies b punktą pamatiniai sprendimai gali būti priimami tik „siekiant suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus“, tačiau taip nėra šios bylos atveju.
- 22 Tokios informacijos pakanka ne tik Teisingumo Teismui pateikti naudingą atsakymą, bet ir užtikrinti šios bylos šalių – valstybių narių, Tarybos ir Komisijos – galimybę pateikti pastabas pagal Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnį. Tai taip pat patvirtina visų į šią bylą įstojusių šalių, įskaitant Čekijos Respubliką, pateiktos pastabos.

23 Taigi pirmasis prejudicinis klausimas yra priimtinas.

Dėl esmės

24 Priešingai nei kitos šioje byloje pastabas pateikusios šalys, *Advocaten voor de Wereld* tvirtina, kad pagal ES 34 straipsnio 2 dalies d punktą su Europos arešto orderiu susijusius klausimus turėjo reglamentuoti konvencija, o ne pamatinis sprendimas.

25 Viena vertus, pamatinis sprendimas negalėjo būti teisėtai priimtas siekiant suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus, kaip yra numatyta ES 34 straipsnio 2 dalies b punkte, nes Taryba turi įgaliojimus priimti sprendimus, tik laipsniškai derindama baudžiamosios teisės nuostatas ES 29 straipsnio antrosios pastraipos trečiojoje įtraukoje ir ES 31 straipsnio 1 dalies e punkte numatytais atvejais. Norėdama imtis kitos bendros veiklos, susijusios su teisiniu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, Taryba pagal ES 34 straipsnio 2 dalies d punktą turi parengti konvencijas.

26 Kita vertus, pagal pamatinio sprendimo 31 straipsnį jis nuo 2004 m. sausio 1 d. pakeičia konvencijų, taikomų valstybių narių tarpusavio santykiams ekstradicijos srityje, nuostatas. Taigi vien to paties pobūdžio aktas, t. y. konvencija ES 34 straipsnio 2 dalies d punkto prasme, galėtų teisėtai leisti nukrypti nuo galiojančių konvencijų nuostatų.

27 Šis argumentas nėra priimtinas.

28 Kaip numatyta pamatinio sprendimo 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei jo penktoje, šeštoje, septintoje ir vienuoliktoje konstatuojamosiose dalyse, juo siekiama daugiašalę ekstradicijos sistemą tarp valstybių narių pakeisti abipusio pripažinimo principu pagrįsta nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo tarp teisminių institucijų vykdančią baudžiamuosius nuosprendžius ar traukiant baudžiamojon atsakomybėn sistema.

- 29 Skirtingose valstybėse remiantis išduodančios valstybės teise išduotų arešto orderių abipusis pripažinimas reikalauja suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus dėl teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose ir ypač normas, reglamentuojančias perdavimo tarp nacionalinių valdžios institucijų sąlygas, tvarką ir pasekmes.
- 30 Būtent toks yra pamatinio sprendimo dalykas, ypač kiek tai susiję su normomis, taikomomis išvardytoms nusikalstamosioms veikoms, kurių atžvilgiu nėra tikrinamas dvigubas baudžiamumas (2 straipsnio 2 dalis), Europos arešto orderio privalomo ar neprivalomo nevykdymo pagrindams (3 ir 4 straipsniai), pastarojo turiniui ir formai (8 straipsnis), šio orderio perdavimui ir jo perdavimo tvarkai (9 ir 10 straipsniai), minimalioms prašomo išduoti ar areštuoto asmens garantijoms (11–14 straipsniai), sprendimo dėl šio orderio vykdymo priėmimo terminams ir tvarkai (17 straipsnis) ir prašomo išduoti asmens perdavimo terminams (23 straipsnis).
- 31 Pamatinis sprendimas pagrįstas ES 31 straipsnio 1 dalies a ir b punktais, kurie numato, kad bendra veikla, susijusi su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, yra skirta palengvinti ir paspartinti teisminį bendradarbiavimą, susijusį su teismo procesais ir sprendimų vykdymu, bei palengvinti ekstradiciją tarp valstybių narių.
- 32 Priešingai nei teigia *Advocaten voor de Wereld*, nėra jokio pagrindo daryti išvadą, kad valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų derinimas, priimant pamatinį sprendimą pagal ES 34 straipsnio 2 dalies b punktą, apima tik ES 31 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytas šių valstybių baudžiamosios teisės normas, t. y. susijusias su nusikaltimo sudėtimi ir bausmėmis šioje nuostatoje numatytose srityse.

- 33 Pagal ES 2 straipsnio pirmosios pastraipos ketvirtą įtrauką laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės plėtra yra vienas iš Sąjungos siekiamų tikslų, o ES 29 straipsnio pirmojoje pastraipoje numatyta, kad siekiant šioje erdvėje suteikti piliečiams aukšto lygio saugumą bendra valstybių narių veikla yra plėtojama, be kita ko, srityje, susijusioje su teisiniu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose. Pagal to paties straipsnio antrosios pastraipos antrą įtrauką šį tikslą taip pat padeda įgyvendinti „valstybių narių teisminių ir kitų kompetentingų institucijų tvirtesnis bendradarbiavimas <...> pagal ES 31 ir 32 straipsnių nuostatas“.
- 34 ES 31 straipsnio 1 dalies b punkte nėra jokios nuorodos į tai, kokių teisinių priemonių turi būti imamosi šiam tikslui pasiekti.
- 35 Be to, ES 34 straipsnio 2 dalyje tik bendrai nurodyta, kad Taryba „imasi priemonių ir skatina bendradarbiavimą <...>, kad padėtų siekti Sąjungos tikslų“ ir „dėl to“ šia dalimi jai suteikiami įgaliojimai priimti įvairaus pobūdžio aktus, išvardytus šios dalies a–d punktuose, tarp kurių yra pamatiniai sprendimai ir konvencijos.
- 36 Be to, nei ES 34 straipsnio 2 dalis, nei jokia kita ES VI antraštinės dalies nuostata neskirsto aktų, kurie gali būti priimti, atsižvelgiant į klausimus, dėl kurių imamosi bendros veiklos bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityje.
- 37 ES 34 straipsnio 2 dalis taip pat neįtvirtina šioje nuostatoje išvardytų priemonių hierarchijos, taigi negalima atmesti prielaidos, kad Taryba, siekdama reglamentuoti tą patį klausimą, gali pasirinkti tarp kelių priemonių, nepažeisdama su pasirinkto akto pobūdžiu susijusių apribojimų.
- 38 Tokiomis sąlygomis ES 34 straipsnio 2 dalis, kurioje bendrai išvardijamos ir apibrėžiamos įvairios teisinių priemonių, kurių galima imtis „siekiant Sąjungos tikslų“, rūšys, neturėtų būti aiškinama kaip draudžianti derinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus kitose srityse nei numatytos ES 31 straipsnio 1 dalies e punkte ir ypač Europos arešto orderio srityje, priimant pamatinį sprendimą pagal jos b punktą.

- 39 Aiškinimą, pagal kurį valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų derinimas priimant pamatinį sprendimą yra leidžiamas kitose srityse nei numatytos ES 31 straipsnio 1 dalies e punkte, patvirtina šios dalies c punktas, kuriame nurodyta, kad bendra veikla taip pat siekiama užtikrinti „valstybėse narėse taikomų teisės aktų suderinamumą <...> tokiu mastu, koks gali būti reikalingas tokiam (teisminiam) bendradarbiavimui (baudžiamosiose bylose) gerinti“, nedarant skirtumo tarp įvairių teisės aktų, kurie gali būti priimami dėl šių normų derinimo, rūšių.
- 40 Šiuo atveju, kadangi ES 34 straipsnio 2 dalies c punktas draudžia Tarybai priimti sprendimą derinant valstybių narių įstatymus ir teisės aktus, o tokia teisinė priemonė, kaip antai bendroji pozicija, tos pačios dalies a punkto prasme gali tik apibrėžti Sąjungos požiūrį konkrečiu klausimu, išskyla klausimas, ar, priešingai nei teigia *Advocaten voor de Wereld*, Taryba teisėtai galėjo reglamentuoti su Europos arešto orderiu susijusius klausimus, priimdama pamatinį sprendimą, o ne konvenciją remiantis ES 34 straipsnio 2 dalies punktu.
- 41 Net jei tiesa tai, kad Europos arešto orderio klausimai taip pat galėjo būti reglamentuojami konvencija, Taryba turi diskreciją pasirinkti tokią teisinę priemonę, kokia yra pamatinis sprendimas, jei įvykdytos tokio akto priėmimo sąlygos, kaip yra pagrindinės bylos atveju.
- 42 Šios išvados nepaneigia aplinkybė, kad pagal pamatinio sprendimo 31 straipsnio 1 dalį nuo 2004 m. sausio 1 d. jis pakeičia šioje nuostatoje išvardytų ankstesnių konvencijų, taikomų valstybių narių tarpusavio santykiams ekstradicijos srityje, atitinkamas nuostatas. Bet kuris kitas aiškinimas, nepagrįstas nei ES 34 straipsnio 2 dalimi, nei kita ES sutarties nuostata, galėtų panaikinti didelę dalį Tarybai suteiktos teisės priimti pamatinius sprendimus srityse, kurias reglamentavo ankstesnės konvencijos, veiksmingumo.

- 43 Iš to daroma išvada, kad pamatinis sprendimas buvo priimtas nepažeidžiant ES 34 straipsnio 2 dalies b punkto.

Dėl antrojo klausimo

- 44 Priešingai nei visos kitos šioje byloje pastabas pateikusios šalys, *Advocaten voor de Wereld* teigia, kad pamatinio sprendimo 2 straipsnio 2 dalis tiek, kiek joje nurodytų nusikalstamų veikų atžvilgiu panaikinamas dvigubo baudžiamumo tikrinimas, prieštarauja lygybės ir nediskriminavimo principui bei teisėtumo baudžiamosiose bylose principui.
- 45 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal ES 6 straipsnį Sąjunga yra grindžiama teisinės valstybės principu ir gerbia pagrindines teises, kurias užtikrina 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašyta Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija ir kurios kyla iš valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų kaip bendri Bendrijos teisės principai. Iš to išplaukia, kad yra kontroliuojama, ar institucijų aktai atitinka sutartis ir bendrus teisės principus ir kaip valstybės narės įgyvendina Sąjungos teisę (žr., be kita ko, 2007 m. vasario 27 d. Sprendimo *Gestoras pro amnistía ir kt. prieš Tarybą*, C-354/04 P, Rink. p. I-0000, 51 punktą ir sprendimo *Segi ir kt. prieš Tarybą*, C-355/04 P, Rink. p. I-0000, 51 punktą).
- 46 Neginčijama, kad tarp šių principų yra nusikaltimo ir baudmės teisėtumo, lygybės bei nediskriminavimo principai, kurie taip pat buvo patvirtinti 2000 m. gruodžio 7 d. Nicoje paskelbtos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos atitinkamai 49, 20 ir 21 straipsniuose (OL C 364, 2000, p. 1).
- 47 Taigi Teisingumo Teismas turi išnagrinėti pamatinio sprendimo teisėtumą šių principų atžvilgiu.

Dėl nusikaltimo ir baudmės teisėtumo principo

- 48 *Advocaten voor de Wereld* mano, kad daugiau kaip trisdešimties nusikalstamų veikų, kurių atžvilgiu atsisakoma tradicinės dvigubo baudžiamumo tikrinimo sąlygos, jei išduodančioje valstybėje narėje už jas baudžiama laisvės atėmimu, kurio ilgiausias terminas – bent treji metai, sąrašas yra toks abstraktus ir neaiškus, kad pažeidžia ar bent jau gali pažeisti teisėtumo baudžiamosiose bylose principą. Šiame sąraše įtvirtintos nusikalstamos veikos nėra teisiškai apibrėžtos, o yra tik abstrakčios nepageidautino elgesio kategorijos. Asmuo, iš kurio laisvė buvo atimta vykdant Europos arešto mandata, netikrinant veikos dvigubo baudžiamumo, priešingai nei asmenys, kurių laisvės atėmimas nebuvo susijęs su Europos arešto orderiu, netektų garantijos, pagal kurią baudžiamasis įstatymas turi būti tikslus, aiškus ir numatomas tam, kad kiekvienas, darydamas veiką, žinotų, ar už ją baudžiama, ar ne.
- 49 Reikia priminti, kad nusikaltimo ir bausmės teisėtumo principas (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), kuris yra bendrų teisės principų, grindžiamų valstybėms narėms bendromis konstitucinėmis tradicijomis, dalis, taip pat yra įtvirtintas įvairiose tarptautinėse sutartyse ir, be kita ko, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 7 straipsnio 1 dalyje (šiuo klausimu žr., *inter alia*, 1996 m. gruodžio 12 d. Sprendimo X, C-74/95 ir Rink. p. I6609, 25 punktą ir 2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P– C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I5425, 215–219 punktus).
- 50 Šis principas reikalauja, kad įstatymas aiškiai apibrėžtų nusikaltimus ir už juos taikomas bausmes. Ši sąlyga laikoma įgyvendinta, jei asmuo iš atitinkamos nuostatos formuluotės ir prireikus iš teismų išaiškinimo gali žinoti, kurie veiksmai ir neveikimas užtraukia baudžiamąją atsakomybę (žr., be kita ko, 2000 m. birželio 22 d. Europos žmogaus teisių teismo sprendimo *Coëme ir kt. prieš Belgiją*, *Recueil des arrêts et décisions* 2000-VII, 145 §).
- 51 Pagal pamatinio įstatymo 2 straipsnio 2 dalį už šioje nuostatoje išvardytas nusikalstamas veikas, „jei išduodančioje valstybėje narėje už jas baudžiama laisvės atėmimu arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent treji metai, ir laikantis jų apibrėžimo išduodančios valstybės narės teisėje“, taikomas perdavimas pagal Europos arešto orderį netikrinant veikos dvigubo baudžiamumo.

- 52 Todėl, net jeigu valstybės narės, įgyvendindamos pamatinį sprendimą, pažodžiui pakartoja 2 straipsnio 2 dalyje išvardytų nusikalstomų veikų sąrašą, šios veikos ir už jas taikomos bausmės apibrėžiamos pagal „išduodančios valstybės narės“ teisę. Pamatiniu sprendimu nesiekama suderinti nagrinėjamų nusikalstamų veikų jų sudėties ir už jas numatytų bausmių atžvilgiu.
- 53 Taigi, nors pamatinio sprendimo 2 straipsnio 2 dalis šioje nuostatoje nurodytų nusikalstamų veikų atžvilgiu panaikina dvigubo baudžiamumo tikrinimą, jų ir už jas taikomų bausmių apibrėžimas yra išduodančios valstybės narės, kuri, kaip, be kita ko, numatyta šio pamatinio sprendimo 1 straipsnio 3 dalyje, turi gerbti ES 6 straipsnyje įtvirtintus pagrindines teises ir pagrindinius teisės principus, taigi ir nusikaltimo ir bausmės teisėtumo principą, kompetencija.
- 54 Iš to išplaukia, kad pamatinio sprendimo 2 straipsnio 2 dalis tiek, kiek joje nurodytų nusikalstamų veikų atžvilgiu panaikinamas dvigubo baudžiamumo tikrinimo reikalavimas, nėra neteisėta, nes nepažeidžia nusikaltimo ir bausmės teisėtumo principo.

Dėl lygybės ir nediskriminavimo principo

- 55 *Advocaten voor de Wereld* manymu, pamatinis sprendimas pažeidžia lygybės ir nediskriminavimo principą, nes kitų nei į šio straipsnio 2 dalį įtrauktų nusikalstamų veikų atvejais perdavimas gali būti vykdomas su sąlyga, kad veikos, dėl kurių yra išduotas Europos arešto orderis, yra laikomos nusikalstamomis veikomis pagal vykdančiosios valstybės narės teisę. Šis atskyrimas nėra objektyviai pateisinamas. Pamatiniame sprendime nesant jokio detalaus veikų, už kurias prašoma perduoti asmenį, apibrėžimo, dvigubo baudžiamumo reikalavimo panaikinimas yra dar labiau abejotinas. Dėl šioje nuostatoje įtvirtintos tvarkos būtų įtvirtintas nevienodas požiūris į asmenis, atsižvelgiant į tai, ar inkriminuojama veika buvo padaryta vykdančioje valstybėje narėje, ar už jos ribų. Tie patys asmenys be jokių pateisinamų priežasčių būtų skirtingai baudžiami laisvės atėmimo bausme.

- 56 Reikia priminti, kad lygybės ir nediskriminavimo principas reikalauja, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas (žr., be kita ko, 2006 m. spalio 26 d. Sprendimo *Koninklijke Coöperatie Cosun*, C-248/04, Rink. p. I-0000, 72 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 57 Pirma, kalbant apie Tarybos pasirinkimą pamatinio sprendimo 2 straipsnio 2 dalyje numatyti 32 nusikalstamas veikas, reikia pažymėti, kad, remdamasi abipusio pripažinimo principu ir aukštu pasitikėjimo bei solidarumo lygiu tarp valstybių narių, ji galėjo manyti, jog dėl savo pobūdžio ar dėl už jas taikomo laisvės atėmimo, kurio ilgiausias terminas – bent treji metai, šios nusikalstamos veikos priklauso toms veikoms, kurių atžvilgiu dvigubo baudžiamumo tikrinimo nebuvimas yra pateisinamas jų ypatinga grėsme viešajai tvarkai ir saugumui.
- 58 Todėl net darant prielaidą, kad asmenų, įtariamų padarius pamatinio sprendimo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytas nusikalstamas veikas arba nuteistų už jas, situacija yra panaši į asmenų, įtariamų padarius kitas nei šioje nuostatoje numatytas nusikalstamas veikas arba nuteistų už jas, situaciją, bet kuriuo atveju atskyrimas yra objektyviai pateisinamas.
- 59 Antra, kalbant apie tai, jog nagrinėjamų nusikalstamų veikų tikslaus apibrėžimo trūkumas gali lemti skirtingą pamatinio sprendimo įgyvendinimą įvairių valstybių narių teisės sistemose, pakanka pažymėti, kad šiuo sprendimu nesiekama suderinti valstybių narių materialinės baudžiamosios teisės ir kad jokia nuostata, įtvirtinta ES sutarties VI antraštinėje dalyje, kurios 34 ir 31 straipsniai įvardijami kaip sudarantys šio pamatinio sprendimo teisinį pagrindą, Europos arešto orderio taikymo nesieja su valstybių narių baudžiamosios teisės nuostatų suderinimu atitinkamų nusikaltimų srityje (be kita ko, pagal analogiją žr. 2003 m. vasario 11 d. Sprendimo *Gözütok ir Brügge*, C-187/01 ir C-385/01, Rink. p. I-1345, 32 punktą bei 2006 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Gasparini ir kt.*, C-467/04, Rink. p. I-0000, 29 punktą).

- 60 Iš to išplaukia, kad pamatinio sprendimo 2 straipsnio 2 dalis tiek, kiek joje nurodytų nusikalstamų veikų atžvilgiu panaikinamas dvigubo baudžiamumo tikrinimo reikalavimas, nėra neteisėta, nes nepažeidžia ES 6 straipsnio 2 dalies ir būtent nusikalstamos veikos ir bausmės teisėtumo bei lygybės ir nediskriminavimo principų.
- 61 Atsižvelgiant į visus anksčiau nurodytus argumentus, reikia atsakyti, kad išnagrinėjus pateiktus klausimus nebuvo nustatyta nieko, kas paveiktų pamatinio sprendimo teisėtumą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 62 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

Išnagrinėjus pateiktus klausimus nebuvo nustatyta nieko, kas paveiktų 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos teisėtumą.

Parašai.

VII PRIEDAS

KAI KURIŲ AUKŠČIAUSIŲJŲ TEISMŲ SPRENDIMAI (santrauka)

Portugalija

- Ispanijos pateiktas prašymas perduoti Portugalijos pilietį. EAO buvo išduotas siekiant vykdyti trejų metų laisvės atėmimo bausmę.

Évora apeliacinio teismo sprendime leista perduoti Portugalijos pilietį atlikti bausmę. Prokuroras apskundė šį sprendimą, cituodamas pagrindų sprendimo 4 straipsnio 6 dalį ir nuroydamas, kad Ispanija netaiko abipusiškumo principo (žr. kovo 14 d. Įstatymo 3/2003 12 straipsnio 2 dalies f punktą).

Aukščiausiasis Teismas, nors ir pripažindamas, kad pagal Ispanijos teismų praktiką panašioje situacijoje būtų laikytasi kitokios pozicijos, taikydamas Portugalijos Respublikos Konstitucijos 33 straipsnio 5 dalį nurodė, kad nepakankamai taikomas abipusiškumo principas negali būti kliūtis bendradarbiauti Europos Sąjungoje, ir todėl nusprendė perduoti Portugalijos pilietį atitinkamam Ispanijos teismui siekiant įvykdyti bausmę.

- Kaltinamasis apskundė Lisabonos apeliacinio teismo sprendimą, pagal kurį jį leidžiama perduoti Ispanijos institucijoms, motyvuodamas tuo, kad jis nepateikė savo gynybos pareiškimo raštu ir kad vykduojantis teismas nebuvo susipažinęs su išduodančiojo teismo sprendimu.

Konstitucinis Teismas, kaip ir Aukščiausiasis Teisingumo Teismas, nusprendė, kad rašytinis gynybos pareiškimas privalomas tik žodinio nagrinėjimo atveju, o šis atvejis buvo ne toks, ir kad vykduojantis teismas buvo susipažinęs su išduodančiojo teismo sprendimu. Sprendimas tiesiog buvo nepalankus kaltinamajam, o tai, aišku, jam nepatiko.

- **Kaltinamasis apskundė Lisabonos apeliacinio teismo sprendimą, pagal kuri jį leidžiama perduoti Belgijos institucijoms, motyvuodamas tuo, kad, pirma, sprendimas yra negaliojantis, nes forma buvo performuluojama ir pildoma keletą kartų, ir kaltinimas dėl to tapo neaiškus, ir kad, antra, yra pagrindų atsisakyti vykdyti EAO.**

Aukščiausiasis Teismas nusprendė, kad:

1. Apeliacinis teismas iš tiesų paprašė papildomos informacijos apie bylos aplinkybes, kad galėtų nustatyti atitinkamos nusikalstamos veikos rūšį ir padaryti išvadą, jog, kadangi tokia nusikalstama veika nurodyta 2 straipsnyje, nereikia tikrinti veiksmų dvigubo baudžiamumo.
2. Kaltinamojo minėto atsisakymo vykdyti EAO pagrindo klausimu nė vieno iš išduodančiojo teismo nurodytų aspektų, susijusių su kaltinamojo pilietybe, vieta, kurioje buvo vykdyti veiksmai, ar veiksmų pobūdžiu, nevertėtų nagrinėti kaip atsisakymo vykdyti EAO pagrindų, o toks nevykdymas bet koku atveju būtų neprivalomas. Todėl Lisabonos apeliacinio teismo sprendimas dėl perdavimo buvo patvirtintas.

Kipras

2005 m. lapkričio 7 d. Kipro Aukščiausiasis Teismas priėmė svarbų sprendimą, susijusį su pagrindų sprendimo dėl Europos arešto orderio įgyvendinimu ir vykdymu.

Kipro Respublikos Aukščiausiasis Teismas, nagrinėdamas generalinio prokuroro jam pateiktą apeliacinį skundą dėl apygardos teismo sprendimo, kuriame daroma išvada, jog Kipro piliečio areštas ir jo perdavimas Jungtinės Karalystės teisminėms institucijoms remiantis Europos arešto orderiu negali būti vykdomas, kadangi nacionalinės teisės aktai, kuriais pagrindų sprendimas perkeliamas į šalies vidaus teisę, prieštarauja Konstitucijai, patvirtino apygardos teismo sprendimą. Pagal Kipro Konstituciją draudžiama išduoti Kipro piliečius kitai šaliai.

Apeliaciniame skunde generalinio prokuroro pateikti du pagrindiniai argumentai – t. y. kad Europos arešto orderio procedūra nėra tokia pati kaip ekstradicijos procedūra ir kad bet kokių atveju Bendrijos teisės viršenybės prieš valstybių narių vidaus teisės aktus principas turėtų būti taikomas *mutatis mutandis* Europos Sąjungos teisės atžvilgiu – buvo teismo atmesti dėl šių priežasčių:

- a. nors buvo nagrinėjamas Europos arešto orderio pobūdis, pirmiausia pasitelkiant nuorodas į Lenkijos Aukščiausiojo Teismo sprendimą tuo pačiu klausimu, teismas nusprendė, kad neatsižvelgiant į jo pobūdį ir į tai, ar tai atitinka ekstradicijos procedūrą, jis Konstitucijoje negalėjo rasti tinkamo teisinio pagrindo, kuriuo būtų pagrįstas Kipro piliečio areštas siekiant jį perduoti kitos valstybės narės kompetentingoms teisminėms institucijoms remiantis Europos arešto orderiu. Konstitucijoje pateikiamas išsamus priežasčių, kuriomis grindžiamas asmenų areštas, sąrašas, ir nė vienos iš jų negalima interpretuoti kaip leidžiančios areštuoti ir perduoti Kipro piliečius kitai valstybei narei. Todėl teismas negalėjo aiškinti nacionalinės teisės pagal Europos Sąjungos teisę.
- b. Pagrindų sprendimai, priimti remiantis Europos Sąjungos sutarties 34 straipsniu, neturi tiesioginio poveikio. Rezultatų, kurių tikimasi ir kuriuos privalo pasiekti valstybės narės, galima pasiekti tik juos perkėlus į nacionalinę teisę remiantis „kiekvienoje valstybėje narėje galiojančiomis atitinkamomis teisėtomis procedūromis“. Teismo teigimu, tai nebuvo padaryta Kipre, kadangi atitinkamų teisės aktų, kuriais į nacionalinę teisę perkeliamas pagrindų sprendimas dėl Europos arešto orderio, nuostatos prieštarauja Konstitucijos nuostatoms. Remdamasis šiais argumentais, teismas daro išvadą, nors ir konkrečiai to nenurodydamas, kad pagrindų sprendimų negalima laikyti viršesniais už Konstituciją.

Aukščiausiajam Teismui priėmus šį sprendimą, atsižvelgdama į jo pasekmes Kipro Respublikos įsipareigojimų pagal Europos Sąjungos sutartį vykdymui, vyriausybė nusprendė Atstovų Rūmams pateikti pasiūlymą iš dalies pakeisti Konstituciją.

Tuo tarpu ir kol Konstitucija bus iš dalies pakeista, Kipro kompetentingos institucijos negalės vykdyti kitų valstybių narių kompetentingų institucijų išduotų Europos arešto orderių dėl Kipro piliečių.

Kipro Aukščiausiasis Teismas 2005 m. lapkričio 7 d. sprendime paskelbė, kad EAO perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymas prieštarauja Kipro Konstitucijai. Patikslinta redakcija įsigaliojo 2006 m. liepos 28 d.; tačiau naujuoju 11 straipsniu, kuris buvo iš dalies pakeistas, nustatomas laiko apribojimas: perduoti piliečius galima tik tais atvejais, kai veika padaryta po Kipro įstojimo į Europos Sąjungą, t. y. po 2004 m. gegužės 1 d.

Prancūzija

- Europos arešto orderio išdavimas už veikas, padarytas prieš ir po 1993 m. lapkričio 1 d.

2004 m. rugsėjo 21 d. priimtame Aukščiausiojo Apeliacinio Teismo baudžiamųjų bylų skyriaus sprendime Nr. 5223 nurodyta, kad Europos arešto orderis gali būti vykdomas, jei prašymas perduoti asmenį laisvės atėmimo bausmei atlikti yra susijęs bent su veika, padaryta po 1993 m. lapkričio 1 d.

- Veikos, iš dalies padarytos Prancūzijoje

2004 m. liepos 8 d. Aukščiausiojo Apeliacinio Teismo baudžiamųjų bylų skyriaus sprendime Nr. 4351 nurodyta, jog tuo, kad dalis veikų padaryta Prancūzijos teritorijoje, galima pagrįsti atsisakymą perduoti asmenį.

- Ar teismai privalo sistemingai nagrinėti, ar bausmė galėtų būti atliekama Prancūzijoje (Baudžiamojo proceso kodekso 695-24-2° straipsnis)

2004 m. rugpjūčio 5 d. priimtame Aukščiausiojo Apeliacinio Teismo baudžiamųjų bylų skyriaus sprendime Nr. 4540 nurodyta, kad skyrius, kuriam buvo paskirta atlikti parengtinį tyrimą ir kuris turi priimti sprendimą dėl asmens, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis siekiant įvykdyti bausmę, perdavimo, neprivalo nagrinėti, ar bausmę galima atlikti šalies teritorijoje.

- **Sutikimas perduoti dėl veikų, už kurias nebaudžiama pagal Prancūzijos teisę**

2004 m. rugpjūčio 5 d. priimtame Aukščiausiojo Apeliacinio Teismo baudžiamųjų bylų skyriaus sprendime Nr. 4540 nurodyta, kad skyrius, kuriam buvo paskirta atlikti parengtinį tyrimą, negali teisėtai nurodyti perduoti Prancūzijos pilietį, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, už veikas, kurios nėra laikomos nusikalstamomis veikomis pagal Prancūzijos teisę.

- **Europos arešto orderio procedūros pobūdis**

2004 m. rugpjūčio 5 d. priimtame Aukščiausiojo Apeliacinio Teismo baudžiamųjų bylų skyriaus sprendime Nr. 4630 nurodyta, kad Europos arešto orderio procedūra ir jos taikymo sąlygos nėra laikomos teisės nuostatomis dėl bausmių, kaip apibrėžta Baudžiamojo kodekso 112-2-3° straipsnyje, vykdymo ir taikymo tvarkos bei kad todėl pagal 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 32 straipsnį jos taikomos veikoms, padarytoms po 1993 m. lapkričio 1 d. (taip pat plg. 2004 m. lapkričio 23 d. baudžiamųjų bylų skyriaus sprendimą Nr. 6578).

- **Šešių dienų termino, per kurį turi būti gautas Europos arešto orderis, reikšmė**

2004 m. rugsėjo 1 d. priimtame Aukščiausiojo Apeliacinio Teismo baudžiamųjų bylų skyriaus sprendime Nr. 4785 nurodyta, kad Prancūzijos teisėje nustatytas šešių dienų terminas, per kurį turi būti gautas Europos arešto orderio originalas ar jo kopija, nenustatomas dėl prieštaravimo jo galiojimui. Klausimas, ar tokie nuostatos nesilaikymu pateisinamas asmens paleidimas, dar neišspręstas.

- **Europos arešto orderio, išduoto remiantis Šengeno informacinėje sistemoje įvestu perspėjimu, kad paskelbta paieška, kuriuo remiantis asmuo areštuotas, galiojimas**

2004 m. spalio 5 d. priimtame Aukščiausiojo Apeliacinio Teismo baudžiamųjų bylų skyriaus sprendime Nr. 5548 nurodyta, kad skyrius, kuriam buvo paskirta atlikti parengtinį tyrimą ir kuris atsisakė perduoti asmenį, areštuotą Šengeno informacinėje sistemoje įvedus perspėjimą dėl paieškos pagal tarptautinį arešto orderį, remdamasis tuo, kad Europos arešto orderis buvo išduotas vėliau nei įvestas perspėjimas, kad paskelbta paieška, nepateikė savo sprendimo teisinio pagrindo (taip pat plg. 2005 m. vasario 1 d. baudžiamųjų bylų skyriaus sprendimą Nr. 00742).

- **Skyriaus, kuriam paskirta atlikti parengtinį tyrimą priėmus sprendimą dėl perdavimo, sprendimų pobūdis (Baudžiamojo proceso kodekso 695-46 straipsnis)**

2004 m. spalio 13 d. priimtame Aukščiausiojo Apeliacinio Teismo baudžiamųjų bylų skyriaus sprendime Nr. 5834 nurodyta, kad tuo atveju, kai skyrius nagrinėja prašymą dėl leidimo asmenį patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitus pažeidimus negu tuos, kuriais buvo pagrįstas perdavimas, ir kurie buvo įvykdyti anksčiau už perdavimą, skyrius, kuriam paskirta atlikti parengtinį tyrimą, veiksmus atlieka netaikant galimybės pateikti apeliacinį skundą (taip pat plg. 2004 m. gruodžio 14 d. baudžiamųjų bylų skyriaus sprendimą Nr. 7034).

- **Laikinas perdavimas ir sprendimo dėl įkalinimo nebuvimas (Baudžiamojo proceso kodekso 695-39 straipsnis)**

2004 m. spalio 13 d. priimtame Aukščiausiojo Apeliacinio Teismo baudžiamųjų bylų skyriaus sprendime Nr. 7071 nurodyta, kad pagal Baudžiamojo proceso kodekso 695-39 straipsnį nepriimamas sprendimas dėl Prancūzijoje ieškomo ir patraukto baudžiamojon atsakomybėn asmens laikino perdavimo, kadangi nėra priimto sprendimo dėl šio asmens įkalinimo.

- **Asmens, dėl kurio priimtas sprendimas dėl įkalinimo, perdavimas (Baudžiamojo proceso kodekso 695-12 straipsnis)**

2005 m. gegužės 25 d. priimtame Aukščiausiojo Apeliacinio Teismo baudžiamųjų bylų skyriaus sprendime Nr. 3197 nurodyta, kad asmens, dėl kurio priimtas sprendimas dėl įkalinimo, šiuo konkrečiu atveju kas šešis mėnesius vertinant, ar tebelaikyti tą asmenį psichiatrinėje gydymo įstaigoje, perdavimas atitinka Baudžiamojo proceso kodekso 695-11 ir 695-24 straipsnių nuostatas, kadangi sprendime dėl įkalinimo nustatyta bausmės trukmė yra ilgesnė nei keturių mėnesių laisvės atėmimo bausmė.

VIII priedas

EAO KONTAKTINIŲ PUNKTŲ IR KONTAKTINIŲ DUOMENŲ SĄRAŠAS

EUROPOS AREŠTO ORDERIS					
Kontaktinių punktų ir kontaktinių duomenų sąrašas					
ŠALIS	KONTAKTINIS ASMUO	ADRESAS	TELEFONAS	FAKSAS	EL. PAŠTAS
BE Belgija	Marie-Hélène DESCAMPS	Ministère de la Justice Bd de Waterloo, 115 1000 Bruxelles	+ 32 2 542 6728	+ 32 2 542 70 25	marie-helene.descamps @just.fgov.be
BG Bulgarija	Milena PETROVA	Ministry of Justice 1, Slavianska Str. 1040 SOFIA	+ 359 2 9237 418		m.petrova@ justice.government.bg
CZ Čekija	Nicole Petrikovitsová	Ministry of Justice International Department International Treaties and Mutual Legal Assistance in Criminal Matters Unit, Vyšehradská 16, CZ 128 10 Prague	+420 / 221 997 923 arba 221 997 925	+420 / 221 997 919 arba 221 997 986	npetrikovitsova@msp.jus tice.cz / om@msp.justice.cz
DK Danija	Morten N. JACOBSEN	Ministry of Justice Slotsholmsgade 10 1216 Copenhagen K	+ 45 72 26 86 01	+ 45 33 92 26 89	mnja@jm.dk
DE Vokietija	Ralf RIEGEL Yvonne WILMS	Bundesamt für Justiz Adenauerallee 99-103, 53113 BONN	+ 49 228 99 410 5310 + 49 228 99 410 5395	+ 49 228 99 41 5591	Ralf.Riegel@bfj.bund.de Yvonne.Wilms@ bfj.bund.de
EE Estija	Imbi MARKUS Astrid LAURENDT- HANIOJA	Ministry of Justice International Legal Cooperation Unit Tõnismägi 5a Tallinn 15911 Estonia	+ 372 620 81 90 +372 620 81 86	+ 372 620 81 09 +372 620 81 09/91	imbi.markus@just.ee astrid.laurend@just.ee
EL Graikija	Elsa DAFNI Head of Section of International Judicial Cooperation in Criminal Matters	Ministry of Justice Greece	+ 30 210 776 7311	+ 30 210 776 7497	mjust4@otenet.gr
ES Ispanija	Luis AGUILERA RUIZ Ana GALLEGO	REPER Deputy General Director for International Judicial Cooperation	+ 32 2 509 8819 + 34 91 390 2298	+ 34 91 390 4457	luis.aguilera@ reper.mae.es ana.gallego@mjusticia.es
FR Prancūzija	Loic GUERIN / Samuel LAINE Chef du Bureau de l'entraide pénale internationale Bureau de l'entraide pénale internationale Direction des affaires criminelles et des Grâces Ministère de la Justice	Ministère de la justice 14, rue Halévy 75001 Paris	+ 33 1 44 86 14 36 + 33 1 44 86 14 00	+ 33 1 44 86 14 11	loic.guerin@ justice.gouv.fr samuel.laine@ justice.gouv.fr

ŠALIS	KONTAKTINIS ASMUO	ADRESAS	TELEFONAS	FAKSAS	EL. PAŠTAS
IE Airija	Anne FARRELL	Department of Justice, Equality & Law Reform Pinebrook House Harcourt Street Dublin 2	+ 353 1 602 8574	+ 353 1 602 8472	warrantsmail@justice.ie
IT Italija	Gabriele IUZZOLINO	Italian Ministry of Justice Via Arenula 70 00 186 Roma	+ 39 06 688 52 682	+ 39 06 68897568	gabriele.iuzzolino@giustizia.it
CY Kipras	Eleni LOIZIDOU Senior Law Officer	Law Office of the Republic	+ 357 22 889100 + 357 22 889156 (tiesioginis)	+ 357 22 66 50 80	att.gen@law.gov.cy
LV Latvija	Maris STRADS Prosecutor	International Cooperation Division Prosecutor General's Office	+ 371 704 4562	+ 371 704 4804	maris.strads@lrp.gov.lv
	Juris BULANS Legal Adviser	Ministry of Justice Brivibas Buld, 36 LV - 1536 RIGA	+371 6703 6913	+ 371 6703 6916	juris.bulans@tm.gov.lv
LT Lietuva	Andrada BAVEJAN	Ministry of Justice International Law Department Division of Legal Cooperation Gedimino ave. 30/1 LT-01104 Vilnius	+ 370 526 629 40	+ 370 526 628 54	a.bavejan@tm.lt
	Rolandas TILINDIS	Prosecutor's General Office Div of International Relations and Legal Assistance A. Smetonos str. 4 LT-01515 Vilnius	+ 370 526 623 60	+ 370 526 623 17	rolandas.tilindis@prokuraturos.lt
LU Liuksemburgas	Annick HARTUNG	Ministère de la Justice 16 Boulevard Royal L-2934 Luxembourg	+ 352 478 8526	+ 352 22 0519	annick.hartung@mj.etat.lu
HU Vengrija	Klára NÉMETH-BOKOR Head of Department	Department of International Criminal Law Ministry of Justice and Law Enforcement	36-1-4413113	36-1-4413112	bokork@irm.gov.hu nemzb@irm.gov.hu
MT Malta	Donatella FRENDO DIMECH Senior Counsel of the Republic	International Cooperation in Criminal Matters Unit, Attorney General's Agency The Palace Valletta Malta	+ 356 212 21223	+ 356 256 83103	donatella.m.frendo-dimech@gov.mt
NL Nyderlandai	Marjorie BONN Senior legal adviser	Ministry of Justice Schedeldoekshaven 100 2500 EH Den Haag	+31 70 370 6632	+31 70 370 7519	m.bonn@minjus.nl
AT Austrija	Stefan BENNER	Ministry of Justice Museumstraße 7 1016 Wien	+ 43 1 52152 2225	+ 43 1 52152 2500	stefan.benner@bmj.gv.at

ŠALIS	KONTAKTINIS ASMUO	ADRESAS	TELEFONAS	FAKSAS	EL. PAŠTAS
PL Lenkija	Alicja KLAMCZYNSKA	Ministry of Justice Dept. of Judicial Assistance and European Law Ujazdowskie 11 Ave. 00-950 WARSAW Poland	+ 48 22 56 18 406	+ 48 22 62 80 949	klamczynska@ms.gov.pl
PT Portugalija	Patrica LISA Legal Adviser	Bureau for International Affairs (Gabinete para as Relações Internacionais) - Ministry of Justice	+ 351 217 924 030	+ 351 217 924 032	plisa@dgpj.mj.pt
RO Rumunija	Florin RAZVAU RADU Director Mariana ZAINEA Head of Division Cătălina MIRON Legal adviser	Ministry of Justice, Directorate of International Law and Treaties, Division for International Judicial Cooperation in Criminal matters, Apolodor 17 Bucarest	+ 40 21 3141514 (Directorate) + 40 21 3118951 (Division)	+ 40 21 3101662	rradu@just.ro mzainea@just.ro gmiron@just.ro
SI Slovėnija	Mrs Ana Bučar	Ministry of Justice of the Republic of Slovenia Directorate for International Cooperation Unit of Mutual Assistance Zupanciceva 3 1000 Ljubljana	+ 386 1 369 56 10	+ 386 1 369 5306	ana.bucar@gov.si
SK Slovakija	Branislav BOHACIK Director	Ministry of Justice of the Slovak Republic International Law and European Integration Department Division for Judicial Co-operation in Criminal Matters Zupne namestia 13 813 11 Bratislava	+ 421 2 593 53240	+ 421 2 593 53604	branislav.bohacik@ justice.sk
FI Suomija	Johanna HERVONEN District Prosecutor	Helsinki District Prosecutor's Office POB 318 00181 Helsinki FINLAND	+ 358 10 36 22401	+ 358 10 3622203	johanna.hervonen@ oikeus.fi helsinki.sy@oikeus.fi
SE Švedija	Joakim ZETTERSTEDT Legal Adviser	Ministry of Justice Division for Criminal Cases and International Judicial Cooperation SE - 103 33 STOCKHOLM	+ 46 8 405 1000	+ 46 8 4054676	joakim.zetterstedt@ justice.ministry.se
UK Jungtinė Karalystė	Ferella TAYLOR / Richard WEST	Judicial Co-operation Unit Home Office 5th Floor, Fry Building 2 Marsham Street London SW1P 4DF	+ 44 20 7035 1263	+ 44 20 7035 6986	richard.west@ homeoffice.gsi.gov.uk
	David Dickson	International Co- operation Unit (all matters concerning the EAW in Scotland)	+ 44 131 243 8152	+ 44 131 2438153	DavidJ.Dickson@ copfs.gsi.gov.uk

ŠALIS	KONTAKTINIS ASMUO	ADRESAS	TELEFONAS	FAKSAS	EL. PAŠTAS
Tarybos generalinis sekretoriatas	Hans G. NILSSON Guy STESENS Angel GALGO	General Secretariat of the Council of the EU	+ 32 2 281 79.33 + 32 2 281 79.15 + 32 2 281 67 11 + 32 2 281 77 92	+ 32 2 281 63 54	hans.nilsson@consilium.europa.eu guy.stessens@consilium.europa.eu angel.galgo@consilium.europa.eu
